કામિયાબી કયા હૈ?



હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ
પાલનપુરી (રહ.) કી તકરીર

કામિયાબી ક્યા હૈ ?

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ પાલનપુરી (રહ.) કી ઈમાન તાઝા કરનેવાલી તકરીર જિસમેં ઈન્સાનકી પૈદાઈશસે લેકર દુનિયાવી ઝિંદગીમેં ઈન્સાન પર આનેવાલે હાલાતમેં કામિયાબી ઔર નાકામીકે બારેમેં ઈન્સાની દિમાગોંમેં ઉભરનેવાલે બહોતસે સવાલોંકા જવાબ, ઈસકે અલાવા કબર-હશર ઔર જન્નત-જહન્નમકે મનાઝિરકા તફસીલી બયાન હૈ.

✱ લિપ્યાંતર ✱

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક
નુરાની કુતુબખાના
મુ.પો. છાપી (બનાસકાંઠા)
પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફેહરિસ્તે મઝામીન

મઝમૂન | સફા

મઝમૂન | સફા



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

મૌતકે બા'દ ભી એક ઝિન્દગી હૈ

મેરે મોહતરમ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! દુનિયાકે અંદર ઝિન્દગી બસર કરનેકે તરીકે દો હૈં. એક વો તરીકા હૈ જો અલ્લાહને તજવીઝ (તય) કરકે દિયા હૈ. દૂસરા તરીકા વો હૈ જો ઈન્સાન ખૂદ તજવીઝ કરે. ઈન્સાન જો તરીકા તજવીઝ કરેગા વો સિર્ફ મૌજૂદા ઝમાનાકો સામને રખકર તજવીઝ કરેગા. ઉસે જિતના નફા' દિખાઈ દેગા ઉસ્કે બાકી રખનેકી ફિકર કરેગા, ઔર જિતના નુકસાન દિખાઈ દેગા ઉસ્કે દૂર કરનેકી ફિકર કરેગા, લેકિન આઈન્દા જો ઝમાના ઉસ્કે સામને આતા ચલા જાએગા તો ફિર ઉસ્કી રાય ઉસ્કી તદબીર ઔર ઉસ્કા તરીકા બદલતા જાએગા. યહાં તક કે આદમીકી મૌત આ જાએ તો મૌતકે બા'દ હાલાત ખતમ નહી હોતે, બલ્કે હાલાતકા ઈન્તિઝાર કરનેકી જો તાકત થી વો ખતમ હો જાતી હૈ. આમ તૌરસે યે સમઝા જાતા હૈ કે મૌત આઈ તો હાલાત ખતમ હો ગએ, ખૂશહાલ આદમીકી ખૂશહાલી ખતમ હો ગઈ, ઔર બદહાલ આદમીકી બદહાલી ખતમ હો ગઈ, જો બીમાર થા ઉસ્કી બીમારી ખતમ હો ગઈ ઔર જો ભૂખા થા ઉસ્કી ભૂખ પ્યાસ ખતમ હો ગઈ, ઔર જો ખૂબ ખાતા પીતા થા ઉસ્કા ખૂબ ખાના પીના ખતમ હો ગયા, ઈઝ્ઝતવાલેકી ઈઝ્ઝત ખતમ હો ગઈ ઔર ઝિલ્લતવાલેકી ઝિલ્લત ખતમ હો ગઈ. ઈસ લિયે જબ મૌત આતી હૈ તો

આદમીકી લાશકો કબરકે અંદર દફન કર દેતે હૈં. થોળે દિનો બા'દ વો મિટ્ટી હો જાતા હૈ તો આગે દિખાઈ નહી દેતા. આમ દુનિયા બલ્કે પૂરી દુનિયાકા ઝહન યે હૈ કે મર ગએ તો બાત ખતમ હો ગઈ, હાલાત સારે ખતમ હો ગએ. લેકિન ઐસા નહી હૈ. હમારા ઔર તુમહારા પૈદા કરને વાલા ખુદા, જિસને અપની કુદરતસે તીન તીન અંધેરોંમેં માં કે પેટકે અંદર ઈન્સાનકો બનાયા જબ કે વહાં પર કોઈ રોશની ભી નહી થી, માં કા પેટ થા, બચ્ચાદાની થી ઔર ઉસ્કે અંદર એક ઝિલ્લી (પરદા) થી, ઝિલ્લીકે અંદર લેટા હુવા બચ્ચા થા. ઔર સારે આ'ઝાએ ઈન્સાની અલ્લાહને બનાએ. વો બનાનેવાલા ખૂદ યે બતા રહા હૈ કે મૌતકે બા'દ એક લંબી ચૌળી ઝિન્દગી આનેવાલી હૈ જો મરનેસે પેહલે મરનેવાલેકો દિખાઈ નહી દેતી લેકિન યકીનન વો ઝિન્દગી આનેવાલી હૈ.

ઈન્સાનકી આખરી મંઝિલ

ઈન્સાનકે ઉપર ચાર મંઝિલેં હૈં. એક મંઝિલ તો હૈ માં કે પેટકી, દૂસરી મંઝિલ હૈ દુનિયાકે પેટકી, તીસરી મંઝિલ હૈ કબરકે પેટકી, ચોથી મંઝિલ હૈ આખિરતકી. ઔર વો આખરી મંઝિલ હૈ ઉસ્કે બા'દ કોઈ પાંચવી (મંઝિલ) નહી હૈ. આખિરતમેં જો મકામ ઉસ્કે લિયે રાહતકા યા તકલીફકા તય હો ગયા તો વો વહી રહેગા. યે બાત અલગ હૈ કે કોઈ ઈમાનવાલા અપની બદ આ'માલીયોંકી વજહસે જહન્નમમે ગયા તો જહન્નમકે અંદર વો પાક ઔર સાફ હોકર જન્નતમેં ચલા જાએગા. લેકિન બગૈર ઈમાનકે જો આદમી હોગા, જિસ્કે અંદર ઈમાન નહી હોગા ઔર વો કુફ્રવાલા, શિર્કવાલા હોગા, વો જબ

જહન્નમમેં જાએગા તો વો ઉસ્કી આખરી મંઝિલ હોગી ઉસ્કે બા'દ વો નિકલેગા નહી.

ઈખ્તિયાર ઔર અદમે ઈખ્તિયાર

માં કે પેટકે અંદર ઈન્સાનકો ઝર્રા બરાબર ઈખ્તિયાર નહી થા. લળકા બનના યા લળકી બનના, કાલા યા ગોરા બનના. ખૂદ ઈન્સાનકે બનનેવાલેકા ભી ઈખ્તિયાર નહી થા. ઔર ઉસ્કે માં-બાપકો ભી ઉસ્કા ઈખ્તિયાર નહી થા. યે બિલકુલ હમારે ઈખ્તિયારસે બાહિર હૈ. અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂને માં કે પેટકે અંદર ઈન્સાનકો બનાયા. ઉસ્કે બા'દ દૂસરી મંઝિલ દુનિયાકી જો મંઝિલ હૈ ઉસ મંઝિલમેં અલ્લાહને ઈસ ઈન્સાનકો થોળાસા ઈખ્તિયાર અતા ફરમાયા. યે ઈખ્તિયાર ભી અજીબ ચીઝ હૈ. અલ્લાહને દુનિયામેં ઈન્સાનકો થોળાસા ભલે ઔર બુરેકા ઈખ્તિયાર અતા ફરમાયા, જૈસે આમકી ગુટલી બોએગા તો આમકા દરખ્ત તૈયાર હોગા, ઔર ઈમલીકા બીજ બોએગા તો ઈમલીકા દરખ્ત તૈયાર હોગા, ઈસી તરહસે યે ઈન્સાન યહાં પર ભલા કરે યા બુરા કરે દોનૂં બાતોંમેં ઈખ્તિયાર હૈ.

યે હાથ અલ્લાહને દિયે હૈં. જબ તક રૂહ ઈન્સાનકે જિસમકે અંદર મૌજૂદ હૈ તો ઈસ હાથ પર ઈન્સાનકો ઈખ્તિયાર હૈ કે ઈસ હાથસે સદકા ખૈરાત કરે, ઈસ હાથસે કિસી રોનેવાલેકો ચુપ કરાએ, કિસીકે આંસૂ પૂંછે ઔર કિસીકો રોટીકા ટુકળા દે. ઔર ઈસ બાતકી ભી અલ્લાહને ઉસ્કો તાકત દી હૈ કે ઈસ હાથસે કિસી પર ઝુલ્મ કરે. દેખો ફરિશ્તા જો હૈ વો મજબૂરે મહઝ હૈ. ઉસ્કો અલ્લાહને જિતના

કેહ દિયા ઉતના કરના પડેગા. ઉસ્કે ખિલાફ કરનેકી ફરિશ્તેમેં તાકત નહીં હૈ. ઈસી તરીકેસે આસમાન હૈ, ઝમીન હૈ, સૂરજ હૈ, ચાંદ, સિતારે હૈં, યે જિતની મખ્લૂકાત હૈં ઈન્સાનકે અલાવા યે સારી (મખ્લૂકાત) મજબૂરે મહઝ હૈં, અલ્લાહકે હુકમકે તાબે' હૈં. અગર હવાકો અલ્લાહ તઆલા હુકમ દેં કે મા'મૂલકે મુતાબિક ચલે તો વો મા'મૂલકે મુતાબિક ચલેગી, લોગોં કે કામ બનતે રહેંગે. ઔર ઈસી હવાકો હુકમ દે દિયા કે મા'મૂલસે ઉપર હોકર ચલે તો ઈસી હવાકા નામ તૂફાન બનતા હૈ. ઔર ઉસીસે ઝિન્દગીયાં ઉજડ જાતી હૈં. ઐસે હી પાની અલ્લાહકે હુકમકે તાબે' હૈ. આસમાન અલ્લાહકે હુકમકે તાબે' હૈ, ઝમીન ભી અલ્લાહકે હુકમકે તાબે' હૈ. જો હુકમ ઉન ચીઝોંકો મિલતા હૈ યે ચીઝેં વોહી કરતી હૈં, ઉસ્કે ખિલાફ કરનેકી તાકત નહીં રખતી. સૂરજ ઔર ચાંદકી જો રવિશ (ચાલ) અલ્લાહને મુકર્રર કર દી હૈ વો ઉસ રવિશકે મુતાબિક ચલતે હૈં, ઉસમેં ઉનકે કિસી ઈખ્તિયારકો દખલ નહીં હૈ મજબૂરે મહઝ હૈં.

ફરિશ્તોંકી ઈતાઅત

જિસ આસમાન પર ફરિશ્તોંકો સિજદહકા હુકમ હુવા વો ફરિશ્તે સિજદહ કરતે હૈં. એક આસમાન પર રૂકૂઅ હૈ, એક આસમાન પર કિયામ એક આસમાન પર કાયદા હૈ. હઝારોં સાલસે જો હુકમ મિલા હૈ વો કર રહે હૈં.

લા યઅ્સૂનલ્લાહ મા અમરહુમ વયફ્અલૂન મા યુઅ્મરૂન. (અલ્લાહ જો કુછ ઉનહેં હુકમ દેતા હૈ ઉસમેં અલ્લાહકી નાફરમાની નહીં કરતે, ઔર વોહી કરતે હૈં જિસ્કા

ઉનહેં હુકમ દિયા ગયા હૈ.)સિજદહકે લિયે કહા તો સિજદહ હી કરેગા, રૂકૂઅ નહી કરેગા. ફિર ઉસે અગર રૂકૂઅકા હુકમ હુવા તો રૂકૂઅ હી કરેગા, સિજદહ નહી કરેગા. જો કહા જાએગા વોહી કરેગા. લેકિન ઈન્સાન વો ઐસા નહી હૈ. ઈન્સાનકે અંદર અલ્લાહને દોનૂં તાકતેં રખ્ખી હૈં, ફરમાં બરદારીકી ભી તાકત રખ્ખી હૈ ઔર નાફરમાનીકી ભી તાકત રખ્ખી હૈ.

ફમિન્કુમ કાફિરૂન્ વમિન્કુમ્ મૂઅ્મિનુન. (તુમમેંસે બા'ઝ કાફિર હૈં ઔર બા'ઝ ઈમાનવાલે) ઉસમેં એક તબકા ઈમાનવાલા હોગા, એક તબકા કુફ્રવાલા હોગા. એક તબકા ફાસિક હોગા ઔર એક તબકા મો'મિન હોગા, એક તબકા માનનેવાલા હોગા, ઔર એક તબકા ન માનનેવાલા હોગા, ઔર ઈસી પર સારે હાલાતકા દારોમદાર હૈ દુનિયાકા ભી ઔર આખિરતકા ભી. ઈસ દુનિયા પર જો હાલાત આતે હૈં ઉન હાલાતકે લાને વાલે તો અલ્લાહ હૈં. ઈઝ્ઝત ઔર ઝિલ્લત, કમિયાબી ઔર નાકામી, ઈત્મીનાન ઔર પરેશાની, ખૌફ ઔર અમન, બીમારી ઔર તંદુરૂસ્તી, મૌત ઔર હયાત, તબીઅતકે મુવાફિક હાલાત ઔર તબીઅતકે ખિલાફ હાલાત અલ્લાહ હી કે ઈરાદાસે દુનિયાકે અંદર હાલાત આતે હૈં. ઔર જૈસા અલ્લાહ ઈરાદા કરતે હૈં વૈસે હી હાલાત આતે હૈં. બા'ઝ મરતબા ઝિલ્લતકા નકશા હોતા હૈ લેકિન અલ્લાહકા ઈરાદા હો જાએ તો ઉસમેં ઈઝ્ઝત આ જાતી હૈ. હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કા સારા નકશા ઝિલ્લતકા થા. દો દો મરતબા ઉનકા બિકના ઔર ઝિનાકી તોહમત લગકર ઉનકા જેલખાનામેં જાના, યે ઝિલ્લતકા નકશા થા,

લેકિન અલ્લાહ પાકને ઈઝ્ઝતકા ઈરાદા ફરમા લિયા તો અપની કુદરતસે હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કો ઐસી ઈઝ્ઝત મિલ ગઈ કે દુનિયા હી કે કરોડહા કરોડ આદમી હઝારોં સાલ ગુઝરનેકે બાવજૂદ ઉનકા ઈકરામ કરતે હૈં. લેકિન બા'ઝ મરતબા નક્શા સારા ઈઝ્ઝતકા હોતા હૈ ઔર ઉસ્કે અંદર અલ્લાહકા ઈરાદા ઝિલ્લતકા હો જાતા હૈ તો ઉસમેં આદમી ઝલીલ હોતા હૈ. જૈસે કારૂન સારા નકશા ઉસ્કે પાસ ઈઝ્ઝતકા થા લેકિન અલ્લાહ તઆલાને ઉસે ઐસા ઝલીલ કિયા કે આજ દુનિયાકે કરોડહા કરોડ આદમીયોંમેં કોઈ આદમી અપને બેટેકા નામ કારૂન રખનેકો તૈયાર નહીં હૈ.

દુનિયાવી હાલાત ઔર ખુદાઈ ઝાબતા (કાનૂન)

તો મેરે મોહતરમ દોસ્તો! હાલાત જો ઈન્સાનોં પર આતે હૈં અલ્લાહકી તરફસે આતે હૈં. લેકિન અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે હાલાતકે લાનેકા એક ઝાબતા ઔર એક કાનૂન હૈ. અલ્લાહ તઆલા જિતની ઝાબતેકી રિઆયત કરતે હૈં ઉતની કોઈ ઝાબતેકી રિઆયત નહી કરતા. ઔર અલ્લાહ તઆલાને ઝાબતે બના રખ્ખે હૈં ઔર ઝાબતેકી ઈતની રિઆયત હૈ કે ફરમાયા. **લઈન્ અશ્રકત લયહ્બતન્ન અમલુક વલતકૂનન્ન મિનલ્ખાસિરીન.** યા'ની મા'સૂમસે મા'સૂમ તર શખ્સિયતોંસે અલ્લાહ તઆલા યે કેહતે હૈં કે અગર શિર્ક કિયા તો તુમહારે સબ આ'માલ ખતમ હો જાએંગે, ઔર નુકસાન ઉઠાનેવાલોંમેં તુમ હો જાઓગે.

આપ અંદાઝા લગાઓ કે ઝાબતેકી અલ્લાહકે યહાં કિતની રિઆયત હૈ. યે હાલાત જિતને ભી દુનિયા ઔર આખિરતકે અંદર આતે હૈં કાનૂનકે તહત આતે હૈં બગૈર કાનૂન બિલકુલ નહી આતે. ઔર અલ્લાહકા કાનૂન હાલાતકે લાનેમેં દુનિયાકે અંદર ફૈલી હુઈ ચીઝે નહી હૈં, બલ્કે ઈન્સાનકે બદનસે તૈયાર હોનેવાલે આ'માલ હૈં. બહોત બળી ગલતી હર ઝમાનેમેં બહોત ઝિયાદહ લોગોંકો હુઈ. આજકે ઝમાનેમેં ભી બહોત બળી ગલતી કરોડહા કરોડ ઈન્સાનોંસે જો હો રહી હૈ વો યે હો રહી હૈ કે આમ તૌર પર ઈન્સાન યે સમઝ રહે હૈં કે હમારે હાલાતકા બનના ઔર બિગળના યે ચીઝોંકી કમી ઔર ઝિયાદતી પર મૌકૂફ હૈં, અગર ચીઝેં હમારે હાથમેં ઝિયાદહ હોંગી તો હમારે હાલાત બનેંગે, ઔર અગર ચીઝેં હમારે હાથમેં કમ હોંગી તો હમારે હાલાત બિગળેંગે. યે આમ લોગોંકા ઝહન હર ઝમાનેમેં રહા હૈ. ફિરઔન ઔર કારૂનકા ભી યેહી ઝહન થા, ઔર જિતની નાફરમાન કૌમેં ગુઝરી ઉન સબકા યેહી ઝહન રહા કે મુલ્ક ઔર માલ સોના ચાંદી ઔર દુકાન–ખેત યે જિતની ચીઝે હમારે હાથમેં ઝિયાદહ હોંગી ઉતને હમારે હાલાત બનેંગે.

અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ભેજે હુએ જો અંબિયા (અલૈ.) થે ઉનહોંને આકર હર ઝમાનેમેં ઈન્સાનોંકા યે ઝહન બનાયા કે હાલાત આતે હૈં અલ્લાહકી કુદરતસે, હાલાત આતે હૈં અલ્લાહકે ઈરાદાસે. લેકિન અલ્લાહને હાલાત લાનેકા એક ઝાબતા બના રખ્ખા હૈ. ઔર વો ઝાબતા ઈન્સાનકે બદનસે તૈયાર હોનેવાલે આ'માલ હૈં. ઔર ઈન્સાનકે દિલકે અંદરકા યકીન હૈ. અગર ઉસ્કે દિલકે અંદરકા યકીન ઠીક હો

જાએ ઔર ઉસ્કે બદનસે તૈયાર હોનેવાલે આ'માલ દુરૂસ્ત હો જાએં, આંખોંકા દેખના, કાનોંકા સુનના, હાથોંકા પકડના, ઝબાનકા બોલના, પૈરોંકા ચલના દિલ ઔર દિમાગકા સોચના અગર ઠીક હો જાએ તો અલ્લાહ તઆલા હાલાતકો દુરૂસ્ત લાએંગે. દૂસરે લફ્ઝોંમેં જો ઉસ્સે ભી આસાન હે કે અગર દીનદારી હોગી તો અલ્લાહ તઆલા કામિયાબ કરેંગે. ઔર અગર બે દીની હોગી તો અલ્લાહ તઆલા નાકામ કરેંગે. અગર દીનદારી કચ્ચે મકાનવાલેકે પાસ હોગી તો અલ્લાહ તઆલા કચ્ચે મકાનવાલેકો કામિયાબ કરેંગે. ઔર બે દીની પક્કે મકાનવાલેકે પાસ હોગી તો અલ્લાહ તઆલા પક્કે મકાનવાલેકો નાકામ કરેંગે. લેકિન એક હૈરતકી બાત જો ઈન્સાનકો હૈરતમેં ડાલતી હે હર ઝમાનેમેં ઔર આજકે દૌરમેં ભી, વો યે કે બહોતસે ઈમાન ઔર આ'માલવાલે જિન પર ભી તકલીફેં આ જાતી હૈં, ઔર બહોતસે બે દીન ઔર બગૈર ઈમાનવાલે ઔર બહોત બે દીન આદમી બા'ઝ મરતબા દેખે જાતે હૈં કે વો બડે રાહતમેં હોતે હૈં.

હકીકી કમિયાબી ઔર નાકામીકા તસવ્વુર

ઈસ્કે અલાવા એક બાત અપને ઝહનમેં બિઠાલો કે અસલ કામિયાબી વો હે જો મિલકર ખતમ ન હો, ઔર અસલ નાકામી વો હે જો આકર ખતમ ન હો. આમ તૌરસે આદમી દેખતા હે કે બે દીન આદમી રિશ્વત ભી લેતા હે, ઝૂઠ બોલતા હે, ગીબત કરતા હે, ખિયાનત કરતા હે. પૈસા

ઉસ્કે પાસ બહોત હે, કપળા, મકાન, સવારિયાં, ખાના ઉસ્કે પાસ બહોત હે, બહોત મઝેકે અંદર હે તો આદમી સોચતા હે કે બે દીન હે ફિર ભી કામિયાબ, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કો નાકામ કેહતે હૈં. કયૂંકે યે કામિયાબી જો દિખાઈ દે રહી હે યે કામિયાબી મૌત પર ખતમ હો જાએગી. ઔર બા'ઝ મરતબા મૌતસે પેહલે ભી ખતમ હો જાતી હે. ઔર મૌતકે બા'દ ફિર જો નાકામી શુરૂ' હોગી તો વો નાકામી બળી લંબી નાકામી હોગી. અગર આદમી કુફ્ર યા શિર્કકી હાલતમેં મરા તો ફિર વો નાકામી ઐસી હોગી જો કભી ખતમ નહી હોગી. જિસ્કો અલ્લાહ તઆલા **ખુસ્રાનુમ્ મુબીન** કેહતે હૈં.

ઔર અગર વો આદમી ઈમાનકી હાલતમેં મરા તો ચાહે ઉસને દુનિયામેં કિતની હી તકલીફેં ઉઠાઈ હોં, ઔર લોગ ઉસે નાકામ કેહ રહે હોં, લેકિન અલ્લાહ તઆલા ઉસે કામિયાબ બતાએંગે. કયૂંકે બા'ઝ મરતબા તો ઉસ મરનેસે પેહલે ઐસી કામિયાબી મિલ જાતી હૈં કે જિસે દુનિયાકે ઈન્સાન ભી કેહતે હૈં કે વાકઈ કામિયાબી મિલી. ઔર બા'ઝ મરતબા દુનિયાસે પેહલે તો દેખ નહી પાતે, લેકિન મરનેકે બા'દ ફિર જો કામિયાબી શુરૂ' હોતી હે તો વો ઐસી કામિયાબી હોતી હે જો કભી ખતમ નહી હોતી, મૌત પર હાલાત ખતમ નહી હોતે, બલ્કે મૌત પર હાલાત બદલ જાતે હૈં. અગર મરનેકે બા'દ અચ્છા હાલ આયા તો વો અચ્છા હાલ બદલ જાએગા. ઔર મરનેકે બા'દ બુરા હાલ આયા તો વો હાલ ભી બદલ જાએગા, જૈસે દુનિયાકે હાલાત થે વૈસે નહી રહેંગે.



જન્નતકી નેઅ્મતેં

દુનિયાકે અંદર જિસ્કા અચ્છા હાલ થા મરનેકે બા'દ અગર અલ્લાહને ઉસે અચ્છા હાલ દિયા તો વો દુનિયા જૈસા અચ્છા હાલ નહીં હોગા, બલ્કે બળ્હા હુવા હોગા. છોટીસે છોટી અ્દનાસે અદના દરજેકી જન્નત અગર અલ્લાહને કિસીકો દે દી જો ઈમાનકે ઝર્રે પર મિલેગી તો વો ઈતની બળી હોગી જો પૂરી દુનિયાસે બળી હોગી, ઔર સત્તર (૭૦) બહત્તર (૭૨) બીવિયાં ઉસ્કો મિલેંગી, ઔર દસ હઝાર ઉસમેં ખિદમત ગુઝાર હોંગે, ઔર દૂધકી નહરેં, શહદકી નહરેં ઔર પાકીઝા શરાબકી નહરેં ઉસમેં ચલતી હોંગી, ઔર સોને ચાંદીકિ બને હુએ મકાનાત હોંગે, ઉનકે જોળનેકા ગારા મુશ્કકા હોગા, ઔર જન્નતકી ઝમીનકી મિટ્ટી ઝા'ફ્રાનકી હોગી, ઔર પત્થર ઔર કંકર હીરે જવાહિરાતકે હોંગે, ઔર જો નેઅમત વહાં પર મિલેગી કભી છીનેગી નહીં, ઔર જન્નતમેં જાનેવાલા હર આદમી જવાન હોગા, ઔર ઉસ્કી જવાની કભી ખતમ નહીં હોગી, મર્દ ભી ઔરતેં ભી ૩૦ સે ૩૫ સાલકે હોકર જન્નતમેં જાએંગે, ચાહે મરતે વક્ત ઉનકી ઉમર નવ્વે સાલકી હુઈ હો. ઔર પચાસ કરોડ સાલકે બા'દ અગર જન્નતીકો દેખા જાએગા તો વૈસાહી જવાન ૩૦, ૩૫ સાલકા હોગા, જવાની ખતમ નહીં હોગી, ઔર ઝિન્દગી જો મિલી કભી ખતમ નહીં હોગી, ઔર મૌતકા વહાં પર ડર નહીં, મકાનાતકે બોસીદા (પુરાને) હોનેકા ડર નહીં, નહરોંકે સૂખ જાનેકા ખતરા નહીં, મર્દ એક જગહ મસેહરી પર તકિયા લગાએ બૈઠે હોંગે. ઉસ મર્દકી

બીવી દૂસરી જાનિબ મસેહરી પર તકિયા લગાકર બૈઠી હોગી ઔર સારા એક અજીબો ગરીબ મંઝર હોગા. **લા ખૌફુન્ અલૈહિમ્ વલા હુમ્ યહ્ઝનૂન.** ન તો આગેકા કોઈ ડર ઔર ન પીછેકા કોઈ ગમ, ન તો જવાનીકિ ખતમ હોનેકા ગમ, ઔર ન હી ઝિન્દગીકિ ખતમ હોનેકા ગમ, કિસી કિસમકા કોઈ ગમ ભી નહીં, તેઝ રફતાર ઔર આ'લા (ઉમદા) કિસમકી સવારિયાં. અગર દૂસરી જન્નતોંમેં જાના હો તો વહાં પર ભી જાનેકી ઈજાઝત મિલેગી.

જન્નતકી નેઅમતોંમેં સબસે ઉંચી નેઅમત

હફ્તામેં એક મરતબા કમસે કમ અલ્લાહ તઆલાકી ઝિયારત ઔર દીદાર યે ઈતની બળી નેઅમત હોગી કે સારી નેઅમતેં ઉસ્કે સામને માન્દ (ફીકી) પળ જાએંગી. અલ્લાહકો ઈસ દુનિયામેં કિસીને અગર ન પેહચાના ઔર અલ્લાહકી મઅરિફત અગર કિસીકો ન મિલી તો ઝિન્દગી બેકાર હો ગઈ. અલ્લાહકી મઅરિફત જિસ્કો મિલ જાતી હૈ ઔર ઈમાનવાલા આદમી બન જાતા હૈ તો ફિર અલ્લાહકી ઝિયારત વહાં પર હોતી હૈ. ઔર યે સારી જન્નતકી નેઅમતોંમેં આ'લા કિસમકી નેઅમત હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી હિમ્મત બળ્હાતે હૈં, દિલજોઈ ફરમાતે હૈં ઔર યે ફરમાતે હૈં તુઝે ઔર કુછ ચાહિયે? તો વો યે કેહતા હૈ અય અલ્લાહ! હર કિસમકી નેઅમતેં તૂને હમેં દે દી અબ હમ તુઝસે ઔર કયા માંગેં? અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે

કે એક નેઅમત મૈં તુમ્હેં ઔર દેતા હૂં વો યે કે મૈં તુમસે રાઝી હો ગયા, મૈં તુમસે નારાઝ નહી હૂંગા. કયૂંકે અલ્લાહકા નારાઝ હોના બહોત બળી મુસીબત ઔર અલ્લાહકા રાઝી હોના બહોત બળી નેઅમત હૈ. સૂરએ **ફાતિહામેં** હી દો દુઆએં માંગી જાતી હૈં કે **અન્અમ્ત અલૈહિમ** વાલે રાસ્તે પર હમેં ચલાના, **ગૈરિલ્મગ્દૂબિ અલૈહિમ** વાલે રાસ્તે પર હમેં મત ચલાના. **અન્અમ્ત અલૈહિમ** વાલા રાસ્તા વો હૈ જો અલ્લાહકી રઝામંદી પર પૂરા હોતા હૈ. ઔર **મગ્દૂબિ અલૈહિમ** વાલા રાસ્તા વો હૈ જો અલ્લાહકે ગઝબ ઔર અલ્લાહકી નારાઝગી પર પૂરા હોતા હૈ.

જહન્નમકે અઝાબ

તો મૈંને અર્ઝ કિયા કે વહાં પર હાલાત દુનિયાકી તરહ નહી હોંગે. દુનિયાકે અંદર અગર કિસીકો સઝા હોતી હૈ તો વો પાંચ છ ફુટકે બદનકો હોતી હૈ, લેકિન અગર જહન્નમકે અંદર સઝા હોગી તો વો ઈતના બળા બદન બના દિયા જાએગા કે એક ડાળ્હ (ડાઢ) ઉહદ પહાળકે બરાબર, ઔર ખાલ ઈતની મોટી ઔર લંબી કે તીન રાત તક અગર ચલો તો તબ જાકર ઉસ્કી ખાલ પૂરી હો, ઈતના બળા બદન બનાએંગે. સાંપ ઊંટકે બરાબર ઔર બિચ્છૂ ખચ્ચરકે બરાબર, એક મરતબા કાટેં તો ચાલીસ સાલ તક તકલીફ બાકી રહે. (અલ્લાહ તઆલા હિફાઝત ફરમાએ) ઔર આદમી પરેશાન. ચારોં તરફસે ફરિશ્તોંકા હથોળોંસે મારના, આગકા જલાના, અંધેરેકા સતાના, ઉસ આગકે

અંદર અંધેરા, સાંપ ઔર બિચ્છૂઓંકા કાટના, ભૂખ **ઔર** પ્યાસકા સતાના. ઔર આદમી પરેશાન ભાગના **ચાહેગા** તો દરવાઝે બંદ મિલેંગે, બળે બળે ફરિશ્તોંકે પેહરે મિલેંગે. ઔર ફરિશ્તોંસે કહેગા કે તુમ હમારી કુછ મદદ કરો, તો ફરિશ્તે મુખ્તલિફ લાઈનોંકે જવાબ દેંગે.

ફરિશ્તે કહેંગે **અલમ્ યઅ્તિકુમ્ નઝીર** કયા તુમ્હારે પાર કોઈ સમઝાનેવાલા નહીં આયા થા? ચોંકાનેવાલા, બતાનેવાલા દુનિયાકે અંદર નહીં આયા થા? **કાલૂ બલા કદ્ જાઅના નઝીર.** સે **અસ્હાબિસ્સઈર.** તક. વો કહેંગે કે બેશક હમકો સમઝાનેવાલે આએ થે તો હમને ઉનકો ઝૂઠા સમઝા, હમ યે સમઝે કે જન્નત ઔર દોઝખ યે ખયાલી ચીઝ હૈ કુછ ભી નહીં, દિલ બેહલાનેકી યા ધમકાનેકી એક ચીઝ હૈ. હમકો યે નહીં મા'લૂમ થા કે યે વાકિઆ હોગા. કાશ કે ઉસ દિન હમ યે માન લેતે યા સુન લેતે યા સમઝ લેતે તો આજકે દિન હમ જહન્નમકે અંદર ન હોતે. અપને ગુનાહોંકા વો એ'તિરાફ ઔર ઈકરાર કરેંગે, લેકિન યે એ'તિરાફ ઔર ઈકરાર કરના વહાં ઉનકે કામ નહીં આએગા.

જહન્નમકે દારોગાસે ફરિયાદ

બહોત બળા એક દારોગા ઔર ફરિશ્તા હોગા ઉસ્સે વો યે કહેંગે કે તૂ અપને પરવરદિગારસે યે દુઆ કર. **વનાદૌ યા માલિકુ લિયકઝિ અલૈના રબ્બુક કાલ ઈન્નકુમ માકિષૂન.**

ઉસ દારોગાકા નામ માલિક હોગા. વો ઉસ્સે કેહેંગે કે

અય માલિક! તૂ અપને પરવરદિગારસે કેહ દે કે હમકો બિલકુલ ખતમ કર દે. વો કહેગા કે ઐસા નહીં હોગા, અબ તો તુમકો યહીં પર રેહના હોગા, અલગ અલગ જવાબ દેંગે.

દોઝખિયોંકી શૈતાનસે દરખ્વાસ્ત

શૈતાનસે કહેંગે કે તેરી બાત હમને માની ઔર હમ યહાં પર આએ તૂ હમારા સાથ દે. વો કહેગા. **ફલા તલૂમૂની વલૂમૂ અન્ફુસકુમ્ મા અ—ન બિમુસ્રિખિકુમ વમા અન્તુમ્ બિમુસ્રિખિય્ય.**

ન તો મૈં તુમહારી મદદ કર સકતા હૂં ઔર ન તુમ મેરી મદદ કર સકતે હો, મૈંને તુમકો ગલત બાત કહી તો તુમને કયૂં માની? અલ્લાહ તુમસે સહીહ કેહ રહા થા ઉસ્કી કયૂં નહીં માની? યે શૈતાનકા ઉનસે જવાબ હોગા.

દુનિયાવી લીડરોંસે ફરિયાદ

ચારોં તરફસે માયૂસ હોકર ફિર દેખેંગે કે બળે બળે ચૌધરી બળે બળે ઝિમ્મેદાર દુનિયાકે અંદર જબ કોઈ બાત પેશ આતી થી તો ઉનકે પાસ જાતે થે, ઔર ઉનસે કેહતે થે કે હમ પરેશાનીમેં હૈં હમારી પરેશાની દૂર કરો, તો વો બળ બળે લીડર ઔર દેવતા ઔર બળે બળે ચૌધરી ઔર સરદારોંકે પાસ જાએંગે ઔર કહેંગે કે હમ ઈસ પરેશાનીમેં હૈં, ચારોં તરફસે હમેં સાંપ કાટતે હૈં, ફરિશ્તે મારતે હૈં, આગ જલાતી હૈ ભાગ નહીં સકતે. ફરિશ્તે ઝરા ભી હમ પર રહમ નહીં કરતે, શૈતાન હમારા સાથ નહીં દેતા, તુમ

હમારે બળે હો તુમ હમારે લિયે કોઇ રાસ્તા સોચો. તો વો લોગ કહેંગે. **ઈસ્તબ્બર અલ્લઝી નત્તબઊ મિનલ્લઝી નત્તુબિઊ.** હમ લોગ તુમહારે લિયે કુછ ભી નહી કર સકતે, હમ ઝિમ્મેદારીસે અલગ હૈં.

ખરે ખોટેકી પેહચાન

અબ યે છોટે લોગ કહેંગે કે અબ અગર અલ્લાહ તઆલાને હમેં દુનિયામેં ભેજા તો અબ હમ તુમહારી પાર્ટીમેં નહી હોંગે, ઈસ લિયે કે તુમને હમકો ગલત રાસ્તા બતલાયા, ઔર ફિર વો બદ દુઆ કરેંગે.

સરદારોં પર બદ દુઆ

અય અલ્લાહ હમને અપને સરદારોંકી માની ઔર હમને અપને ચૌધરિયોંકી માની, લેકિન ઉનહોંને હમકો તેરે રાસ્તેસે હટા દિયા. અય અલ્લાહ! તૂ ઉનકે ઉપર દુગના (ડબલ) અઝાબ ડાલ દે. ઔર અય અલ્લાહ! તૂ ઉનકે ઉપર અપની લા'નતકો બરસા. મેરે મોહતરમ દોસ્તો! એક બહોત બળા મંઝર કલ કિયામતકા આનેવાલા હે ઔર ઉસમેં ખરે ખોટેકા ફૈસલા હોગા. યે ખબર અંબિયા (અલૈ.) ને અલ્લાહકે પાસસે લાકર હમેં દી. ઉસ્કી તૈયારી કરનેકા ઝમાના ઈસ દુનિયાકા ઝમાના હે. મરનેકે બા'દ ફિર કોઈ તૈયારી નહીં કર સકતા.



મૌતકી હકીકત

જબ કબરમેં આદમી ચલા જાતા હે તો ફિર હાલાત બદ્લ ગએ. ચાહે અચ્છે હોં યા બુરે, લેકિન ઈન્તિઝામકી તાકત ખતમ હો ગઈ. મૌતકે મા'ના કયા હૈં? ઈન્સાનકે અંદર ઈન્તિઝામકી તાકતકા ખતમ હો જાના. દુનિયાકે અંદર અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા સાંપ આ જાએ તો આદમી ડન્ડેસે મારેગા યા કમસે કમ ભાગ જાએગા. આગ લગ જાએ તો પાનીસે બુઝાએગા. અગર રોશની બંદ હો જાએ તો આદમી ટાર્ચ વગૈરહ જલાએગા. ઔર ભૂખ લગ જાએ તો ખાના વગૈરહ જાકર ખાએગા. ઔર અગર પ્યાસ લગે તો ડોલ રસ્સીસે ખીંચકર પાની પી લેગા. યહાં આદમી પર અગર કોઈ હાલ આવે તો ઉસ્કી ઈન્તિઝામકી તાકત મૌજૂદ હે. ઔર મૌતકે યે મા'ના હૈં કે આદમીકે અંદરસે ઈન્તિઝામકી તાકત ખતમ. કબરકે અંદર સાંપ આયા હટાનેકી તાકત ખતમ, અંધેરા આયા ઉજાલા લાનેકી તાકત ખતમ, પિટાઈ હો રહી હે ઉસ્સે બચનેકી તાકત ખતમ. અગર રિશ્તેદાર પાંચ દસ ડન્ડે રખ ભી દેં તો દુનિયાકે ડન્ડોંસે કબરકે સાંપ નહીં મરતે, ઔર દુનિયાકે પાનીસે કબરકી આગ નહીં બુઝતી, દુનિયાકી ટાર્ચસે કબરકા અંધેરા દૂર નહીં હોતા, ઔર દુનિયાકી ચીઝોંસે કબરકે અંદર સહૂલત નહીં મિલતી.

દુનિયાવી ઝિન્દગીકી કદરો કીમત

વહાં જબ આદમી દેખેગા કે કોઈ રાસ્તા નહીં, તો

ફિર વો અલ્લાહસે યૂં કહેગા અય મેરે અલ્લાહ! મુઝે તૂ વાપસ લૌટા દે. ઈતના તો વો ભી જાનેગા કે કબરમેં કુછ નહી કર સકતા, યહાં પર તો મૈં નમાઝ નહી પળ્હ સકતા, યહાં પર મૈં રોઝા નહી રખ સકતા, તસ્બીહ તિલાવત નહી કર સકતા. અય અલ્લાહ! તૂ મુઝે વાપસ ભેજ દે. કિતની બળી દૌલત યે દુનિયાકી ઝિન્દગી થી જો મેરે હાથસે નિકલ ગઈ, અબ મુઝે મા'લૂમ હુવા કે દુનિયામેં અગર એક મરતબા **સુબ્હાનલ્લાહ** કેહતા તો મુઝે ઉસકા બદલા મિલતા, દુનિયામેં અગર દઅવતકા કામ કરતા તો જિતને ઈન્સાનોંમેં દઅવતકા પૈગામ પહોંચતા ઔર જિતને ઈન્સાનોંમેં દીનદારી આતી ઉન સબકે બરાબર અજરો સવાબ મિલતા, અબ મુઝે તૂ દુનિયામેં વાપસ ભેજ દે. અબ મેરી સમઝમેં બાત આ ગઈ, અબ મૈં દુનિયામેં જાકર અચ્છે અચ્છે કામ કરૂંગા. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે **કલ્લા** બિલકુલ નહી.

તકલીફોંકી હિકમત

ઔર દેખો એક બાત મૈં બતા દૂં! દુનિયાકે અંદર ઈન્સાન પર ગમ તકલીફ ઈસ લિયે આતી હે તાકે ઈન્સાન ઉલ્ટા રાસ્તા છોળ દે ઔર સીધે રાસ્તે પર આએ. દુનિયાકે અંદર યે તકલીફેં અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે રહમત હૈં દુનિયાકે અંદર જબ કોઈ ગલત રાસ્તા પર ચલતા હે તો અલ્લાહ તઆલા તમ્બીહકે તૌર પર તકલીફ ડાલતે હૈં, ઔર ઉન તકલીફોંકા મન્શા ઔર ઉનમેં મસ્લિહત અલ્લાહકી યે હોતી હે કે **લઅલ્લહુમ્ યર્જિઊન**. બારબાર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે યે છોટી તકલીફેં મૈં ડાલતા હૂં તાકે

તુમ પલટા ખા જાઓ. યા'ની ઝલાલત (ગુમરાહી) છોળ દો ઔર સહીહ રાસ્તા પર આ જાઓ!.

ઈસ ઉમ્મતકી ઝિમ્મેદારી

દેખો મેરે મોહતરમ દોસ્તો! યે બાતેં જો મૈં આપકો બતલા રહા હૂં યે બાતેં બતલાના નબિયોંકા કામ થા. યે બાતેં મૂસા (અલૈ.) કે બતાનેકી થી. ઔર ઈસા (અલૈ.) ઔર હઝરત નૂહ (અલૈ.), ઔર અંબિયા (અલૈ.) દઅવત દિયા કરતે થે. લોગોંકે દિલોંમેં અલ્લાહકી અઝમત ઔર બળાઈ પૈદા કિયા કરતે થે. મરનેકે બા'દ વાલી ઝિન્દગી ઉન્હેં બતલાતે થે. ઔર છુપી હુઈ બાતેં અલ્લાહ ઉનપર ખોલતા થા વો ઉન્હેં બતાયા કરતે થે. ઔર અલ્લાહકી બળાઈકો ઈતને ઝોરોં પર બયાન ફરમાતે થે તાકે ઉનકા ઝહન બને. યે નબિયોંકા કામ થા. લેકિન હુઝૂર (સ.અ.વ.) પર અલ્લાહ તઆલાને નબુવ્વતકો ખતમ કરકે અબ યે સારા કામ ઉમ્મત પર ડાલ દિયા. તો મૈં ઉમ્મતી હોનેકી હૈસિયતસે ઈન બાતોંકો આપ હઝરાતકે સામને બયાન કરતા હૂં ઔર આપ હઝરાત ઉમ્મતી હોનેકી હૈસિયતસે ઈસ દઅવતકો લેકર પૂરે આલમમેં ફૈલ જાઈયે. ક્યૂંકે લોગ અગર બગૈર ઈમાનકે મર જાએંગે તો મરનેકે બા'દ ઉનકે પાસ કોઈ રાસ્તા નહીં. મરનેસે પેહલે અગર ઉનકા ઝહન બનાયા જાએ તો ઉનકા ઝહન બન સકતા હૈ. ઔર અગર ઉનકા ઝહન બના ઔર વો ઈમાન ઔર અમલકી તરફ આ ગએ તો મૈં સચ કેહતા હૂં વો ઐસી કદર કરેંગે, ઔર જિતને આદમી દીનદારી પર આતે ચલે જાએંગે ઉન સબકે બરાબર આપકો સવાબ મિલેગા.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી દઅવતકા વસીઅ મૈદાન

દૂસરે અંબિયા (અલૈ.) કો વકત મિલા દુનિયામેં કામકા ઝિયાદહ, લેકિન કામ મિલા થોળા. હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો કામ કિતના મિલા? સિર્ફ અપની કૌમકે અંદર દીનકા કામ કરના થા. **ઈન્ના અર્સલ્ના નૂહન્ ઈલા કૌમિહી.** લેકિન દઅવતકી લાઈનકી ઉમર કિતની મિલી? સાડે નવસો (૯૫૦) સાલ, તો હર નબીકો કામ મિલા થોળા ઔર વકત મિલા ઝિયાદહ. લેકિન હમારે નબી (સ.અ.વ.) કો અલ્લાહને કામ દિયા ઝિયાદહ, પૂરે દીનકો ઝિન્દહ કરના લેકિન વકત કિતના મિલા? ૪૦ સાલકી ઉમ્રમેં આપકો નબુવ્વત મિલી ઔર ૬૩ સાલકી ઉમ્રમેં આપ ઈસ દુનિયાસે રેહલત ફરમા ગએ. તો વકત મિલા આપકો સિર્ફ ૨૩ સાલકા. હુઝૂર (સ.અ.વ.) સિર્ફ નમાઝકો યા સિર્ફ રોઝાકો ઝિન્દા કરનેકે લિયે તશરીફ લાએ હોં ઐસી કોઈ બાત નહીં, બલ્કે હર હર શો'બામેં દીન ઝિન્દા હો જાએ, અગર અલ્લાહને છોટીસી દુકાન દી હૈ તો ઉસ છોટીસી દુકાનકે અંદર દીન ઝિન્દા કર દો, ઔર અગર અલ્લાહને એક છોટાસા ઘર એક બીવી દો બચ્ચે દિયે હૈં તો ઉનમેં દીન ઝિન્દા કર દો.

કયા દીની મેહનત મુલ્ક ઔર માલ પર મૌકૂફ હૈ?

ઈસકા ઈન્તિઝાર નહીં કરના ચાહિયે કે જબ હમારે

હાથમેં મુલ્ક ઔર માલ આએગા તો ફિર દીન ઝિન્દા કરેંગે. જબ તૂ અપની દુકાન ઔર અપને ઘરમેં દીનકો ઝિન્દા નહી કર પાતા તો પૂરે મુલ્કમેં કયા ઉમ્મીદ રખ્ખેંગે કે તૂ દીનકો ઝિન્દા કરેગા. ભાઈ ! તેરે બસમેં જિતના હે ઉતના દીન તૂ ઝિન્દા કર લે.

દીનકી મેહનત અપના અસર કબ દિખાતી હે?

ફિર દૂસરી બાત યે હૈ કે અલ્લાહને હમેં દીનકી દા'વતકા જિતના કામ હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખત્મે નબુવ્વતકે સદકેમેં અતા ફરમાયા દુનિયામેં કહી ભી જાકર યે કામ કિયા. જબ તક લોગોંકી સમઝમેં નહીં આયા ઉસ વકત તો લોગોંને મુખાલિફત કી, લેકિન જબ ઉનકે ઝહનમેં યે બાત આ ગઈ કે યે લોગ હમસે કુછ નહીં ચાહતે બલ્કે ઈમાનકા ઝિન્દા કરના, અખલાકકા ઝિન્દા કરના, ઈન્સાનમેં ઈન્સાનિયતકા લાના યે ચાહતે હૈં, ઔર અમલસે લોગોંકો તજુર્બા ભી હો ગયા કે જો લોગ અલ્લાહકે દીનકી મેહનતમેં લગે તો ઉન્હોંને રિશ્વતેં છોળ દી, ઉન્હોંને ધોકા દેના છોળ દિયા, ઔર બેટીયોંને બાપકી ફરમાં બરદારિયાં શુરૂ' કર દી ઔર શૌહરોંને બીવીકે હુકૂક અદા કરને શુરૂ' કર દિયે, ઔર ઉનકે દિલોંમેં આખિરતકા ફિકર આયા. ફિર જિતને મુખાલિફત કરનેવાલે થે ઉનકે દિલોંમેં ભી ઉનકી મુહબ્બત પૈદા હુઇ, ઔર અલ્લાહ તઆલાને કામકો આસાન કર દિયા. ઐસી જગહોંમેં જહાં દહરિયતકી ફિઝા હે અલ્લાહને વહાં પર હિદાયતકે અલમ બરદારોંકો

અપની કુદરતસે ખળા કર દિયા. દીનકા ફૈલાના ખુદાકા કામ હૈ ઔર ઈન્સાનોંકે દિલોંમેં હિદાયતકા ઉતારના યે કામ અલ્લાહ તઆલાકા હૈ, લેકિન યે દુનિયા ચૂંકે દારૂલ અસબાબ હૈ, ઔર હર ચીઝકા સબબ ઈખ્તિયાર કરનેકે બા'દ અલ્લાહ તઆલા ઉસ ચીઝકો વુજૂદમેં લાતે હૈં. મર્દ ઔર ઔરત મિલતે હૈં તો ઔલાદ પૈદા હોતી હૈ, ઔલાદકા પૈદા કરના ખુદાકા કામ હૈ લેકિન સબબકે દરજેમેં **અફ રઐતુમ્ મા તુમ્નૂન**. મર્દ ઔર ઔરતકા મિલના ઝરૂરી હોગા. યૂં અલ્લાહકો કુદરત હૈ કે મર્દ ઔર ઔરતકે મિલે બગૈર ભી ઈન્સાન બના દે. જૈસે હઝરત આદમ (અલૈ.) કો બગૈર માં ઔર બાપકે બનાયા, ઔર હઝરત હવ્વાકો બગૈર માં કે બનાયા, ઔર હઝરત ઈસા (અલૈ.) કો બગૈર બાપકે બનાયા.

કુદરત તો અલ્લાહકી હર ચીઝ પર હૈ, લેકિન તરતીબ અલ્લાહકી હર ચીઝકે લિયે યે હૈ કે ઈન્સાન અસબાબ ઈખ્તિયાર કરે. ઉસ્કે બા'દ ઈરાદા અગર અલ્લાહકા હો જાએ તો ઉસપર નતીજા ઝરૂર ઝાહિર હોગા. ઈસી તરહ પૂરે આલમકે બસને વાલોંકે દિલ તો અલ્લાહકે કબ્ઝામેં હૈં, ઔર અલ્લાહકે એક ઈશારા ઔર એક ઈરાદા પર સબકે દિલોંમેં હિદાયત આ સકતી હૈ, લેકિન ચૂંકે અલ્લાહને દુનિયાકો દારૂલ અસબાબ બનાયા હૈ ઈસી બિના પર જૈસે અંબિયા (અલૈ.) ને જાન ઔર માલકી કુરબાનીકે સાથ દઅવતકી લાઈન પર મેહનત કી, ઈસી દા'વતકી મેહનત જબ યે ઉમ્મત કરેગી તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાનોંકે દિલોંકો અપની તરફ પલટ દેંગે, ઈસ્કા તજુર્બા સહાબએ કિરામકે દૌરમેં ઔર આજકે દૌરમેં ભી હુવા. જહાં પર સહીહ ઉસૂલોંકે સાથ જાની ઔર માલી

કુરબાનિયોંકે સાથ નકલો હરકત હુઈ તો વહાંકે રેહને વાલે ઈન્સાનોંકે દિલોંકો અલ્લાહ તઆલાને પલટ દિયા, ઔર એક ઉમૂમી ફિઝા દીનકી બની, માહોલ દીનકા બના.

મેહરૂમીકી વજહ અદાવત ઔર હટ ધરમી

લેકિન મેરે મોહતરમ દોસ્તો! જબ આદમી અદાવતકી વજહસે યા ઝિદ્દીપનેકી વજહસે હટ ધરમી પર આ જાએ તો કિતના હી દીની માહોલ બને ઉસે હિદાયત નહીં કેહતે. જૈસે ફિરઔન સારી બાત તો સમઝ ગયા લેકિન ઉસે હિદાયત નહીં મિલી, જાદૂગરોંકો મિલ ગઈ જો ઉસ્કી હિમાયતમેં આએ થે. યે મતલબ નહીં કે ફિરઔન સમઝા નહીં થા, લેકિન ઉસ્કે અંદર ઝિદ્દીપના થા. **વજહદૂ બિહા વસ્તૈકનત્હા અન્ફુસહુમ ઝુલ્મંવ્વ અદુવ્વા.** તો ફિર ચારોં તરફસે દા'વતકી વજહસે ઈમાનકા માહોલ બનેગા તો ફિર નેક તબીઅતકે જો ઈન્સાન હોંગે જિનકે દિલોંમેં હટ ધરમી, અદાવત ઔર ઝિદ્દીપન નહીં હોગા અલ્લાહ તઆલા ઉનકે દિલોંકો ઈમાનકી તરફ પલટ દેંગે. અલબત્તા ઝિદ્દીપનેવાલા ઔર અદાવત અસ્બિયતવાલા આદમી મેહરૂમ રેહતા હૈ જબ તક વો અદાવત પર રહે.

અબૂ જહલ ભી રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી પૂરી બાત સમઝ ચુકા થા. જબ અબૂ સુફયાનને તન્હાઈમેં જાકર ઉસ્સે પૂછા તો ઉસને સાફ કેહ દિયા કે હમારે ખાનદાનમેં ઔર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે ખાનદાનમેં તલવારકી લળાઈ

સાલહા સાલસે ચલ રહી હૈ, ઉન્હોંને હાજિયોંકો પાની પિલાના શુરૂ' કિયા તો હમારે ખાનદાનને ભી હાજિયોંકો પાની પિલાના શુરૂ' કર દિયા, આગે નહી બળ્હને દિયા. ઉન્હોંને હાજિયોંકો ખાના ખિલાના શુરૂ' કિયા તો હમારે ખાનદાનને ભી ખાના ખિલાના શુરૂ' કર દિયા આગે નહી બળ્હને દિયા. લેકિન અબ હમારે દરમિયાન એક બાત ઐસી આ ગઈ કે ઉનકે ખાનદાનમેં એક શખ્સને નબુવ્વતકા દા'વા કિયા ઔર વો હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) હૈં. ઔર દા'વા કરકે ઉસ્કી દલીલ ભી લે આએ, અબ યહાં પર હમ બે કસ ઔર બે બસ હૈં કિસી આદમીકો નબુવ્વતકા દા'વા કરવા નહી સકતે.

કુરઆનકા અબદી ચેલેન્જ

ચુનાંચે જબ હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને નબુવ્વતકા દા'વા કિયા તો ઉન્હોંને દલીલ માંગી કે આપ જો યે કલામ અલ્લાહકા હમારે પાસ લાતે હૈં યે અલ્લાહકા કલામ નહીં, બલ્કે યે તુમ અપની તરફસે બનાકર લાએ હો, તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે બહોત આસાન તરકીબ મૈં બતાતા હૂં. અપની નબુવ્વતકો ફેલ કરનેકી. વો યે કે જૈસા કલામ મૈં બે પળ્હા બતા રહા હૂં તુમ સારે પળ્હે લિખ્ખે મિલકર ઐસા કલામ બનાઓ. નહીં કર સકતે તો ફૌરન ફરમાયા ચલો એક આયત હી બના લો. **ફલ્યઅ્તૂ બિહદીષિમ્ મિમ્ મિષ્લિહી ઈન્કાનૂ સાદિકીન.** બદરકે અંદર ઉતબા ઔર શૈબા ઔર વલીદ યે સારેકે સારે ગલા કટવાનેકો તૈયાર હૈં લેકિન કુરઆને પાક જૈસી એક સૂરત બનાનેકો તૈયાર નહી, યે અગર ઉનકે બસમેં હોતી તો ગલા કટવાનેસે આસાન કોઈ સૂરત બના

કર લે આતે. ઔર યે કેહ દિયા ગયા કે ન તો તુમ બના સકતે હો ઔર ન કિયામત તક અગર સારે મિલ જુલ ભી જાએં તો નહીં બના સકતે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! જબ નબી અલ્લાહકી તરફ્સે કોઈ બાત કેહતા હૈ ઔર વો બાત આમ નઝરોંકો દિખાઈ નહીં દેતી ઔર આમ આદમિયોંસે વો મનવાની હોતી હૈ તો નબીકો સબસે પેહલે અપની નબુવ્વતકી દલીલ પેશ કરની હોતી હૈ. ઈસ લિયે કે હર નબી બાત કરેગા જન્નતકી, જહન્નમકી, અઝાબકી, કબરકી. ઔર યે વો સારી ચીઝેં ઐસી હૈં જો ઈન્સાનકો આંખોંસે દિખાઈ નહીં દેતી. ઔર જો ચીઝ આંખોંસે દિખાઈ નહીં દેતી વો ચીઝ બતાને વાલા સચ્ચા ઔર સાદિક હો તો માની જાએગી, વરના નહીં માની જાએગી. ઈસ લિયે અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂને જિસે અપના નબી બનાકર ભેજા ઉસ્કે સાથ મોઅજિઝા ભી દિયા.

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કા મોઅજિઝા

હઝરત મૂસા (અલૈ.) કો ઐસા આસાન સા મોઅજિઝા દિયા કે જાદૂગર જો બિલકુલ ફ્રિરઔનકી હિમાયતમેં આએ થે ઉન્હોંને જબ ડન્ડેકો સાંપ બનતે દેખા તો વો સારે સમઝ ગએ કે યે જાદૂ નહીં હૈ બલ્કે હકીકત હૈ. ઔર ઉન જાદૂગરોંને સમઝ લિયા કે મૂસા (અલૈ.) જબ અલ્લાહકે નબી હૈં તો નબીકી બાતકા ન માનના અપને આપકો તબાહ ઔર બરબાદ કરના હૈ, ફૌરન સબકે સબ સિજદહમેં પળ ગએ ઔર ઈમાન લે આએ. ઉન્હેં યે બાત મા'લૂમ થી કે હમ અગર ઈમાન લે આએ તો ફ્રિરઔનને જિન ઈન્આમાતકે દેનેકા

એ'લાન કર રખ્ખા હે ઉનસે હમ મેહરૂમ રહેંગે, બલ્કે ફિરઔન બળી સખ્ત કિસમકી સઝાએં દેતા હૈ તો સખ્ત કિસમકી સઝાઓંમેં હમેં જાના હોગા, લેકિન ઈમાનવાલે બને ઔર ફિરઔનસે કેહ દિયા કે તેરા અગર બસ ચલતા હૈ તો હમારી મૌત તક ચલતા હૈ, હમ મર જાએંગે તો ઉસ્કે બા'દ તૂ કુછ નહીં કર સકતા.

આમન્ના બિરબ્બિલ્ આલમીન. (હમ ઈમાન લે આએ રબ્બુલ આલમીન પર) જબ યે જાદૂગર જો ફિરઔનકી હિમાયતમેં આએ થે ઈમાન લાએ તો તારીખી રિવાયાતસે બાત મિલતી હૈ (હદીસ નહીં હૈ) કે લાખોંકા મજમા' જો વહાં પર મહલ સરાયમેં થા વો લાખોંકા મજમા' ઈમાનવાલા બન ગયા, ઔર ફિરઔનકી બેગમ જો વહાં પર મહલ સરાયમેં થી વો ઈમાનવાલી બની, ઔર ફિરઔનકે દરબારકા એક દરબારી વો ભી ઈમાનવાલા બના, ઉસને અપને ઈમાનકો છુપા રખ્ખા થા. ઔર મૈં બતાઉ ઈસ્સે ભી આગે કે ફિરઔનકે અપને વુજૂદકે અંદરકા ભી યકીન બના કે યે બાત બોગસ નહીં હૈ બલ્કે હકીકત હૈ, લેકિન ઈસ બાતકો અગર મૈં માનૂં તો મેરી મૂંછ નીચી હો જાએગી, મેરી નાક કટ જાએગી, બસ ઉસ્કી સરકશીને ઉસે બાતકે માનનેસે રોકા, વરના સમઝમેં ઉસ્કે ભી આ ગયા થા. ઔર ઉસીકો કુરઆન કેહતા હૈ. **વજહદૂ બિહા વસ્તૈકનત્હા અન્ફુસહુમ્ ઝુલ્મંવ્વ ઉલુવ્વા.**

ફિરઔનકા સરકશીકી વજહસે ઈન્કાર

ફિરઔનકા ઈન્કાર જો થા વો સરકશીકી વજહસે થા

અપની બુલંદી ઔર બળાઈકી વજહસે થા. ઔર અબૂ જહલકા જો ઈન્કાર થા વો સિર્ફ મૂંછકી વજહસે ઔર યે કે નાક ઉચી રહે. ઈસ વજહસે નહીં થા કે બાત સમઝમેં નહીં આઈ, બલ્કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઐસી બાત કેહ દી કે આજ તકકી રેહતી દુનિયા ઉસ્કા મુકાબલા કરનેસે આજિઝ હૈ. હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) પૂરે આલમકે લિયે નબી બનાકર ભેજે ગએ તો અલ્લાહ તઆલાને આપકો ઐસા મોઅજિઝા અતા ફરમાયા કે કિયામત તક ઈસ ઉમ્મતકે હાથમેં અપને નબીકા મોઅજિઝા હોગા, ઔર વો મોઅજિઝા કુરઆન પાક હૈ. તૌરેત, ઝબૂર ઔર ઈન્જીલ જિન ઝબાનોંમેં લિખ્ખી ગઈ ઉન ઝબાનોંકા જાનનેવાલા હમેં આજ તક એક ભી નહીં મિલા. હમ ઈન્કાર નહીં કર રહે હૈં કે નહીં હોંગે, લેકિન હમેં ઉનમેંસે કિસીકી ઝબાન જાનનેવાલા આજ તક એક ભી નહીં મિલા, લેકિન કુરઆન જિસ ઝબાનમેં ઉતરા ઉસ્કે જાનનેવાલે ખુદાકે દુશ્મન ભી લાખોંકી તા'દાદમેં દુનિયાકે અંદર મૌજૂદ હૈં, લેકિન યે સબકે સબ મિલકર કુરઆન જૈસી એક સૂરત નહીં બના સકતે. હુઝૂર (સ.અ.વ.) મદીનામેં યહૂદીયોંકે મદ્રસામેં તશરીફ લે ગએ. ઔર જાકર યે પૂછા કે બતાઓ તૌરેતકે અંદર યે મૌજૂદ હે કે આખરી નબી આનેવાલા હે? ઉન્હોંને કહા કે હાં, આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, કયા ઉસ આખરી નબીકે બારેમેં યે અલામતેં (નિશાનીયાં) લિખ્ખી હૈં? ઉન્હોંને કહા હાં લિખ્ખી હૈં, આપને ફરમાયા વો નબી મૈં હૂં. તૌરેત લાઓ ઔર ઉસ્કે અંદર લિખ્ખી હુઈ નિશાનીયાં મેરે અંદર દેખ લો.

યહૂદીયોંકા અદાવતકી વજહસે ઈન્કાર

યહૂદી સમઝ ગએ ઔર બાત ઉન્કી સમઝમેં આ ગઈ લેકિન અદાવત ઔર ઝિદ્દીપનસે ઉન્હોંને કહા કે સારે નબી આએ **બની ઈસરાઈલ**મેં, તો નબીયોંકા સરદાર **બની ઈસ્માઈલ**મેં કૈસે આ ગયા. કયૂંકે હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કે દો સાહબઝાદે થે. હઝરત ઈસ્માઈલ ઔર હઝરત ઈસ્હાક (અલૈ.). હઝરત ઈસ્હાક (અલૈ.) કે સાહબઝાદે હઝરત યા'કૂબ (અલૈ.) થે જિનકા દૂસરા નામ ઈસરાઈલ થા. તો દો સિલસિલે ચલે. એક બની ઈસરાઈલકા, દૂસરા બની ઈસ્માઈલકા. બની ઈસ્માઈલમેં તો કોઈ નબી નહી આયા સિવાએ નબી (સ.અ.વ.) કે. ઔર બની ઈસરાઈલમેં હઝારોંકી તા'દાદમેં અંબિયા (અલૈ.) આએ. તો યહૂદીયોંમેં યે અદાવત થી કે અગર યે નબી ભી બની ઈસરાઈલમેં આતે તો હમ માનતે, ચૂંકે બની ઈસ્માઈલ હૈં ઈસ લિયે નહી માનતે. યે બાત યાદ રખના કે દઅવતકી ફિઝા જબ ઈમાનકે ઝરીયા દુનિયામેં બનતી હૈ તો જો નેક તબીઅતકે લોગ હોતે હૈં જિનમેં અદાવત, ઝિદ્દીપના ઔર હટધરમી નહી હોતી અલ્લાહ પાક ઉન્હેં હિદાયતસે મેહરૂમ નહી ફરમાતે. હિદાયતસે મેહરૂમ વોહી શખ્સ રેહતા હૈ જિસ્મેં ઝિદ્દીપન હો, જિસને ઉસ્કી દિલકી સલાહિયતકો ખતમ કર દિયા હો.

લેકિન એક વકત ઐસા આયા કે જિતને મુખાલિફત કરનેવાલે થે ઉનમેં બહોતસે ઈમાનવાલે બન ગએ. ઔર ઐસે ઈમાનવાલે બને કે ઉન્હોંને ઈમાનકો દુનિયામેં ફૈલાનેકે લિયે અપની જાન ઔર માલ તકકો કુરબાન કર દિયા,

ઔર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં અપને આપકો શહીદ બના લિયા. ઈસ બિના પર હમ દુનિયાકે કિસી આદમીકે હિદાયત પર આનેસે નાઉમ્મીદ ન હોં, હમેં પૂરી દુનિયાકો અપના મૈદાન બનાના ચાહિયે.

ઉમ્મતે મુસ્લિમાકી ઝિમ્મેદારી

મેરે દોસ્તો! યે દઅવતકા કામ અંબિયા (અલૈ.) કા થા, લેકિન હમારે નબી મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કે આને પર નબીયોંકા આના તો બંદ હો ગયા, મગર વો નબીયોંવાલા, સઆદતમંદીવાલા કામ, ખૂશ નસીબીવાલા કામ ઉમ્મતકો મિલા. નબીયોંકે ઈસ કામસે જૈસે અલ્લાહકી રહમત બરસ્તી થી જબ યે ઉમ્મત ઈસ કામકો કરેગી તો વૈસેહી અલ્લાહકી રહમત બરસેગી, ઔર સારી દુનિયાકે ઈન્સાનોંસે બેદીની ખતમ હોકર દીનદારી આએગી. ઔર જબ દીનદારી આએગી તો યે ફ઼િઝાએં જો પરેશાનિયોંકી બની હુઈ હૈં તુમ અપની આંખોંસે દેખોગે કે અલ્લાહ તઆલા કિસ તરીકેસે યે ઈન્ફિરાદી ઔર ઈજતિમાઈ પરેશાનિયાં દૂર કર દેંગે. જૈસે એક આદમીકા નાક બંદ હો ઔર વો ચૂના નૌશાદર રગળકર નાકકે પાસ લે જાએ તો જિસ તરહ ઉસ્કા નાક ઔર દિમાગ ખુલતા ચલા જાતા હૈ ઉસ તરીકેસે અલ્લાહ તઆલા આલમકી પરેશાનિયોંકો દૂર કર દેંગે, ઔર આઈન્દા મરનેકે બા'દવાલી પરેશાનિયાં દૂર કર દેંગે જો ઈસ્સે ભી ઝિયાદહ ખતરનાક કિસમકી પરેશાનિયાં હૈં જિસ્કી તરફ઼ આદમીકા ધ્યાન ભી નહીં જાતા. ક્યૂંકે મરનેકે બા'દ વાલી ઝિન્દગીકો સરસરી સમઝતા હૈ. ઔર સરસરી ઈસ લિયે સમઝતા હૈ કે આંખોંસે

દિખાઈ નહીં દેતા, બહોતસે આદમી તો બિચારે ઉસીકે અંદર ડૂબ રહે હૈં.

એક દહરિયા (ખુદાકો ન માનનેવાલા) સે હઝરતકી બાતચીત

હમ એક સફરમેં હવાઈ જહાઝમેં થે. એક દહરિયા હમારે પાસ બૈઠા હુવા થા. ઉસ્સે હમને થોળીસી બાત કી. વો ઝરા માનૂસ હુવા. (શિર્ક ઔર વેદ વગૈરહકો ભી નહીં માનતા થા.) ઉસ્કા ખિયાલ દહરિયતકી તરફ થા. ઉસને કહા મૌલવી સાહબ! મૈં તુમસે એક બાત પૂછતા હૂં, ઉસને કહા દુનિયાકે કરોડોં આદમી અલ્લાહકો માનતે હૈં મુસલમાન ભી, હિન્દુ ભી, યહૂદ ઔર નસારા ભી. ઔર મુઝે હૈરત હોતી હૈ કે ઉનમેંસે કિસીને અલ્લાહકો દેખા તો નહીં હૈ ફિર યે અલ્લાહકો જો દિખાઈ નહીં દેતા કૈસે માનતે હૈં? ઉસને કહા મૌલવી સાહબ! મઆફ કરના મૈંને બહોતસે જોગિયોંસે પૂછા લેકિન વો મુઝે ઈત્મીનાન નહીં દિલા સકે, કયૂંકે મેરે માં–બાપ ભી ઈસી ખ્યાલકે થે. ચૂંકે આપકી બાતોંસે મુઝે અંદાઝા હો રહા હૈ કે શાયદ તુમ મુઝે સમઝા સકો કે જો અલ્લાહ હમેં દિખાઈ નહીં દે રહા ઉસે કૈસે માનેં? (વો ડાકટર થે ઔર ટોકિયોસે કોઈ ડિગ્રી લેકર આ રહે થે ઔર અપને વતન જા રહે થે) મૈંને કહા દેખો! દુનિયાકે અંદર કરોડોં આદમી કરોડોં ચીઝોંકો બગૈર દેખે માનતે હૈં. ઔર ઉન મુલ્કોંમેં ભી જહાં દહરિયત ફૈલી હુઈ હૈં વહાં પર ભી કરોડોં ઈન્સાન કરોડોં ચીઝોંકો બગૈર દેખે માનતે હૈં. ઉસને કહા મૌલવી સાહબ! કરોડોંકો

તો છોળો, હમેં ઐસે દો ચાર આદમી હી બતલા દો. મૈંને કહા ડાકટર સાહબ! એક શર્ત હે કે બગૈર દેખે જો ચીઝ માની જાતી હે વો કિસી અલામત ઔર નિશાનીસે માની જાતી હૈ. યા તો ચીઝકો દેખકર આદમી માનતા હે. ઔર બગૈર દેખે ઉસ વકત માનતા હે જબ ઉસ્કી નિશાની ઔર અલામત મૌજૂદ હો. વો ઝરા સોચમેં પળા, મૈંને કહા ઘભરાઓ નહી, મૈં તુમહેં બતાતા હૂં.

બગૈર દેખે માની જાનેવાલી ચીઝેં

મૈંને કહા કે તુમહારી અકલ ઔર મેરી અકલ ઔર જહાઝમેં જિતને આદમી બૈઠે હૈં કિસીકી અકલ દિખાઈ નહી દેતી. ઔર બતાઓ ઝિન્દગીમેં તુમને કોઈ ઐસા આદમી દેખા હો જિસ્કી અકલ દિખાઈ દેતી હો. તો અબ અકલકો બગૈર દેખે માનતે હો યા નહીં? ઉસને કહા માનતા હૂં. મૈંને કહા અંદાઝન (અટકલ) નહી માનતે બલ્કે અલામતસે માનતે હૈ. આપ મુઝે અકલવાલા કેહ લેં કયૂંકે મુઝમેં અકલવાલી નિશાની હૈ વો યે કે આદમી બેહકી બેહકી બાતેં ન કરે ઔર આદમી ઢંગકે કામ કરે તો ઉસ્કે અંદર અકલ હે. ઔર જબ આદમીકી અકલ ખો જાતી હૈ તો બેહકી બેહકી બાતેં કરતા હૈ, પત્થર મારતા હૈ, ગાલિયાં દેતા હે. ઈસ નિશાનીસે આપને અકલકો માના આપને દેખકર નહી માના. ઉસને કહા યે બાત તો હે દિખાઈ નહી દેતી બગૈર દેખે નિશાનિયોં ઔર અલામતસે માના.

મૈંને કહા દૂસરી મિસાલ આપકે અંદર ઔર મેરે અંદર રૂહ હૈ જાન હૈ. ઔર યે રૂહ ઔર જાન આપને કિસીકી

દેખી હે? આપરેશન જબ કરતે હો આપકો યે રૂહ ઔર જાન ઉસ વકત ભી દિખાઈ નહી દેતી, લેકિન રૂહકો જો માના બગૈર દેખે નિશાનીસે માના. નિશાની કયા હે વો? આદમીકી આંખ દેખતી હે કાન સુનતે હૈં, હાથ પકડતે હૈં, નાક સૂંઘતી હે, પાંવ ચલતે હૈં, યે નિશાનિયાં હૈં વો જિનસે આપને પેહચાન લિયા કે આદમી ઝિન્દા હે. સોએ સાંપ પર ચ્યૂંટી નહી આતી, મરે હુએ સાંપ પર આતી હે, સોએ આદમીકો ગીધ નહી ખાતા હુએ મરે આદમીકો ગીધ ખાતા હે. મૈં ઔર આપ રૂહકો માનતે હૈં, ચ્યૂંટી ઔર ગીધ ભી રૂહકો માનતે હૈં હાલાંકે દિખાઈ નહી દેતી.

હવાઈ જહાઝમેં ચારોં તરફકા મજમા' ઔર જિતને ઉર્દૂ જાનનેવાલે થે સબ મુતવજ્જેહ હો ગએ. મૈંને કહા દો ચીઝેં મૈંને બતાઈ અકલ ઔર રૂહ. દોનૂંકો બગૈર દેખે માના, એક તીસરી ચીઝ લે લો, જંગલ બયાબાનકે અંદર કોઈ મકાન બના હુવા આપને દેખા તો ફૌરન યે બાત આપકે ઝહનમેં આએગી કે યે મકાન ખૂદ નહી બના કોઈ ઉસ્કા બનાનેવાલા હોગા. કયા આપને ઉસ્કે બનાનેવાલેકો દેખા? ઉસને કહા નહી, મૈંને કહા કે આપને ઉસ મકાનકે બનાનેવાલેકો બગૈર દેખે માના, લેકિન આપ યે નહી બતા સકતે કે વો મકાન બનાનેવાલા કાલા હે યા ગોરા. ઉસને કહા હાં! યે તો નહી બતા સકતા, મૈંને કહા લેકિન ઈતના આપકો માનના પળેગા કે બનાનેવાલા હે, ઉસને કહા માનતા હૂં, મૈંને કહા મકાન નિશાની હે ઈસ બાતકી કે ઉસ્કા કોઈ બનાનેવાલા હે.

મૈંને કહા એક ચોથી બાત લે લો. મૈં આપકો ડાકટર માનતા હૂં હાલાંકે આપકો કાલેજ જાતે હુએ મૈંને નહી દેખા,

વો સર્ટીફિકેટ મૈંને નહીં દેખા લેકિન ઉસ્કે બાવજૂદ મૈં આપકો ડાકટર માનતા હૂં. કયૂંકે વો નિશાની આપકે અંદર હે કે આપ બીમારોંકો દેખતે હૈં દવા દેતે હૈં. તબીઅત ઠીક હો જાતી હૈ યે નિશાની હે ઈસ બાતકી કે આપ ડાકટર હૈં ઈસ નિશાનીસે મૈંને આપકો ડાકટર માના. ઉસ્કે બા'દ પાંચવી બાત હે ફિર છઠ્ઠી બાત નહીં બતાઉગા, કયૂંકે મૈં તો કરોડોંમેં આખિર કહાં તક બતાઉગા?

પાંચવી બાત ઐસી હે કે બે પઢ્હા ભી ઉસ્કો માનતા હે ઉસને કહા વો કયા? મૈંને કહા જંગલ બયાબાનમેં કોઈ ઊંટ ગુઝરા. એક દેહાતીને ઊંટકો જાતે હુએ તો દેખા નહીં, લેકિન ઉસ્કી મેન્ગની ઔર ઉસ્કે ચલનેકે નિશાનાત દેખ લિયે તો ઉસને બગૈર દેખે ઊંટકો માના કે નહીં? ઉસને કહા હાં માના, મૈંને કહા ઊંટ દેખા તો નહીં? ઉસને કહા નહીં, મેન્ગનીસે ઔર ઉસ્કે પૈરોંકે નિશાનાતસે માના. તો મૈંને કહા કે બગૈર દેખે એક બે પઢ્હા આદમી ઊંટકો ઉસ્કી નિશાનીસે માનતા હે. તો આપ ડાકટર સાહબ પઢ્હે લિખ્ખે ઔર કરોડોં પઢ્હે લિખ્ખે ઉનકો ઈતના ભી મા'લૂમ નહીં કે ઈસ કદર બળા આસમાન ઈતની બળી ઝમીન, ઈતના બળા ચાંદ ઔર મનીકે દો કતરોંસે ઈતને બળે ઈન્સાનકા બનના, છોટેસે બીજસે ઈતને બળે દરખ્તકા બનના યે સારી બાતેં ઈસ બાતકી નિશાની નહીં હે કે ઉનકા બનાનેવાલા ભી હે. મેન્ગનીસે ઊંટ તો સમઝમેં આ ગયા ઔર આસમાન ઝમીનસે ઉસ્કા બનાનેવાલા સમઝમેં નહીં આયા? મૈંને કહા ઈસ બનાનેવાલેકો હમ અલ્લાહ કેહતે હૈં ઔર બગૈર દેખે ઉસ્કો માનતે હૈં લેકિન નિશાનીસે માનતે હૈં.

વમિન આયાતિહી ખલ્કુસ્સમાવાતિ. સે લિલ્આલમીન તક. અલ્લાહ તઆલાકી નિશાનિયોંમેંસે ઝમીન ઔર આસમાન હૈ બગૈર કિસી ખમ્એકે બના હુવા હૈ. હઝારોં સાલોંકે ગુઝરનેકે બાવજૂદ ઉસમેં કોઈ દરાળ નહીં પળી, ઔર હઝારોં સાલોંસે ઝમીન અપને નિઝામ પર કાઈમ હૈ. ઔર અલ્લાહકી નિશાનીમેંસે તુમહારે લેહજે ઔર તુમહારી આવાઝોંકા અલગ અલગ હોના ઔર તુમહારી સૂરતોંકા અલગ અલગ હોના યે નિશાની હૈ અલ્લાહકી. અલ્લાહકી પૈદા કરનેકી સિફ્તકો દેખિયે જિતને ઈન્સાન અલ્લાહને બનાએ કિતની આવાઝેં ઔર સૂરતેં અલ્લાહને બનાઈ.

અલ્લાહ તઆલાકે ખઝાનેકે અંદર સૂરતેં ઔર આવાઝેં બે હિસાબ હૈં. આદમ (અલૈ.) કે ઝમાનાસે લેકર આજ તક જિતને ઈન્સાન અલ્લાહને બનાએ ઔર આઈન્દા જિતને બનાએંગે ઉતની આવાઝેં બનાએંગે. હાલાંકે હર એક કો વોહી દો આંખેં વોહી દો કાન વોહી એક નાક વગૈરહ યા'ની ફર્ક નહી હૈ કે એક બાપકે દસ બેટે કે કિસીકો પહેચાનનેકે લિયે તીન આંખેં ઔર પાંચ કાન દે દિયે. ઐસા નહીં હૈ, ખુદાને સબકો બરાબર કર દિયા હૈ લેકિન આપ દેખેં કે લાખોંકી તા'દાદમેં હર આદમીકી સૂરત બદલી હોતી હૈ. અલ્લાહકે ખઝાનેમેં હર એક ચીઝ બે હિસાબ હૈ.

દુનિયાવી ચીઝેં ઔર ખુદાઈ તરીકા

દુનિયા છોટા બરતન હૈ. યહાં ખુદા તઆલા થોળા થોળા ડાલતે હૈં આખિરત બળા બરતન હૈ વહાં પર અલ્લાહ તઆલા ઝિયાદહ ડાલેંગે. જૈસે તરબૂઝકા એક બીજ લે લો.

ઉસ્કે અંદર અગર કોઈ કહે કે કરોડોં તરબૂઝ હૈં તો યે બાત ભી ઉસને પૂરી નહી કહી. અગર કોઈ કહે કે એક બીજમેં બે હિસાબ તરબૂઝ હૈં તો યે બાત ઉસને પૂરી કહી.

ઈસ લિયે કે એક બીજકો લેકર આપને ઝમીનમેં ડાલા, ઉસ્કો પાની દિયા, ઉસ્કી બેલ નિકલી, ચાર મહીનેકે અંદર અંદર ઐસે દસ તરબૂઝ તૈયાર હો ગએ, અબ દસ તરબૂઝ જો તૈયાર હુએ તો ફિર હર તરબૂઝકે અંદર બીસીયોં બીજ હૈં. ઔર હર બીજકે અંદર દસીયોં તરબૂઝ હૈં, લેકિન અલ્લાહ પાકને ઐસા ઈન્તિઝામ કિયા કે સારે તરબૂઝ એક સાથ હી તૈયાર નહી હો જાતે, વરના અલ્લાહ પાક તો ઈસપર કુદરત રખતે હૈં કે યે ધીમે ધીમે જો કુછ દે રહે હૈં સારા એક દમ દે દેં તો યે ઝમીન ઔર આસમાનકા સારા ખલા તરબૂઝોંસે ભરા હુવા હો. રેલ ઔર મોટર ઔર હવાઈ જહાઝ અપની અપની જગહ પર જામ હો જાએં, હમ ઔર આપ અપની અપની જગહ પર જામ હો જાએં, એક દૂસરેકો દેખના મુશ્કિલ હો જાએ. ફિર આસમાન ઔર ઝમીનકે અંદર જિતને તરબૂઝ હોંગે ગોયા અલ્લાહ તઆલાને એક એક ઝર્રેમેં કાઈનાત ભર રખ્ખી હૈ. લેકિન અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ ઈસ દુનિયામેં ધીમે ધીમે હર ચીઝકો ચલાતે હૈં એક દમસે નહી ચલાતે.

અબ દેખેં તરબૂઝ જો નિકલા ઉસ્કે અંદરકા લાલ લાલ ગૂદા ખાયા ઈન્સાનને, ઔર ઉસ્કે ઉપરકા મોટા છિલકા ખાયા ભેંસને, ઔર ઉસ્કે અંદરકે દાને ખાએ મુરઘીને. મુરઘીને જો દાને ખાએ તો ઉસ્કે અંદર બના અન્ડા, ઔર ભેંસને જો છિલકા ખાયા તો ઉસ્કે અંદર બના દૂધ. અબ ઈસ ઈન્સાનને ઉસ ગૂદેકો અલગ ખાયા, અન્ડેકો અલગ ખાયા, ઔર દૂધકો

અલગ પિયા. યે સબ ચીઝેં અલ્લાહને ઈન્સાનકી તરબિયતકે લિયે બનાઈ હૈં. **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્આલમીન** પાલનેવાલે અલ્લાહ હૈં.

બેઅસતકા મકસદ

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! યે સારી બાતેં મૈં ઈસ લિયે કર રહા હૂં કે આપ હઝરાતકો પૂરે આલમમેં જાકર દઅવત દેની હૈ, ઔર પૂરે આલમમેં દા'વતકી ફિઝા બનાની હૈ કયૂંકે કોઈ નબી આનેવાલા નહી હૈ. ઔર દુનિયાકે અંદર અલ્લાહ પાકને જો હમેં ભેજા વો ઈસીકે લિયે ભેજા હૈ. હમેં ખાને ઔર કમાનેકે લિયે નહી ભેજા, ખાના કમાના તો હમારી એક ઝરૂરતકી ચીઝ હૈ. તો ઉસ્કે અંદર બકદરે ઝરૂરત લગના હૈ, હમારી દો હૈસિયતેં હૈં. હમેં એક હૈસિયત અલ્લાહકે બંદા હોનેકી. દૂસરી હૈસિયત નબી (સ.અ.વ.) કે ઉમ્મતી હોનેકી. અલ્લાહકા બંદા હોનેકી હૈસિયતસે હમારા ઝિન્દગીકા મકસદ બંદગી હૈ. ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઉમ્મતી હોનેકે એ'તિબારસે હમારા ઝિન્દગીકા મકસદ દા'વત હૈ, ઈબાદતકા માઅના અલ્લાહકી બાતકો માનના ઔર દા'વતકા માઅના અલ્લાહકી બાતકે મનવાનેકી કોશિશ કરના. મનવાના તો કિસીકે બસમેં નહી હૈ. હમ અપની બીવી ઔર અપની ઔલાદકા દિલ ભી નહી પલટ સકતે, બલ્કે ખૂદ અપના દિલ ભી નહી પલટ સકતે, ઈતને બળે મજમા'કા દિલ પલટના મુકર્રિરકે હાથમેં નહી હોતા, બલ્કે દિલોંકો પલટા ખિલાના ખૂદ અલ્લાહકે હાથમેં હૈ. હમારે ઝિમ્મે અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ વ અમ્મ નવાલુહૂને કોશિશ રખ્ખી હૈ.

દીનકા કામ કરનેમેં રૂકાવટ

ઔર દેખો એક બાત મૈં બતાઉ રૂકાવટ કયા ચીઝ બનતી હૈ? દીનકા કામ કરનેમેં રૂકાવટ કારોબાર ઔર ખેતી બનતી હૈ. ઉસમેં એક બાત અચ્છી તરહ સમઝ લો ઔર ઝહનમેં બિઠા લો કે દુનિયાકી રોઝી ઔર માલ યે અલ્લાહ હર આદમીકો ઈતની દેગા જિતની ઉસ્કે લિયે લિખ રખ્ખી હૈ, ઉસ્સે કમ ઔર ઉસ્સે ઝિયાદહ નહીં દેગા. રોઝીકા મઆમલા અકલ ઔર મેહનત પર નહીં, રોઝી પર મેહનત કરની તો પળેગી. આદમી મેહનત કરે લેકિન એક બાત ઝહનમેં બિઠા લે કે રોઝી મેહનત ઝિયાદહ કરને પર ઝિયાદહ ઔર કમ કરને પર કમ મિલેગી યા અકલ ઝિયાદહ હોગી તો ઝિયાદહ મિલેગી ઔર અકલ અગર કમ હોગી તો કમ મિલેગી યે બાત બિલકુલ ગલત હૈ.

ઝમીન ઔર આસમાનકે બનનેસે પચાસ હઝાર પેહલે અલ્લાહને એક મખલૂક બનાઈ જિસ્કા નામ **કલમ** હૈ. ઉસ્કે ઉપર ઈલ્મકા ફૈઝાન કિયા. જો કુછ હોનેવાલા થા ઔર જિસકો જો મિલનેવાલા થા વો સબ કુછ ઉસ કલમને લિખ દિયા, અબ જિતના હમારે તુમહારે લિયે અલ્લાહને લિખ દિયા વો તો ઉતના હી મિલેગા. હમ દુનિયામેં તજુર્બા કરકે દેખ લેં. કુરઆનકી આયત બતા રહી હૈ ઔર આમ તજુર્બા ભી યે હૈ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં. **ઈન્નલ્લાહ યબ્સુતુર્રિઝ્ક લિમંય્યશાઉ વયકદિર.**



રોઝીકા તઅલ્લુક અકલ ઔર મેહનતસે

અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોંમેંસે જિસે ચાહતા હૈ રોઝી ઝિયાદહ દેતા હૈ, ઔર જિસે ચાહતા હૈ રોઝી કમ દેતા હૈ. કહીં આપ યે નહીં બતા સકોગે કે ઝિયાદહ મેહનત કરને પર રોઝી ઝિયાદહ ઔર કમ મેહનત કરને પર રોઝી કમ મિલે, ઝિયાદહ અકલવાલેકો ઝિયાદહ ઔર કમ અકલવાલે કો કમ મિલે. ઔર તજુર્બા ભી યેહી બતાતા હૈ કે ઝિયાદહ મેહનત પર અગર રોઝી ઝિયાદહ મિલતી તો યે મેહનત ઔર મઝદૂરી કરનેવાલે ઝિયાદહ કમાતે. ઔર હમ દેખતે હૈં કે યે મેહનત ઔર મઝદૂરિયાં કરનેવાલે મુશ્કિલસે ૩૦ રૂપિયે લેતે હૈં જબ કે ૮ ઘંટે મઝદૂરી કરેં, લેકિન એક તાજિર બા'ઝ મરતબા સોદા કરતા હૈ એક માલકા પન્દ્રહ મિનિટમેં ઔર દૂસરે પંદરહ મિનિટમેં ઉસે બેચ દેતા હૈ ઔર પચાસ હઝારકા ફાઈદા હો જાતા હૈ. ઉસે થોળી મેહનત પર પચાસ હઝાર રૂપિયે મિલે. ઔર ઝિયાદહ મેહનત કરનેવાલેકો ૩૦ રૂપિયે મિલે. અગર મઆમલા મેહનત પર હોતા તો મઝદૂરકો ઝિયાદહ મિલતે ઔર તાજિરકો કમ મિલતે, લેકિન હમ ઉસ્કા ઉલટા દેખતે હૈં. બા'ઝ દફા' એક બાત ઝહનમેં આતી હૈ કે મઝદૂર કમ અકલવાલા હૈ ઔર તાજિર ઝિયાદહ અકલવાલા હૈ, તો રોઝીકા મઆમલા અકલ પર ભી નહીં હૈ.

ક્યૂંકે બહોતસે આદમી દુનિયામેં દેખે ગએ હૈં જિન્હેં

લિખના પઢના કુછ ભી નહીં આતા ઔર ખૂદ અપના નામ ભી નહી લિખ સકતે ઔર અંગૂઠા કરતે હૈં, લેકિન કારોબાર ઉન્કા લાખોંકા ચલતા હે ઔર ઉસ કારોબારકો કંટ્રોલ કરનેકે લિયે ઔર ઉસ્કા હિસાબ કિતાબ રખનેકે લિયે જો મુન્શી રખ્ખે જાતે હૈં બી. કોમ. ઔર એમ. કોમ. ઉનમેંસે હર એક મુન્શીકી તન્ખ્વાહ (પગાર) ૨૫૦૦ રૂપિયે માહાના હે. અબ જો લોગ બી. કોમ. ઔર એમ. કોમ. હૈં ઉન્કી તન્ખ્વાહ તો ૨૫૦૦ રૂપિયે હે ઔર જો અંગૂઠા લગાનેવાલા હે ઉસ્કી રોઝાનાકી લાખોં રૂપિયેકી ઉલટ પુલટ હોતી રેહતી હે. તો અગર મઆમલા અકલ પર હોતા તો પઢા લિખ્ખા કરોડપતી ઔર અંગૂઠા લગાનેવાલા હઝારપતી હોતા.

અબ દેખો ઉસમેં કોઈ અકલ ભી ઝિયાદહ નહી ઔર કુછ મેહનત ભી ઝિયાદહ નહીં લેકિન **ઈન્નલ્લાહ યબ્સુતુર્રિઝક** વાલી બાત હે કે અલ્લાહ જિસ્કો ચાહતા હે ઝિયાદહ દેતા હે. ઔર જિસ્કો ચાહતા હે કમ દેતા હે. ઉસ્કો થોળે વકતમેં ઝિયાદહ દેના તય કર દિયા થા ઝિયાદહ દે દિયા, મેહનત ભી ઝિયાદહ નહીં, અકલ ભી ઝિયાદહ નહીં, તદબીર ભી ઝિયાદહ નહીં, લેકિન લૌહે મેહફૂઝ પર લિખ્ખા હુવા થા મિલ ગયા.

એક બાત અગલી ભી સુન લો કે દીન ઔર ઈમાન યે અલ્લાહ આદમીકો ઈતના દેંગે જિતના આદમી મેહનત કરેગા. પૂરા કુરઆન ઈસીસે ભરા હુવા હે. **લહા મા કસબત્ વ અલૈહા મકતસબત્** ઔર દૂસરી જગહ હે **વલ્લઝીન જાહદૂ ફીના લનહ્દિયન્નહુમ્ સુબુલના.** ઔર ઈસી તરહ **સઆ લહા સઅ્યહા.** હર જગહ કોશિશકા ઝિકર હે કે જિતની

કોશિશ કરોગે ઉતના મિલેગા, લેકિન માલ ઔર દૌલત જિતના અલ્લાહને લિખ દિયા હૈ ઉતના મિલેગા. બા'ઝ દફા' આદમીકે પાસ માલ ઔર દૌલત બહોત હોતા હૈ લેકિન ડાકટરને ઉસ્કો કેહ દિયા કે તૂ ગોશ્ત નહી ખા સકતા, ઈસ લિયે કે તુઝે ઐસી બીમારી હૈ કે ગોશ્ત તુઝે નુકસાન દેગા. તો બાવરચીસે કેહ દિયા કે મેરે દસ્તરખ્વાન પર મેરે લિયે દાલ રખ્ખે. તો દેખિયે કરોડપતીકે સામને તો પડી હૈ દાલ, ઔર ઉસ્કા બાવરચી ગરીબ આદમી ઉસ્કે સામને રખ્ખા હૈ મુરઘા, હલાલકા હરામકા નહીં, કયૂંકે ઉસને કેહ રખ્ખા હૈ કે જો તૂ પકાએ ઉસમેંસે તુઝે જો કુછ ખાના હો ખા લે.

ઈસ લિયે મેરે મોહતરમ દોસ્તો! સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે દિલમેં યે બાત બૈઠ ચુકી થી, ઈસ લિયે ઉન્હોંને દીનકે ફૈલાને પર બેહદ મેહનત કર ડાલી ઔર પૂરે આલમકે અંદર ફિઝા બના ડાલી. ઈસ લિયે કે ઉનકે દિલોંમેં ઈમાનકી કીમત બૈઠી હુઈ થી. યે તીન રકા'ત મગરિબકી નમાઝ ઉસ્કા અસલ બદલા જિતના હૈ અલ્લાહ તઆલા અગર દે ડાલે તો પૂરે ઝમીન ઔર આસમાનકે દરમિયાન સમા નહી સકતા. ઈસ લિયે કે આ'માલકા બદલા દેનેકી જગહ અલ્લાહ તઆલાને આખિરત રખ્ખી હૈ.

ઈન્સાની સોચકી સતહ (બુલંદી)

હર ઈન્સાનકી એક સતહ હૈ. અગર વો અપનેસે ઉપર વાલેકી સતહકો માન લે, મસલન એક બચ્ચાકી સતહ હૈ વો હૈ ૬ સાલકા. એક હૈ ઉસ્કે બાપકી સતહ વો હૈ ૩૬ સાલકા.

નાના ને બચ્ચેસે કહા કે યા તો જલેબી લે લે યા અંગૂઠી. ઔર વો અંગૂઠી પચાસ લાખકી હૈ. મસલન ઉસ્કે અંદર સચ્ચા મોતી લગા હુવા હૈ. યે બચ્ચા અગર અપની સતહસે કામ કરેગા તો જલેબી લેગા, લેકિન બાપ ઉસે સમઝાતા હૈ કે જલેબી ન લે, વો કેહતા હૈ કે જલેબી બળી હૈ અંગૂઠી છોટી હૈ. જલેબી મીઠી હૈ અંગૂઠી ફીકી હૈ યે. બાતેં ઉસને અપની સતહસે કહી, લેકિન બાપકી સતહ બેટેકી સતહસે ઉચી હૈ. વો કેહતા હૈ કે દેખો ઈસ અંગૂઠીકે અંદર જલેબી ભી હૈ ઔર બરફી ભી હૈ. ઔર ઉસ્કે અંદર પંખે ભી હૈં ઉસમેં કાર ઔર બંગલા ભી હૈ, તો અંગૂઠીકે અંદર સબ કુછ હૈ. છ સાલકા બચ્ચા ઉસે બિલ્કુલ નહીં સમઝતા ઔર વો ઉસે દેખકર કેહતા હૈ કે ઈતની છોટીસી અંગૂઠીમેં ઈતની બળી બળી ચીઝે કૈસે આં જાએંગી? યે ઉસ્કા બાપ સમઝતા હૈ કે ઈસ અંગૂઠીકો જાકર બાઝારમેં બેચા જાએ પચાસ હઝાર રૂપિયે નકદ હાથમેં લે લિયા જાએ તો ફિર જો ચાહો ખરીદો.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! તીસ સાલકા ફર્ક હૈ ઉસ તીસ સાલકે એક ફર્કમેં એક બેટેને બાપકી બાત માની, જબ કે દૂસરેને નહી માની તો એકને જલેબી લે લી ઔર ખાકર મુંહ મીઠા કર લિયા, ઔર દૂસરેને અંગૂઠી લે લી તો વકત મૌજૂદામેં વો જલેબીવાલા બેટા ઉસે કોસ રહા ઔર વો ઉસે બરદાશ્ત કર રહા, લેકિન જબ ઉપરકી સતહ પર યે દોનૂં પહોંચે તો જિસને અંગૂઠી લી થી વો તો બળે ઐશ ઔર આરામમેં હૈ. ઔર જિસને જલેબી લી થી વો કંગાલ હૈ, ઔર સર પર હાથ રખ કર યૂં કેહતા હૈ અય કાશ! મૈં ઉસ વકત અપને બાપકી માન લેતા ઔર ઈતના પરેશાન ન હોતા.

મેરે દોસ્તો! અબ ઉસ્સે આગે ચલો. એક તો હમ યહાં બૈઠે હૈં. હમારી ઔલાદ હૈ. એક તો હમારી શાન હૈ ઔર એક અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી શાન. હમ ઈતને છોટેકે છોટા હોનેકી કોઈ હદ નહી હૈ. ઔર અલ્લાહ ઈતને બળે ઈતને બળે કે બળા હોનેકી કોઈ હદ નહી. અબ ઈતના બળા અલ્લાહ હમેં નબિયોંકે ઝરીયે હમારે આ'માલકી કીમત બતલા રહા હૈ ઔર ચીઝોંકા બેકીમત હોના બતા રહા હૈ. અગર અલ્લાહકી ઈસ બાતકો જો નબિયોંકે ઝરીયા હમ તક પહોંચી માન લેં તો બેળા પાર હૈ. ઔર જિસને નહી માની ઉસ્કા બેળા ગર્ક હૈ એક તરફ એક લાખ રૂપિયેકા ગાહક આ ગયા. ઔર દૂસરી તરફ અસરકી નમાઝકા વકત હો ગયા. જો આદમી અપની સતહસે ચલેગા તો વો યે સોચેગા કે ગાહકમેં લગૂંગા તો લાખ મિલેગા, નમાંઝમેં લગૂંગા તો પાંચ ભી નહી મિલેંગે. લેકિન અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) યે ફરમાતે હૈં કે પૂરી દુનિયાકી કીમત અલ્લાહકે નઝદીક અગર મચ્છરકે પરકે બરાબર હોતી તો કાફિરકો એક ઘૂંટ પાનીકા ન દેતે, લાખકી કયા હૈસિયત હૈ.

નમાઝે અસર છોળને પર વઈદ

ઔર અસરકી નમાઝકે બારેમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે જિસ આદમીકી અસરકી નમાઝ છૂટ ગઈ તો ગોયા ઉસ્કે ઘરબારવાલે ઔર સારા કારોબાર તબાહ હો ગયા. **ફકઅન્નમા વુતિર અહ્લુહૂ વ માલુહૂ.** યે ઉચી સમઝકા દુનિયાદાર ઔર કમ સમઝ ઈન્સાન જલેબીવાલે બેટે જૈસા ઈન્સાન યૂં સમઝતા હૈ કે અસરકી નમાઝ છોળ દી

લાખ રૂપિયા લે લિયા. અબ ઘર આકર દેખતા હૈ બીવી ભી ઝિન્દા હૈ બચ્ચોંકો દેખતા હૈ વો ભી ઝિન્દા, ઔર ઘર ભી સલામત હૈ. અબ ઉસને હુઝૂરે પાક (સ.અ.વ.) કી બાતકો એહતિરામન ઈસ લિયે માન લિયા કે એહતિરામ ચૂંકે ઉસ્કે દિલમેં હૈ લેકિન ઉસ્કા દિલ ઉસે નહી કબૂલ કર રહા. જહાં મુકાબલા આતા હૈ અલ્લાહકે અહકામ ઔર ચીઝોંકા, વહાં ચીઝોંકો લે લેતા હૈ ઔર અહકામકો છોળ દેતા હૈ. ઔર જહાં પર અહકામાત ઔર હાલાતકા મુકાબલા આ જાએ વહાં પર હાલાતસે મુતઅસ્સિર હોકર અહકામાતકો છોળ દેતા હૈ. અહકામાતસે મુતઅસ્સિર હોકર હાલાતકો બરદાશ્ત નહી કરતા, લેકિન ઉસે મૌત પર મા'લૂમ હોગા.

જબ દોનૂં મર ગએ લાખ લેનેવાલા ઔર નમાઝ પળ્હનેવાલા દોનૂં કબરમેં ચલે ગએ, ઈધરસે કબરકા અઝાબ આયા તો દૂસરી તરફસે નમાઝ આઈ. નમાઝને ઉસે રોક દિયા. ઈસ નમાઝ પર પાંચ રૂપિયે ઈસ વકત તો નહી મિલે લેકિન ભયાનક મુસીબત જો કબરમેં ઉસપર આ રહી થી ઈસ નમાઝકી વજહસે રૂક ગઈ. ઔર વો દૂસરા આદમી જિસને નમાઝ છોળ દી ઔર લાખ લે લિયે ઔર યે સમઝ રહા હૈ કે મેરી બીવી મેહફૂઝ, મેરા માલ ઔર કેપિટલ **(Capital)** ભી મેહફૂઝ. અબ કબરકા અઝાબ આયા નમાઝ તો થી નહી જો ઉસ અઝાબકો રોકતી, અઝાબને ઉસ્કો પકડ લિયા. અબ ઉસ્કી સમઝમેં આયા કે અગર લાખકો છોળકર નમાઝકો લે લેતા તો આજે ઈસ પરેશાનીસે બચ જાતા. અરે દેખનેકે અંદર દિખાઈ દેતા હૈ કે મર ગયા, કબરકે અંદર ચલા ગયા, બિલકુલ મિટ્ટી હો ગયા અબ કયા હોગા? અરે અબ વો હોગા

જો અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ને બતાયા. ઈન્સાન સમઝતા હૈ કે જબ મર ગએ તો દો બારહ કૈસે ઝિન્દા હોંગે? મેરે મોહતરમ દોસ્તો! દો બારહ ઝિન્દા કરનેવાલા અલ્લાહ હોગા. જિસને તુઝે આજ ઝિન્દા કિયા હૈ. બેશક તુઝે દિખાઈ દેતા હૈ કે ઝર્રા ઝર્રા હો ગએ.

લેકિન ઈસ વકત તુઝે જો સવા પાંચ ફુટકા બદન દિખાઈ દેતા હૈ યે ભી તો અલ્લાહને ઝર્રાતસે બનાયા હૈ. યે જબ માં કે પેટસે નિકલા તો સવા બાલિશ્તકા થા. ઔર માં કે પેટમેં ચંદ ઉન્ગલકા થા. ઈસ બદનકો અલ્લાહને તીન અંધેરીયોંમેં બનાયા. **યખ્લુકુકુમ્ ફી બુતૂનિ ઉમ્મહાતિકુમ્ ખલ્કમ્ મિમ્ બઅ્દિ ખલ્કિન્ ફી ઝુલુમાતિન્ ષલાષ.** અલ્લાહ તઆલા તુમ્હેં માંઓંકે પેટોંમેં તીન તીન અંધેરોંમેં તરકીબે બદલ બદલકર બનાતા હૈ. ચંદ ઉન્ગલીકા બચ્ચા લેકિન ઉસમેં આંખ, નાક, કાન, હંસલી, પસલી, પંજા, મગર દાંત એક ભી નહીં, અલ્લાહકી શાન હૈ. કયૂંકે અગર વહાં પર દાંત ભી બના દિયે જાતે તો દુનિયામેં આનેકે બા'દ માં કી છાતીસે દૂધકે સાથ ખૂન ભી પીના પળતા. અલ્લાહને વહાં દાંત નહીં બનાએ.

હમારે આ'ઝા ઔર ખુદાઈ કુદરત

ઔર યહાં જો દાંત બનાએ અલ્લાહકી પૂરી કુદરત ઔર પૂરા કાબૂ હૈ હમારે દાંતોં પર, સરકે બાલ ઔર નાખુન બળ્હતે ચલે જાતે હૈં. ઔર આપ ઉસ્કો કાટતે ચલે જાતે હૈં, લેકિન ઈસ તરીકે પર અગર દાંત ભી બળ્હને લગેં તો કિતની તકલીફ હો, ઉપરવાલે દાંત નીચેવાલોંસે ટકરાતે.

ઔર આપકો ડાકટરકે પાસ દાંત ઘિસવાનેકે લિયે જાના પળતા; યા ઘરકે અંદર દાંત ઘિસનેકી મશીન રખની પળતી. બહોત બળી મુસીબત હમ પર યે હોતી. અલ્લાહકા બહોત બળા કરમ કે દાંતોંકે બળ્હનેકી એક હદ રખ્ખી હૈ ઉસ્સે આગે નહીં બળ્હતે. ઝબાનકી ભી એક હદ હૈ ઉસ્સે આગે નહીં બળ્હતી કયૂંકે ઝબાન અગર બળ્હતી તો સીને પર લટકતી હાથોં પર ઔર પાંવ પર ઔર ઝમીન પર ગિરતી તો મિટ્ટી ઉસ્કે ઉપર લગતી તો બોલના મુશ્કિલ ઔર ખાના મુશ્કિલ. ઝબાનકો બળ્હને નહીં દિયા, ઈસી તરહ પલકકે બાલોંકો અલ્લાહને બળ્હને નહીં દિયા ઈતનેકે ઈતને રેહને દિયા. અગર પલકકે બાલ ન હોં તો કચરા અંદર ચલા જાએ. ઔર અગર બળ્હને લગેં તો નઝર આના મુશ્કિલ હો જાએ. અલ્લાહને ઐસા ઈન્તિઝામ કર દિયા કે મેરે બંદહકી આંખમેં કચરા ભી ન જાએ ઔર ઉસ્કી આંખ ભી બંદ ન હો જાએ.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! હમારે દુનિયામેં આનેકે બા'દ હમારે બદનકે એક એક હિસ્સા પર અલ્લાહકા કાબૂ હૈ અલ્લાહકી કુદરત હૈ. જૈસે માં કે પેટમેં તો યે બાત બહોત જલ્દી ઈન્સાનકી સમઝમેં આ જાતી હૈ કે વાકઈ મર્દ ઔર ઔરત ઉસ બચ્ચાકો નહીં બનાતે બલ્કે અલ્લાહ હી બનાતા હૈ.

પલનેકા યકીન

ઉસ્સે આગે એક મંઝિલ હૈ વો યે કે જૈસે હમ બનનેમેં અલ્લાહકે મોહતાજ હૈં ઉસી તરહ હમ પલનેમેં ભી અલ્લાહકે મોહતાજ હૈં. જૈસે અકેલે અલ્લાહને હમકો બનાયા. ઐસે હી અકેલે અલ્લાહ હમકો પાલતે હૈં. હમ દુકાન ખેત ઔર

પૈસોંસે નહીં પલતે હમકો અલ્લાહ પાલતા હૈ. યે યકીન દિલોંકે અંદર જબ ઉતરતા હૈ તો ફિર આદમીકી ઝિન્દગીમેં દીન આતા હૈ. દેખેં મૈં આપકો બતાઉ કે આલમે અરવાહકે અંદર સારે ઈન્સાનોંકી રૂહોંકો અલ્લાહને જમા' કિયા ઔર પૂછા, કયા મૈં તુમહારા રબ નહીં હૂં? સબને કહા અય અલ્લાહ! બેશક તૂ હમારા રબ હૈ. અબૂ જહલ, કારૂન, ફિરઔનકી રૂહોંને ભી યે કહા, કયૂંકે વહાં ઈમ્તિહાનકી કોઈ ચીઝ નહીં થી. મુલ્ક ઔર માલ રૂપિયા પૈસા વહાં નહીં થા, વહાં સિર્ફ અલ્લાહ થા, વહાં પર સારે ઈન્સાનોંકી રૂહોંકા ઈત્તિફાક થા કે પાલનેવાલે અલ્લાહ હૈં.

કિયામતકા દિન જબ આએગા તો વહાં પર ઈન્સાન યે કહેગા ઔર કટ્ટરસે કટ્ટર કાફિર ભી **રબ્બના અબ્સરના વ સમિઅ્ના ફરૂજિઅ્ના નઅ્મલ્ સાલિહન્ ઈન્ના મૂકિનૂન.** (સૂરએ સિજદહ પા. ૨૨) અય હમારે પરવરદિગાર! હમારી આંખેં ખુલ ગઈ, હમારે કાન ખુલ ગએ. હમેં યકીન આ ગયા. હમેંકો દુનિયાકે અંદર વાપસ કર, અબ હમ અચ્છે અમલ કરકે આએંગે. હમારી સમઝકે અંદર બાત આ ગઈ કે યે સારી ચીઝેં બેકાર હો ગઈ. મરનેકે બા'દ આ'માલ હી કામ આનેવાલે હૈં લેકિન વો આ'માલ હમને નહીં કિયે, અય અલ્લાહ! તૂ હમકો દુનિયામેં વાપસ કર. વહાં પર ભી હર એક આદમી ચાહે કાફિર ઔર મુશરિક હી કયૂં ન હો વો અલ્લાહકો રબ કહેગા. આઈન્દહ ઝમાનાકા રાસ્તા બિલકુલ સાફ હૈ કે સબ અલ્લાહકો રબ કહેંગે બગૈર કિસી ઈખ્તિલાફકે, ઔર પિછલે આલમે અરવાહમેં સબને અલ્લાહકો રબ કહા બગૈર કિસી ઈખ્તિલાફકે, પિછલી

લાઈન ભી સાફ ઔર અગલી લાઈન ભી સાફ, દોનૂં લાઈનેં બિલકુલ કિલ્યર હૈં. અબ જો બીચકી લાઈન હૈ દુનિયા. ઉસ્કે અંદર ભી હમ કેહ દેં કે અલ્લાહ હમારા રબ હૈ. ઔર સિર્ફ ઝબાનસે નહી બલ્કે દિલકે અંદરકી યે આવાઝ બન જાએ તો પિછલી લાઈનસે પિછલી લાઈન મિલ ગઈ ઔર અગલીસે અગલી લાઈન મિલ ગઈ. ઔર યે હો ગયા સિરાતે મુસ્તકીમ બિલકુલ સીધા રાસ્તા જો અલ્લાહકી રઝા તક પહોંચાનેવાલા, જન્નતકે અંદર પહોંચાનેવાલા, કબરકે અંદર ખુદાકી રહમતોંકો બરસાનેવાલા. ઔર વોહી સીધા રાસ્તા. **અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ્આલમીન, સુબ્હાન રબ્બિયલ્ અઅ્લા.** પાલનેવાલા એક અલ્લાહ હૈ ઉસ્કા યકીન આદમીકે દિલકે અંદર ઉતર જાએ.

બગૈર કારોબાર ઔર ખેતીકે પરવરિશ

દેખિયે એક દૂસરે તરીકેસે આપકો સમઝાતા હૂં. માં કે પેટકે અંદર બગૈર દુકાન ઔર ખેતીકે અલ્લાહને પાલા, જન્નતકે અંદર બગૈર દુકાન ખેતીકે અલ્લાહ તઆલા પાલેગા, ઈસ દુનિયાકે અંદર હાથિયોંકો ઔર ચ્યૂંટિયોંકો બલ્કે વહેલ મછલીકો ભી જો પહાળોંકે બરાબર હોતી હૈ ઔર સેંકડોં ઈન્સાનોંકે બરાબર ખાના ખા જાતી હૈ લેકિન ઉસ્કા કોઈ કારોબાર નહી હોતા, ઉસ્કો ભી અલ્લાહ તઆલા પાલતે હૈં. સીધી બાત હૈ કે જબ ઉન સબકો અલ્લાહ બગૈર કારોબારકે પાલતે હૈં તો ઝરા થોળાસા દિમાગ પર બોઝ ડાલેં કે કયા યે છોટાસા દો બાલિશ્તકા પેટ ઉસ્કી પરવરિશકે લિયે અલ્લાહ તઆલા હમારે કારોબારકા મોહતાજ હો ગયા? હરગિઝ

નહી, કારોબારકી તરકીબ અલ્લાહહીને હમારે સામને ડાલી, અલ્લાહ તઆલાને કેહ દિયા. **અત્તાજિરૂસ્સદૂકુલ અમીનુ મઅન્નબિય્યીન વસ્સિદ્દીકીન વશ્શુહદાઈ વસ્સાલિહીન.** (હદીસ) યા'ની સચ્ચા તિજારત કરનેવાલા અંબિયા, સિદ્દીકીન, શુહદાઅ ઔર સાલિહીનકે સાથ હોગા. તો તિજારત કુરઆન ઔર હદીસમેં મૌજૂદ હૈ. સોચનેકી બાત યે હૈ કે જબ માં કે પેટ ઔર જન્નતમેં કારોબારકી તરકીબ નહી હૈ ઈસી તરહ ઈન્સાનોંકે અલાવા જાનવરોંકે લિયે કારોબારકી તરકીબ નહી હૈ તો ઈન્સાનકે દો બાલિશ્તકે પેટકે લિયે અલ્લાહને કારોબારકી તરકીબ કયૂં રખ્ખી? ઈતની બાત તો આપકો મનની પળેગી કે હાજતકી વજહસે નહી રખ્ખી, અલ્લાહ પાક જબ ઈતની બળી મછલીકો બગૈર કારોબારકે પાલ સકતા હૈ તો દો બાલિશ્તકે પેટકો ભી પાલ સકતા હૈ, લેકિન કારોબાર ઉસને હમારે સામને ઈમ્તિહાનકે લિયે ડાલા હૈ કે કૌન આદમી કારોબાર કરકે અપની પરવરિશકો અલ્લાહકે હાથમેં સમઝતા હૈ? ઔર કૌન પરવરિશકો કારોબારમેં સમઝતા હૈ? જો અપની પરવરિશકો અલ્લાહકે હાથમેં સમઝેગા વો ઈતના કરેગા જિતની ઈજાઝત મિલેગી, ઔર ઐસે કરેગા જૈસે ઈજાઝત મિલેગી. વો આઝાદીકે સાથ કારોબારમેં નહી લગેગા, ઈસ લિયે કે વો કહેગા કે મૈં કારોબારમેં પલનેકે લિયે નહી લગા, બલ્કે પાલને વાલેકો રાઝી કરનેકે લિયે બૈઠા હૂં. ઈસી બાતકો સિખાનેકે લિયે તબૂકકે મૌકા' પર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલનેકે લિયે આયતેં ઉતર આઈ. **ઈન્ફિરૂ ખિફાફંવ્વ સિકાલંવ્વ જાહિદૂ બિઅમ્વાલિકુમ્ વ અન્ફુસિકુમ્ ફી સબીલિલ્લા હિ.** હલકે હો યા ભારી હર હાલતમેં નિકલો.

કામિયાબી ઔર નાકામી

અબ કારોબારકી સિઝનમેં જબ નિકલનેકા હુકમ હુવા તો જૈસે હમ લોગોં પર બોઝ બનતા હૈ કે એક તરફ તો કારોબારકી સીઝન દૂસરી તરફ નિકલનેકા હુકમ, સહાબએ કિરામ ભી ઈન્સાન થે. ઉન પર ભી બોઝ પળા. ઉન પર જબ બોઝ પળા તો આયાત નાઝિલ હુઈ.

યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ માલકુમ્ ઈઝા કીલ લકુમ્ ઈન્ફિરૂ (કદીર તક) અય ઈમાન વાલો! તુમહેં કયા હો ગયા જબ તુમહેં કહા જાતા હૈ કે અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલો તો તુમ ઝમીન પર બોઝલ હોકર બૈઠ જાતે હો, કયા તુમ દુનિયા પર રાઝી હો ગએ આખિરતકો છોળકર, દુનિયાકી ઝિંદગી આખિરતકે મુકાબલેમેં કોઈ હૈસિયત નહીં રખતી. **ઈલ્લા તન્ફિરૂ યુઅઝ્ઝિબ્કુમ્ અઝાબન્ અલીમા. વ યસ્તબ્દિલ્ કૌમન્ ગૈરકુમ વલા તઝુર્રૂહુ શૈઆ.** અગર તુમ ન નિકલે તો અલ્લાહ તઆલા તુમકો દર્દનાક અઝાબ દેગા. ઔર અલ્લાહ તઆલા તુમહારી જગહ દૂસરી કૌમ બદલકર લે આએગા ઔર તુમ અલ્લાહકા કુછ નહીં બિગાળ સકોગે. જબ યે આયતેં ઉતરી તો સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને અપને કારોબારકી સીઝનકો છોળા ઔર અલ્લાહકે રાસ્તેમેં નિકલ ગએ. ઈસ લિયે કે ઉનકે ઝહનમેં થા કે પાલનેવાલે અલ્લાહ હૈં. ઈસ લિયે જબ ઉસ્કા હુકમ કારોબારમેં લગનેકા મિલેગા તો હમ કારોબારમેં લગ જાએંગે. જુમ્આકી નમાઝકે મુતઅલ્લિક અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં વ **ઝરૂલ્બૈઅ** કે કારોબાર છોળ દો, છોળ દિયા. નમાઝકી તરફ ચલ દિયે

ઔર જબ નમાઝ પઢ લી તો ફન્તશિરૂ ફીલ્અર્ઝિ. ઝમીનમેં ફૈલ જાઓ ઔર અલ્લાહકી રોઝી તલાશ કરો, લેકિન ઉસ રોઝીકો તલાશ કરનેકે લિયે અલ્લાહને એક ઔર શર્ત લગા દી. વઝ્કુરૂલ્લાહ કષીરલ્ લઅલ્લકુમ્ તુફ્લિહૂન. દેખના અલ્લાહકો બહોત યાદ કરના. કામિયાબી તો તુમકો મિલેગી, લેકિન જબ અલ્લાહકો બહોત યાદ કરોગે. બહોત યાદ કરનેકા કયા મતલબ? યા'ની અલ્લાહ પાકકે અહકામાતકા કારોબારમેં બહોત ઝિયાદહ ખ્યાલ રખ્ખે. ઐસા ન હો કે નમાઝ પઢનેકે બા'દ સીધા યહાંસે ગયા ઔર વહાં જાકર હરામ તરીકેસે કારોબાર ચલાના શુરૂ' કિયા. ઐસે કારોબારકે અંદર વો આદમી કામિયાબ નહીં હોગા. આપ કહોગે કે મૌલવી સાહબ હમ તો અલ્લાહકે અહકામાતકો તોડકર ભી કારોબારકે અંદર કામિયાબ હો ગએ ઈસ લિયે કે બહોતસા માલ ઉસ તરીકેસે મિલને લગા, ઈન્સાનકો યે બળા મુગાલતા લગતા હૈ.

નાફરમાનીયોંકે બાવજૂદ અગર ખુદા તઆલા સાઝો સામાન દે તો આદમી યૂં સમઝતા હૈ કે અલ્લાહને બળી બરકત દે દી. ઐસા નહીં હોતા, બાવજૂદ નાફરમાનીયોંકે સાઝો સામાનકા મિલના વો બરકત નહીં, યાદ રખના ચાહિયે સાઝો સામાનકા ઝિયાદહ હોના બરકત નહીં હૈ. નાફરમાનીયોંકે સાથ બરકત હો નહીં સકતી. વરના કારૂનકે પાસ તુમ બરકત હી બરકત કહો. ફરમાં બરદારીકે સાથ બરકત હોતી હૈ. ફરમાં બરદારકો અગર અલ્લાહ સાઝો સામાન દે તો વો સુલેમાની ઔર દાઉદી લાઈન ચલેગી. ઔર નાફરમાનકો અગર અલ્લાહ તઆલા સાઝો સામાન દે તો વો ફિરઔની લાઈન

ચલેગી. ખૂબ યાદ રખના, ફરમાં બરદાર પર અગર કોઈ તકલીફ આ જાએ તો વો દીની લાઈનકી તકલીફ હે ઔર નાફરમાન પર અગર કોઈ તકલીફ આ જાએ તો વો કારૂની લાઈનકી હોગી. મિયાં તકલીફ તો યૂનુસ (અલે.) પર મછલીકિ પેટમેં ભી આઈ. ઔર તકલીફ કારૂનકો ઝમીનમેં ધંસનેસે ભી હુઈ લેકિન દોનૂંમેં બહોત ફર્ક હે.

અચ્છે આદમિયોં પર પરેશાનિયાં

બહોતસે લોગ હમેં કેહતે હૈં તબ્લીગમેં નહીં લગા થા નાફરમાન થા ફિર ભી મૈં પરેશાન થા, ઔર તબ્લીગમેં લગ ગયા ફિર ભી પરેશાન હૂં. ઈસી તરહકી બાત કૌમે બની ઈસરાઈલને મૂસા (અલે.) સે ભી કહી થી. **ઊઝીના મિન્ કબ્લિ અન્ તઅ્તિયના વમિન્ બઅ્દિ મા જિઅ્તના.** કે અભી આપ તશરીફ નહીં લાએ થે હમ નાફરમાન થે, ફિરઔન હમકો સતાતા થા. ઔર અબ આપ ભી તશરીફ લે આએ હૈં ઔર હમ ફરમાં બરદાર હો ગએ હૈં ફિર ભી ફિરઔન હમકો સતાતા હે. હમારી તકલીફોંમેં કોઈ ફર્ક નહીં હે, મોહતરમ દોસ્તો! યાદ રખ્ખો આખિરત બદલાકા દિન હે વહાં ભલે આદમીકો નેઅમતેં મિલેંગી ઔર બુરે આદમી પર તકલીફેં આએંગી. યે તય શુદા બાત હે ઉસ્કા ઉલટા નહીં હોગા કે એક આદમી ભલા હે ઉસે તકલીફ હો વહાં જાકર હરગિઝ યે નહીં હોગા. ઔર ઐસા ભી નહીં હોગા કે એક આદમી બુરા હે ઉસે નેઅમતેં મિલેં. વહાં જાકર અલ્લાહકે નઝદીક જો ભલા હે ઉસ્કો વહાં પર નેઅમતેં, ઔર અલ્લાહને જિસ્કો બુરા કરાર દે દિયા ઉસ્કો વહાં પર તકલીફેં,

લેકિન દુનિયાકે અંદર ઈસ્કા ઉલટા ભી હોગા. ક્યૂંકે દુનિયા ઈમ્તિહાનકી જગહ હૈ.

દુનિયા ઔર હશ્રમેં ઈમ્તિહાનકી સૂરતેં

ઔર યહાં પર અલ્લાહને ઈમ્તિહાનકી દો સૂરતેં રખ્ખી હૈં. કબરમેં તીન સૂરતેં. **મન્ રબ્બુક, મા દીનુક, મન્ નબિય્યુક.** ઔર હશ્રમેં પાંચ સૂરતેં હૈં. ઉમર કહાં ગુઝારી? જવાની કહાં લગાઈ? માલ કહાંસે કમાયા? ઔર કહાં પર ખર્ચ કિયા? ઔર જો જાનતા થા ઉસપર કિતના અમલ કિયા? ઔર દુનિયામેં દો બાતોંકા ઈમ્તિહાન હોગા. કભી તકલીફેં ડાલકર ખુદા ઈમ્તિહાન લેગા. ઔર કભી રાહતેં ડાલકર ખુદા ઈમ્તિહાન લેગા. તકલીફોંમેં અગર સબર કિયા તો પાસ હો ગયા. ઔર અગર માયૂસ હો ગયા તો ફેલ હો ગયા. રાહતોંકે અંદર અગર શુક્ર કિયા ઔર નેઅમતોંકો અલ્લાહ પાકને બખ્શા દિયા તો પાસ હો ગયા. ઔર નેઅમતોંમેં અગર ફખર કિયા તો ફેલ હો ગયા. દુનિયાકે અંદર બા'ઝ મરતબા નાફરમાન પર તકલીફ આતી હૈ ઔર બા'ઝ મરતબા રાહત આતી હૈ, લેકિન નોઈયત (શકલ) મુખ્તલિફ હોતી હૈ.

ગૌરસે સમઝ લો. અગર આદમી દુનિયાકે અંદર કોઈ ગુનાહકા કામ કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ફૌરન પકડ નહીં ફરમાતે. ગુનાહ કરને વાલેકો અલ્લાહ તઆલા ઢીલ દેતે હૈં. દેખો અલ્લાહ તઆલાકે યહાઁ ઝુલ્મ તો બિલકુલ

નહીં, લેકિન ઢીલ બહોત હૈ. જહન્નમ ઔર કબરકી જિતની ભી તકલીફેં ઈન્સાન પેર આતી હૈં યે અલ્લાહકા ઝુલ્મ નહી હૈ બલ્કે ઈન્સાનકે કરતૂત હૈં. જબ આદમી ગુનાહ કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઢીલ દેતે હૈં, લેકિન ઢીલ દેનેકા યે મતલબ નહી હૈ કે વો ફિર પકડ નહીં કરેંગે. પકડકી અલ્લાહ તઆલા તારીખ મુકર્રર કર દેતે હૈં ઔર ઈન્સાનકો ઢીલ દેતે રેહતે હૈં. નૂહ (અલૈ.) કી કૌમકો ૯૫૦ સાલ તક ઢીલ દી. ફિરઔન ઔર કારૂનકો ઢીલ દી. ઉસ ઢીલકે ઝમાનામેં અગર આદમી તૌબા કર લે તો બચ જાએગા, ઔર પકડકી તારીખ આ જાએ તો ફિર, **ઈઝા જાઅ અજલુહુમ લા યસ્તઅ્ખિરૂન સાઅતંવ્ વલા યસ્તકદિમૂન.** તો ફિર અલ્લાહ તઆલા પકડકર છોળતે નહી હૈં.

ગુનાહ પર પકડ ફૌરન નહીં હૈ

લેકિન અગર ગુનાહ પર અલ્લાહ ફૌરન પકડ કરે તો કોઈ આદમી ઝિંદહ નહીં રેહ સકતા. **વલૌ યુઆખિઝુલ્લાહુન્નાસ બિઝુલ્મિહિમ્ મા તરક અલા ઝહરિહા મિન્ દાબ્બતિંવ્ વલાકિંય્ યુઅખ્ખિરુ હુમ્ ઈલા અજલિમ્ મુસમ્મા.** ફિર ઝમીન પર ચલનેવાલા કોઈ આદમી નહી મિલેગા. અગર એક આદમીને ઝિના કિયા ઔર ફૌરન ફરિશ્તેને આકર દો ડન્ડે માર દિયે તો વો ફૌરન વહી મર જાએગા. ઈસ લિયે ગલત કામ કરનેવાલેકો તો અલ્લાહ દેતે હૈં ઢીલ. ઔર સહીહ કામ કરનેવાલે પર અલ્લાહ ડાલતે હૈં આઝમાઈશ. સહાબએ કિરામ પર ડાલ દિયા ઈમ્તિહાન. ઔર મુશ્રિકીને મક્કાકો દે દી ઢીલ, મુશ્રિકીને મક્કા યે કેહતે

થે કે હમારે તો (૩૬૦) ઔર તુમહારા એક. યા'ની હમારી કાઉન્ટીટી (તા'દાદ) ઝિયાદહ ઔર તુમહારી કાઉન્ટીટી કમ. સહાબએ કિરામને ઉનહેં સમઝાયા કે કાઉન્ટીટી ઉસ વકત દેખી જાતી જબ કવોલેટી એક હો. યહાં કવોલેટી બદલી હુઈ હૈ. તુમહારે (૩૬૦) ઈસ કદર બૂદે કે સબ મિલકર એક મખ્ખી ભી નહીં બના સકતે. ઔર અગર ઉનસે કુછ લેકર ભાગ જાએ તો છુળા નહીં સકતે, લેકિન હમારા એક અલ્લાહ ઈતના તાકતવાલા હૈ કે ઈસી એકને આસમાન ઝમીન ચાંદ સિતારે સૂરજ સબ કુછ બનાયા.

ઈસ લિયે મેરે મોહતરમ દોસ્તો! ચૂંકે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કે બા'દ કોઈ નબી અબ આનેવાલા નહીં હૈ, ઈસ લિયે હમ પૂરી દુનિયામેં ફૈલ જાએં ઔર અલ્લાહકી ઈસ કદર બળાઈ બયાન કરેં કે વો હમારે અપને ઔર દૂસરોંકે દિલોંમેં ભી ઉતર જાએ. આજ અલ્લાહકો બળા જાના નહીં. અગર આદમી અલ્લાહકો બળા જાને તો નાફરમાની નહીં કર સકતા. અગર હો જાએ ભૂલ તો ફૌરન ખટક પૈદા હો જાએગી ઔર આદમી અલ્લાહસે તૌબા કરેગા.

ખુદાઈ તાકતકો ન સમઝનેકી મિસાલ

દેખો એક મિસાલસે સમઝાતા હૂં. અગર ચાર સાલકા બચ્ચા મોહલ્લામેં શોર મચાતા હૈ. આપને ઉસ્સે કહા દેખ યહાંસે ચલા જા. વરના પોલીસ કમિશ્નરકો બુલાતા હૂં. વો પિસ્તોલ લાએગા, બચ્ચા ફિર ભી શોર મચાતા હૈ, અબ પોલીસ કમિશ્નર પિસ્તોલ લેકર આ ગયા તો યે બચ્ચા ઉસ કમિશ્નરકી ગોદમેં બૈઠકર પિસ્તોલસે ખેલેગા ક્યૂંકે જાનતા

નહી, લેકિન ઉસી બચ્ચેકો અગર કેહ દો તેરી માં કો મૈં બુલાતા હૂં વહી ડર જાએગા કે મેરી માં કો મત બુલાઓ મૈં જાતા હૂં. ઔર અગર ઉસ્કી માં ને ઘરસે નિકલકર સો કદમકે ફ઼ાસલે પર તમાંચા દિખા દિયા તો વહી કાન પકડ લેગા કે અમ્માં મેરી તૌબા અબ મૈં નહી કરૂંગા. ઝરા સોચો પોલીસ કમિશ્નરકી તાકત ઝિયાદહ હે માં કી તાકતસે, ઔર પિસ્તોલકી તાકત ઝિયાદહ હે ચાંટેસે. અબ યે પિસ્તોલસે નહી ડરતા ઔર ચાંટેસે ડરતા હૈ, ઈસ લિયે કે માં ઔર ચાંટેકી તાકતકો જાનતા હૈ ઔર કમિશ્નરકે પિસ્તોલકી તાકતકો નહી જાનતા.

ઔર ઉસ્કે બાપસે અગર યે કેહ દિયા જાએ કે મૈં પોલીસકો બુલાતા હૂં વો પિસ્તોલ લેકર આએગી તો યે ડર જાએગા. ઈસ લિયે કે યે પોલીસ ઔર હુકૂમતકી તાકતકો જાનતા હૈ. ઉસી તરહ આમ ઈન્સાન હુકૂમતકી તાકતકો સમઝતા હૈ ઈસ લિયે હુકૂમતકે કાનૂનકે ખિલાફ઼ કરતે હુએ આદમી ડરતા હૈ, હાલાંકે જિતની તાકતેં સારી દુનિયાકી હુકૂમતોંકે પાસ હૈં ઉસ્સે કહી ઝિયાદહ તાકતેં અહકમુલ હાકિમીનકે પાસ હૈં, અબ યે આદમી અહકમુલ હાકિમીનસે નહી ડરતા, ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલાકે કાનૂનકી બળાઈ ઉસ્કે દિલમેં નહી હૈ. જૈસે વો બચ્ચા પિસ્તોલકો નહી જાનતા ઉસી તરહ ઉસ્કા બાપ અલ્લાહકો નહી જાનતા. ઈસ દુનિયામેં અંબિયા (અલૈ.) અપની દા'વતમેં અલ્લાહકી અઝમત ઔર બળાઈકો બયાન કિયા કરતે થે. ઈસ બિના પર યે કામ હમકો કરના હૈ. અગર ઝબાનસે અલ્લાહકા અચ્છા બોલ બોલા તો યે ઝબાનકા બોલ બનેગા, લેકિન જબ દિલકે અંદર યે બાત

ઉતરેગી તો યાદ રખ્ખો યે ઈમાન બનેગા. ઔર જબ ઈમાન બનેગા તો ઈમાન પર અલ્લાહકે જો વા'દે આસમાનોં પર હૈં વો વા'દે ઝમીન પર આએંગે. ચુનાંચે સહાબા (રદિ.) ને ઉન સબકો યેહી કહા ઔર વો સારેકે સારે હેરતમેં હૈં. કયૂંકે ઉનકા તો હઝારોં સાલોંકા યેહી અકીદા અપને બુતોંકે બારેમેં થા. ઉન્હેં તો બહોત તઅજ્જુબ હો રહા થા. **અજઅલલ્ આલિહત ઈલાહંવ્ વાહિદા. ઈન્ન હાઝા લશૈઉ ઉજાબ.** કુફ્ફારને કહા તુમ અપને મા'બૂદોંસે ચુપકે રહો ઔર ઉનકી બાત બિલકુલ ન માનો. કયૂંકે સારે મા'બૂદોંકો છોળકર એક મા'બૂદકો ઉનહોંને લિયા હૈ, લેકિન સહાબા (રદિ.) કા વોહી જવાબ થા. ઉસ્કે બા'દ ઉન મુશ્રિકીનને તા'ને દેને શુરૂ' કિયે. તુમ કેહતે હો એક હૈ બચાનેવાલા. દેખો હમને તુમહારે બિલાલ (રદિ.) કો મારા, ઔર હમને સુમય્યા (રદિ.) કો મારા, ઔર હમને ફલાંકો મારા, વો એક અલ્લાહ તુમહારી મદદ કયૂં નહીં કરતા. યે બળી હૈરતકા મકામ હર ઝમાનેકે અંદર હૈ કે જો અલ્લાહકે નાફરમાન હૈં વો માર રહે હૈં. ઔર જો ફરમાં બરદાર હૈં વો માર ખા રહે હૈં. અચ્છા! સાથ સાથ એક બાત બતા દૂં. મારનેવાલે જિસ બહાદુર કૌમકે થે માર ખાનેવાલે ભી ઉસી બહાદુર કૌમકે થે.

મુસલમાનોંકો બદલા લેનેકી ઈજાઝત ન દેનેમેં હિકમત

ઔર જબ બહાદુરકો બહાદુર મારે તો ઝરૂરત વો બદલા લેને પર આ જાતા હૈ. સહાબએ કિરામકે દિલમેં યે

બાત બાર બાર ઉઠતી થી કે યે હમકો માર રહે હૈં, હમ ભી ઉનકો મારેં ઉનસે બદલા લેં, લેકિન અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઉનકો બદલા લેનેકી ઈજાઝત નહીં મિલી. **અલમ તર ઈલલ્લઝીન કીલ લહુમ કુફ્ફૂ ઐદિયકુમ.** તુમ અપના કામ કરતે રહો ઔર હાથકો રોક દો. ઉસમેં અલ્લાહ તઆલાકી બહોત બળી મસ્લિહત યે થી કે જબ વો મારેંગે ઔર તુમ માર ખાઓગે તો તુમહારે અંદર વો માયા તૈયાર હોગી જિસ માયાકે હોને પર ખુદાકી મદદ નાઝિલ હોગી. ઔર વો માયા સબર હૈ. ઈમાનકી તાકત તકવા હૈ. યે અંદરૂની તાકત આપકે અંદર પૈદા હોગી.

ઔર દેખો ઉન લોગોંકો બળા તઅજ્જુબ હોતા થા જો યે કેહતે થે, **ઈન્ન હાઝા લશૈઉન્ ઉજાબ**. કે યે લોગ માર ખા રહે હૈં ફિર ભી કેહ રહે હૈં 'અલ્લાહ' ઔર યે અદા અલ્લાહકો ઈતની પસંદ આઈ કે એક તરફ હઝરત બિલાલ (રદિ.) કો ઈતના મારા કે બેહોશ હો ગએ. મારનેવાલે ઈસ ઈન્તિઝારમેં થે કે હોશમેં આનેકે બા'દ હમારે પૈર પકડેગા ઔર અલ્લાહકો છોળ દેગા, લેકિન જબ હઝરત બિલાલ (રદિ.) કો હોશ આયા તો ઝબાનસે કયા કેહતે થે. **અહદ, અહદ**, એક હી એક હૈ. ઉન્હેં તો યે અદા તઅજ્જુબમેં ડાલ રહી હૈ. ઔર અલ્લાહકો યે અદા ઈસ કદર પસંદ આ રહી હૈ કે યે લોગ મુસીબતોંકે અંદર અલ્લાહ હીકો પુકાર રહે હૈં. મેરે મોહતરમ દોસ્તો! તકલીફકી હાલતમેં ભી અલ્લાહકી બળાઈકો બયાન કિયા જાએ, ઔર રાહતકી હાલતમેં ભી અલ્લાહકી બળાઈકો બયાન કિયા જાએ. અગર વો અપની માદ્દી તાકતસે દુનિયાકો નાફરમાની પર લગા રહે હૈં, તુમ અપની અલ્લાહકી તાકતસે

પૂરી દુનિયાકો ફ઼રમાં બરદારી પર લગા દો, યે સારી માદ્દી તાકતેં અલ્લાહકી તાકતકે મુકાબલેમેં મકડીકા જાલા હૈં. પૂરે આલમમેં રબ્બક ફકબ્બિર એક ફિઝા ગુંજ રહી હો, ઔર હર જગહ અલ્લાહકી બળાઈ બોલી જા રહી હો, ફલાં મૌકા' પર તુમહારી મદદ નહી કી. વો તા'ને ભી હમ ખાતે ચલે જાએં ઔર અલ્લાહકી બળાઈ ભી બયાન કરતે ચલે જાએં, હઝરત બિલાલ (રદિ.) માર ખાતે હુએ ભી અલ્લાહકી બળાઈકો બયાન કરતે ચલે જા રહે હૈં. ઔર હઝરત સુમય્યા (રદિ.) જાન દે રહી હૈં, ઔર જાન દેતે હુએ અપને અમલસે યે સાબિત કર રહી હૈં કે મૈં જાન દે સકતી હૂં લેકિન ઈમાન નહી દે સકતી.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! જબ ઈસ તરીકેસે અલ્લાહકી બળાઈકો ના–હમવાર માહોલમેં બોલતે રહે તો દિલોંકે અંદર બળાઈ આ જાએગી. ઔર જબ દિલોંકે અંદર બળાઈ આ જાએગી ઔર ઉસીકા નામ ઈમાનકી તાકત હૈ. ફિર અલ્લાહ તઆલા આંખોંસે ભી બળાઈ દિખાતા હૈ. અલ્લાહને બદરકે અંદર લે જાકર આંખોંસે મદદકો દિખા દિયા. ફરિશ્તોંકો ઉતરતે હુએ દેખા. ઔર ફરિશ્તોંકે ઝરીએ અલ્લાહને મદદ ફરમાઈ. કયૂંકે ઉનકે અંદરકી માયા તૈયાર હો ચુકી થી.

અલ્લાહ ગુનાહ કરનેવાલેકો ઢીલ દેતે હૈં

ઈસ લિયે મેરી બાતકો યાદ રખના. અલ્લાહ તઆલા ગુનાહ કરનેવાલેકો ઢીલ દેતે હૈં. ઔર પકડકી એક તારીખ

મુકર્રર કર દેતે હૈં. જબ કોઈ ગલત કામ કરે, કોઈ કિસીકી ઝમીન દબા દે, કોઈ કિસી પર ઝુલ્મ કરે. અગર અલ્લાહકી ફૌરન પકડ હો તો આદમી ધોકેમેં ન પળે. ન મા'લૂમ પકડકી કૌનસી તારીખ મુકર્રર હે. જબ વો આ જાએગી તો આદમી બચ નહી સકેગા. હાં એક મૈં ઉમ્મીદકી ચીઝ બતાતા હૂં કે કિતને હી ગલત કામ હુએ હોં લેકિન પકડકી તારીખસે પેહલે આદમીને અગર તૌબા કર લી તો યકીન માનના. અગર પકડકી તારીખ ભી આ ગઈ તો અલ્લાહ તઆલા નહી પકડેગા. યે ઢીલ ઈસ લિયે દે રહા હૈ કે આદમી રૂજૂઅ કરે. આજ ખુદા કેહ રહા હૈ પલટા ખા જા. ઔર જબ આદમી પલટા ખા જાતા હૈ ઔર તૌબા કરતા હૈ.

જબ અલ્લાહકે રૂઠે બંદે અલ્લાહકી તરફ રૂજૂઅ કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા ઈતને ખૂશ હોતે હૈં કે જિસકી કોઈ હદ નહી હે. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઐસા મંઝર ખીંચતે હૈં. ઉસ મૌકા' પર (મૈં યે ઈસ ઉમ્મીદ પર કેહ રહા હૂં કે મૈં ઔર સારાકા સારા મજમા' અલ્લાહકી તરહ રૂજૂઅ કરેં. ઔર હમસે આજ તક જિતને ગુનાહ હુએ હૈં ઉનકી મઆફી માંગેં. ઔર યે તય કરેં કે આઈન્દા ઐસી ગલતી નહી કરેંગે) કે જૈસે કિસી દેહાતીકા જંગલ બયાબાનમેં ઊંટ ગુમ હો જાએ. ઔર સારા ખાને પીનેકા સામાન ઉસી ઊંટ પર લદા હુવા થા. ઊંટ ગુમ હો ગયા, ઉસને સમઝા કે મેરી મૌત આ ગઈ. ઢૂંઢા નહી મિલા, અપની જગહ પર આ ગયા. ઔર મરનેકે લિયે લેટ ગયા, થોળી દેરમેં આંખ ખુલી તો ઊંટ મિલ ગયા ઔર ઉસપર સારા સાઝો સામાન ભી થા, ઉસ્કો ઈતની ખૂશી હુઈ કે મારે ખૂશીકે વો બાત

ઉલટી કેહ રહા હે કે અય અલ્લાહ! મૈં તેરા કિતના અચ્છા રબ હૂં ઔર તૂ મેરા કિતના અચ્છા બંદા હે.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) મંઝર ખીચતે હૈં દેહાતીકે ખૂશ હોનેકા, ઔર યે બાત ફરમા રહે હૈં કે જો અલ્લાહકા રૂઠા બંદા અલ્લાહકી તરફ લોટ જાએ, તો અલ્લાહ ઉસ દેહાતીસે ભી ઝિયાદહ ખૂશ હોતે હૈં જો દેહાતી ઊંટકે મિલને પર ખૂશ હોતા હે.

અલ્લાહકી ખૂશી રૂઠે બંદોંસે મિલને પર

ઔર મૈં એક બાત સમઝા દૂં કે જો બંદા અલ્લાહકે રૂઠે બંદોંકો અલ્લાહસે મિલા દે તો વો બંદે અલ્લાહકે કિતને મેહબૂબ બનેંગે. મુલ્કોં ઔર કૌમોંમેં જાકર જુનૂબી અમેરિકા ઔર આફ્રીકામેં જાકર પૈદલ સફર કરકે સરદીયાં ઔર ગરમીયાં બરદાશ્ત કરકે કભી ખેતોં પર ઔર કભી દુકાનોં પર જાકર ઔર દૂસરોંકે બુરે ભલે સુનતે હૈં. ઔર ઉસ્કી ખૂશામદેં કરકે લાતે હૈં. ઔર ઉસ્કા રૂખ અલ્લાહકી તરફ હો ગયા. જબ અલ્લાહ ઉસ રૂઠે હુએ બંદેસે ઈતને ખૂશ હોતે હૈં જો ઉસ્કી તરફ મુતવજેહ હો જાએ તો ઉસ્સે અલ્લાહ કિતને ખૂશ હોંગે જો અલ્લાહકે રૂઠે બંદોંકો અલ્લાહસે જોળતે હૈં. ઔર અલ્લાહસે તોડને વાલોંકો અલ્લાહસે જોળતે હૈં તો ઉનકા મકામ અલ્લાહકે નઝદીક કિતના ઉંચા હોગા. યે મા'લૂમ હોગા મરનેકે બા'દ. અલ્લાહ તઆલા હમેં મુહબ્બત ઔર ઈખ્લાસકે સાથ ઈસ કામમેં લગાએ રખ્ખે.

મોહતરમ દોસ્તો! બાત ગૌરસે સુન લો. ગલત કામ કરને પર ભી અગર અલ્લાહકી પકડ ન આએ તો કોઈ તઅજ્જુબકી બાત નહી હૈ. શુરૂમેં અલ્લાહ તઆલા ઢીલ દેતે હૈં. કુરઆનકે અંદર સારી કૌમોંકે કિસ્સે બતાએ ગએ હૈં કે લેકિન વો કૌમેં ગફ્લતમેં પળી રહીં. ઔર જબ વકત આયા તો તબાહ ઔર બરબાદ હો ગઈ. **ઈલ્લા કૌમિ યૂનુસ** લેકિન કૌમે યૂનુસ (અલૈ.).

કૌમે યૂનુસ (અલૈ.) કી તૌબાકા કિસ્સા

મગર એક કિસ્સા અલ્લાહ તઆલાને કૌમે યૂનુસકા ઐસા ભી બતાયા કે ઢીલ ઉનહેં ભી દી ગઈ. યે ભી બહોત બળે નાફરમાન થે, લેકિન ઉસ વકતે મૌઉદકે આનેસે પેહલે (કિસ્સા ઉનકા બહોત લમ્બા હૈ) હમ સબકો ઈસ કિસ્સાસે બહોત ઉમ્મીદ હે ચાહે હમ કિતને હી કુસૂરવાર હોં, લેકિન અલ્લાહ તઆલાકી તરફ અગર રૂજૂઅ કરેં તો **ઈલ્લા કૌમિ યૂનુસ** વાલે કિસ્સાસે બળી ઉમ્મીદ બંધ જાતી હૈ. દૂસરી કૌમોંકે કિસ્સે તો યે બતાતે હૈં કે ઢીલમેં ગફ્લત બળ્હી અલ્લાહકી પકડ આઈ, અલ્લાહકા અઝાબ આયા. મગર યૂનુસ (અલૈ.) કી કૌમકે કિસ્સેમેં, કે યૂનુસ (અલૈ.) ને ઉનહેં બળા સમઝાયા, નહીં માને. ફિર આપને ઉનહેં ખબર દી કે અગર તુમ તીન દિન તક ન માને તો ખુદાકા અઝાબ આ જાએગા.

હઝરત યૂનુસ (અલૈ.) ને જબ હવા ઔર બિજલી ચમકતી હુઈ દેખી તો બસ્તી છોળકર નિકલ ગએ. અભી ખુદાકા અઝાબ ઉસ કૌમ પર આયા નહીં થા, લેકિન ઉસ્કે

આસાર ઝાહિર હોને લગ ગએ. કયૂંકે અઝાબ આનેકે બા'દ હટતા નહીં. અલ્લાહ તુમહેં ઔર હમેં મેહફૂઝ રખ્ખે. બળા હી ડર લગતા હે. યે કૌમ જિસ પર ખુદાકા અઝાબ અભી આયા નહીં થા લેકિન આસાર ઝાહિર હોને લગે તો યે કૌમ સંભલ ગઈ. ઉનહોંને સોચા જિસ તરહ ઔર કૌમોં પર અઝાબ આયા ઔર વો તબાહ ઔર બરબાદ હો ગઈ અબ હમારી તબાહી ઔર બરબાદીકા વકત આ ગયા હે, લિહાઝા હમ અલ્લાહસે તૌબા કરતે હેં. તૌબાકે લિયે યૂનુસ (અલૈ.) કો તલાશ કિયા, મગર ચૂંકે વો ખુદાકે અઝાબકી વજહસે નિકલ ચુકે થે. ઈસ લિયે સારે મર્દ ઔર ઔરતેં બચ્ચોં ઔર જાનવરોંકો લેકર બાહિર નિકલ ગએ. ઔર ખૂબ ગિળ ગિળાકર ઔર રોકર દુઆએં માંગી, કે અય અલ્લાહ! તેરે નબી યૂનુસ (અલૈ.) કો હમને નબી માના ઔર તુઝે એક ખુદા માના. ઔર જો ખરાબિયાં ઉનકે અંદર થીં ઉનસે તૌબા કી.

તો મેરે મોહતરમ દોસ્તો! ઉન પરસે અઝાબ ટલ ગયા. ઉસ કૌમે યૂનુસકે કિસ્સાસે અલ્લાહકી રહમતકી ઉમ્મીદ બંધ જાતી હે. વરના તો ડર લગા રેહતા હે કે અપનેસે ગલતી હુઈ ઔર ખુદા પકડ નહીં રહે, કહીં યે ઢીલમેં ન આ રહા હો. ઔર ફિર જબ પકડેંગે તો બળી મુશ્કિલ આ જાએગી. ઈસ લિયે હમ અપને ઘરવાલોં ઔર મિલને જુલનેવાલોંકો ભી સમઝાતે રેહતે હેં કે કહીં પકડ ન હો જાએ. હમેં ગફલતમેં નહીં રેહના ચાહિયે. એક આદમી મેરે પાસ આયા ઔર કેહને લગા મૌલવી સાહબ! એક આદમીકિ કતલકા ઈલ્ઝામ મેરે ઉપર લગા ઔર બીસ સાલ જેલ હુઈ,

હાલાંકે જિસ વકત વો આદમી કતલ હુવા થા ઉસ વકત મૈં ગાંવમેં થા ભી નહીં, ઔર દેખો મુઝે જેલ ભેજ દિયા ગયા. તો મૈંને ઉસ્કો કુછ નહીં કહા, લેકિન મૈં સમઝ ગયા. ઉસ વકત અગરચે બે ગુનાહ હૈ લેકિન ઉસ્સે પેહલે જો મઝાલિમ કિયે ઔર અલ્લાહને ઢીલ દી ઔર ઢીલમેં આકર ગફ્લતમેં પળા રહા તો યે પકડ આઈ. ઉસ્કો ભી મૈં કમ સમઝતા હૂં. ઈસ લિયે કે અગર ઐસી પકડ આતી જિસ પર મૌત આતી તો ઉસ્કે બા'દ આદમીકે પાસ બચનેકા કોઈ રાસ્તા નહીં હૈ. મરનેસે પેહલે પેહલે આદમી કિતના હી ગુનેહગાર હો તૌબા કરકે અપને ગુનાહોંસે મઆફી માંગ સકતા હૈ.

અલ્લાહકા મઆફ કરના દુનિયાકી તરહ નહીં હૈ

ઔર જબ આદમી તૌબા કર લેતા હૈ તો આનેવાલી બળી બલાસે બચ જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે નેઅમતોંકે દરવાઝે ખુલ જાતે હૈં. ઔર આખિરતમેં આદમી (બે ગુનાહ) હો જાતા હૈ. અરે દુનિયાકે અંદર અગર કોઈ ગુનાહ કરે તો ગુનાહ ઉસ્કી ફાઈલકે અંદર રેહતે હૈં. ઔર અગર ઉસને મઆફી માંગી તો મઆફી નામા ભી ફાઈલકે અંદર રખ દિયા. પચ્ચીસ સાલકે બા'દ જબ ગુનાહોંકો નિકલોગે તો સારે ફાઈલકે અંદર હોંગે. મઆફી નામા ભી ફાઈલકે અંદર, લેકિન મેરા અલ્લાહ ઐસા રહીમ ઔર કરીમ હૈ ઐસાહી ફઝલ ઔર ઈન્આમવાલા હૈ. ઔર ઐસી ઐસી ઉમ્મીદેં હમને ઉસ્સે વાબસ્તા કર રખ્ખી હૈં કે અગર

સચ્ચી તૌબા હમને કર લી તો, **અત્તાઈબુ મિનઝ્ઝમ્બિ કમન્ લા ઝમ્બ લહૂ.** યા'ની તૌબા કરનેવાલા ગુનાહસે ઐસા હૈ જૈસે ઉસને ગુનાહ કિયા હી નહીં, હાથ પાંવ ભૂલ જાએંગે, કિયામતકે દિન ઉસ્કી ગવાહી દેનેસે ફરિશ્તે ઔર ઝમીનકે ટુકળે ભૂલ જાએંગે ગવાહી નહીં દેંગે. કિસી કિસમકી ઝિલ્લત ઔર રૂસ્વાઈ ઉસ ગુનાહ પર નહીં હોગી જો ગુનાહ આદમીને તૌબા કરકે મઆફ કરવા લિયા. ઔર ભાઈ મૈંને દેખા કે જમાઅતોંમેં જબ આદમી ફિરતા હૈ તો ઉસે અચ્છા માહોલ મિલતા હૈ ઔર વહાં પર તૌબાકી તૌફીક ભી ઝિયાદહ મિલતી હૈ. મેરે સામને ઐસી બે શુમાર મિસાલેં હૈં.

તૌબાકે દો દિલચસ્પ કિસ્સે

(૧) એક શરાબી કબાબી થા. રાતકો તહજ્જુદમેં ઉઠા કે અય અલ્લાહ! મૈં તેરા કુસૂરવાર બંદા હૂં. તેરે નેક બંદોંકે સાથ આયા હૂં. એક મૈં હી કુસૂરવાર હૂં. અસ્હાબએ કહફ સારે અચ્છે થે. ઉનકે સાથ એક કુત્તા ભી થા. વો કુત્તા ભી અચ્છા બન ગયા. યે જમાઅતવાલે સારે અસ્હાબે કહફ હૈં. ઔર મૈં કુત્તે જૈસા ઉનકે સાથ લગ ગયા. અય અલ્લાહ! તૂ મેરી ગલતિયોંકો મઆફ કર દે. આઈન્દા કભી નહીં કરૂંગા. વો ઐસા રોતા થા કે સાહબ મેરા ભી દિલ નરમ હો ગયા. ઔર મૈં ચુપકેસે ઉસ્કે પીછે બૈઠ ગયા, ઉસે મા'લૂમ ન થા. ક્યૂંકે રાતકા અંધેરા થા. ઔર વો અપને મૌલાકે સામને ગિળગિળા રહા થા. હમ લોગ ઉસે ગશ્તમેંસે લાએ થે, લેકિન ભાઈ જિતના આદમી અંધેરેમેંસે આતા હૈ થોળાસા ઉસે ઈશારા મિલ જાએ તો ઉસ્કી કદર કરતા હૈ. વો બહોત

રોયા ઔર મૈં ભી ઉસ્કે પીછે રોયા. મૈંને કહા અય અલ્લાહ! કિતના ભી ગુનેહગાર હે મગર હે તેરા બંદા, લેકિન ઈસ વકત તેરે દરબારમેં તૌબા કરતે હુએ આયા હે. રાતકે તીન બજે થે. ઔર ઉસ વકત રાતકે આખરી હિસ્સામેં અલ્લાહ તઆલા આસમાને દુનિયામેં નુઝૂલ ફરમાતે હૈં (અપની શાનકે મુનાસિબ) ઔર એ'લાન હોતા હૈ કે હૈ કોઈ મુઝસે માંગનેવાલા કે મૈં ઉસ્કો દૂં. ઔર હે કોઈ તૌબા કરનેવાલા કે મૈં ઉસ્કી તૌબાકો કબૂલ કરૂં.

(૨) એક દૂસરેકો મૈંને સુના વો તાઈફમેં મક્કાસે ગયા થા. વો ભી બેચારા નશઈ થા. વો યૂં કેહ રહા થા, અય અલ્લાહ! યે જિતને લોગ હૈં ઉનકો ઉમરેકા સહારા ઉનકો હજકા સહારા, ઔર કિસીકો ઝિક્રકા સહારા, કિસીકો ઈલ્મકા સહારા, કિસીકો તબ્લીગકા સહારા, કિસીકો નમાઝકા સહારા, ઔર અય અલ્લાહ! મૈં હી એક બે સહારા હૂં, વો બેચારા અસલમેં ઢોલ બાજા બજાનેવાલા થા. જિસે હમારી ઝબાનમેં હીજડા કેહતે હૈં, લેકિન વો મરદોં જૈસે કપડે પેહને હુએ થા. વો યૂં કેહતા થા કે મેરા ઝિક્ર કયા? મેરા ઉમરહ ઔર હજ કયા? યે તો ઉન લોગોંકે હૈં જો આએ હૈં ઉનકે પાસ સારે આ'માલકે સહારે હૈં. ઔર અય અલ્લાહ! એક મૈં હી બે સહારા હૂં. ઔર તૂ બે સહારોંકા સહારા હૈ. અય અલ્લાહ! તૂ મેરા સહારા બન જા. ઔર મેરી ગલતિયોંકો મુઆફ કર દે. ઔર યે તો હદીસમેં ભી આતા હે **લા ઈમાદ મન્ લા ઈમાદ લહૂ**. અય બે સહારોંકે સાહારે તૂ હમારા સહારા બન જા. સારા મજમા' ઝહનમેં બિઠા લે. મરનેસે પેહલે પેહલે મૌકા' હે હમારે લિયે અલ્લાહકી તરફ રૂજૂઅ કરનેકા. ઔર યે જો દા'વતકી ફિક્ર

હે ઉસ ફિઝામેં એક તો આદમી ખાલી ઝબાનસે કેહતા હે, યા અલ્લાહ મેરી તૌબા, યે તૌબાકા બોલ હે તૌબા નહી હે. તાલા ખોલનેકે લિયે આદમી ઝબાનસે કહે કુંજી. તો તાલા નહી ખુલતા જબ તક કે કુંજી લાકર ઉસે લગાએ નહી.

તૌબાકે લિયે ચાર શરાઈત

જિસ તૌબાસે ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં ઉસમેં ચાર બાતેં ઝરૂરી હૈં. એક તો યે આદમીકો સહીહ નદામત ઔર શરમિંદગી હો કે અય અલ્લાહ! મૈં તેરા કુસૂરવાર બંદા હૂં. દૂસરે યે કે જિસ વકત તૌબા કર રહા હે ઉસ વકત ગુનાહમેં મુબતલા ન હો. તીસરા યે કે આઈન્દાકે બારેમેં યે ઈરાદા કરે કે મૈં ગુનાહ નહી કરૂંગા. ચોથા યે કે જો ગુનાહ હો ચુકા હો ઉસ્કી તલાફી જિતની શરીઅતમેં મતલૂબ હો કરે. નમાઝે રેહ ગઈ હોં તો પઢે. રોઝે રેહ ગએ હોં તો રખ્ખે. દસ સાલ હુએ હજ ફર્ઝ હુએ, નહી કિયા તો અબ કરે. ઝકાત પાંચ સાલસે નહી દી તો અબ દે દે. મતલબ કે હુકૂકુલ ઈબાદ જિતને હૈં વો અદા કરે.

અગર ઈસ તરીકેસે તૌબા કરેગા તો યાદ રખના માં કે પેટસે અભી નિકલા બિલકુલ પાક સાફ. ઔર ભી ગુનાહ અગર દોબારહ હો જાએં તો મઆફી માંગ લે.

નાફરમાનિયોંકે સાથ માલો દૌલત બરકત નહીં હૈ

મૈં જો બાત કેહ રહા થા વો બીચમેં ન રેહ જાએ.

બા'ઝ મરતબા દુનિયાકે અંદર અલ્લાહ તઆલા ઈમ્તિહાન લેતે હૈં. નાફરમાનિયોંકે બાવજૂદ અગર દુનિયાકા સાઝો સામાન મિલે તો યે બરકત નહીં હૈ, બલ્કે મોહલત હૈ. યા'ની ખુદાકા કહર હૈ બસૂરતે મહર પતાશે બઝહર હૈં. એક આદમીને કહા કે મેરી દુકાનમેં બહોત બરકત હૈ. મૈંને કહા કે નાફરમાની તો નહીં હૈ? ઉસને કહા કે નાફરમાનીકે બગૈર દુકાન ચલ નહીં સકતી, મૈંને કહા કે નાફરમાનિયોંકે સાથ તો બરકત હો નહીં સકતી, ઉસને કહા મેરી તો હો રહી હૈ, મૈંને કહા દેખ આમ્દનીકા બહોત હોના બરકત નહીં હૈ. આમ્દની તો કારૂનકી ભી બહોત થી, નાફરમાનિયોંકે સાથ આમ્દનીકા હોના ઉસ્કી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસે એક આદમી જિસ્કો ફાઈઝીરિયાકી બીમારી હો. ઉસ બીમારીમેં બદન પર વરમ આ જાતા હૈ, બદન સૂજ જાતા હૈ. ઔર સૂજકર મોટા હો જાતા હૈ. અબ યે ફાઈઝીરિયાકી બીમારીવાલા યે કહે કે મૈં પહેલવાન હો ગયા. અરે ભાઈ વો કૈસે? ઉસને કહા વો દેખો પહેલવાનકા બદન મોટા ઔર મેરા ભી મોટા.

દેખો ફરમાં બરદાર હઝરત સુલેમાન (અલૈ.) કે પાસ ભી માલ ઔર સામાન બહોત થા. ઔર કારૂન ઔર ફિરઔનકે પાસ ભી માલો દૌલત બહોત થી.

અરે ભાઈ કારૂન ઔર ફિરઔનકે પાસ માલો દૌલત નાફરમાનિયોંકે સાથ થા. ઔર સુલેમાન (અલૈ.) કે પાસ ફરમાંબરદારિયોંકે સાથ થા. ફરમાં બરદારકો અગર અલ્લાહ માલો દૌલત દે તો વો ઐસા હૈ જૈસા પહેલવાન. ઔર અગર નાફરમાનકો અલ્લાહ માલો દૌલત દે તો વો ઐસા હૈ જૈસે ફાઈઝીરિયાકી બીમારીવાલા. ઉસે આપ સમઝાએંગે કે ભાઈ

તેરા બદન હે વરમીલા. ઔર પહેલવાનકા બદન હે ઘટીલા. ફરમાં બરદારીકે સાથ મિલનેવાલી નેઅમતેં ઐસી હૈં જૈસે ઘટીલા બદન. ઔર નાફરમાનીકે સાથ મિલનેવાલા સાઝો સામાન ઐસા હે જૈસા વરમીલા બદન.

ફરમાં બરદાર ઔર નાફરમાન પર તકલીફકા ફર્ક

ઉસ્કે મુકાબલેમેં ફરમાં બરદાર પર બા'ઝ મરતબા તકલીફ આતી હે, ઔર નાફરમાન પર ભી બા'ઝ મરતબા તકલીફ આતી હે. નાફરમાન પર જો તકલીફ આતી હે વો આતી હે બતોર અઝાબ કે.

ઔર ફરમાં બરદાર પર જો તકલીફ આતી હે વો આતી હે બતૌર આઝમાઈશકે. કુરઆન પાકમેં જહાં પર ફરમાં બરદારોં પર તકલીફોંકા ઝિકર હે વહાં પર આપ દેખો. લફ્ઝ ઈબતિલા યા ઉસ્કે કરીબ કરીબ મિલેગા. હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કે બારેમેં **વઈઝિબ્તલા ઈબ્રાહીમ રબ્બુહૂ** યહાં પર ઈબ્તિલાકા લફ્ઝ ઈસ્તે'અમાલ કિયા ગયા હે. ઉસી તરહ ઉહદકે બારેમેં **હુનાલિકબ્તુલિયલ્ મુઅ્મિનૂન**. ઔર ખંદકકે બારેમેં ફરમાયા. **લિયબ્તલિયકુમ**. તાકે અલ્લાહ તુમહેં ઈબ્તિલામેં ડાલે. ઔર આમ મુસલમાનોંકે બારેમેં **વલનબ્લુવન્નકુમ** ઔર હમ ઝરૂર ઝરૂર તુમકો આઝમાએંગે.

ઔર નાફરમાનીકે સાથ જો તકલીફેં આતી હૈં વો હોતા હે અઝાબ. **વલનુઝીકન્નહુમ્ મિનલ્ અઝાબિલ્ અદ્દ્ના દૂનલ્ અઝાબિલ્ અકબરિ લઅલ્લહુમ યર્જિઊન**. મસ્લિહત

અલ્લાહકી યે હોતી હૈ કે બળા અઝાબ જો આનેવાલા હૈ ઉસ્સે પેહલે પેહલે આદમી અલ્લાહકી તરફ રૂજૂઅ કર લે. કયૂંકે આજ અલ્લાહ તુઝે કેહતા હે કે પલટા ખા જા. અગર તૂને પલટા ન ખાયા તો મરનેકે બા'દ તૂ કહેગા કે અલ્લાહ પલટ ખિલા દે, તો અલ્લાહ પલટા નહીં ખિલાએગા. ઈસ દુનિયામેં થોળી થોળી મુસીબતેં ડાલકર અલ્લાહ તુઝે કેહતા હૈ કે વાપસ હો જા. ગૈરિલ્ મગ્દૂબિ અલૈહિમ વાલા રાસ્તા છોળ દે. ઔર અન્અમ્ત અલૈહિમ વાલે રાસ્તે પર આ જા, ઔર ઝાલ્લીન (ગુમરાહીવાલા) રાસ્તા છોળ દે. ઔર સિરાતે મુસ્તકીમ વાલે રાસ્તે પર આ જા, ફરમાં બરદારીકે સાથ તકલીફકા અંજામ ખુદાકી રહમત હૈ. ઔર નાફરમાનીકે સાથ તકલીફોં પર અગર તૌબા ન કી તો ફિર ઉસ્કા અંજામ તકલીફોંકા બળ્હ જાના હૈ. ઔર દોનૂં તકલીફોંમેં આસમાન ઔર ઝમીનકા ફર્ક હૈ. એક આદમીને ગુસ્સાકે અંદર છુરા મારા. ઔર છુરા ઉસને ઝહરમેં ડુબોકર મારા, જિસ્સે પૂરે જિસમમેં ફોળે ફોળે હો ગએ. ઝખમ હો ગયા. અબ યે આદમી ડાકટરકે પાસ ગયા. ડાકટરને કહા પૂરે બદનમેં ઝહર ચલા ગયા હૈ. ઈસ્કે ઈલાજ પર દો હઝાર રૂપિયે લગેંગે. પંદરહ ઈન્જેકશન લગાઉંગા. ઔર ચાલીસ દિન તક કડવી દવા પીની પળેગી. ઔર બદ મઝા ખાના ખાના પળેગા, ઔર યે જિતને ઝહરકે ફોડે હૈં ઉન સબકા આપરેશન હોગા. ઔર તુમ યહીં રહોગે ઔર ઠીક હો જાઓગે. અબ યે ડાકટર ઉસ્કા આપરેશન કર રહા હૈ. કડવી દવા ભી પિલા રહા હૈ. ઈન્જેકશન ભી લગવા રહા હૈ. એક તો ઉસ આદમીને છુરા મારા જિસને ઝખ્મી કિયા. ઔર દૂસરા ડાકટર છુરા માર

રહા હે તો યે ડાકટરસે યૂં કહે કે ડાકટર સાહબ હમ તો આએ થે આપકે પાસ આરામકે લિયે, આપ ભી હમેં ઉસી તરહ છુરા માર રહે હેં, નહીં ભાઈ ગુસ્સાવાલા છુરા તો માર ડાલનેકે લિયે થા, ઔર આપરેશનવાલા તો તંદુરસ્તીકે લિયે હે. નાફરમાનીકે સાથ જો તકલીફ આતી હે વો હે આદમીકો ઝહરકે છુરેકી તરહ પરેશાન કરનેવાલી. ઔર ફરમાં બરદારીકે સાથ જો તકલીફ આતી હે વો હે આપરેશનકા છુરા જો આઈન્દા જાકર ઠીક હો જાએગા. ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં. **વલનબ્લુવન્નકુમ્ બિશૈઈમ્ મિનલ્ ખૌફિ વલ્જૂઈ વનકસિમ્ મિનલ્ અમ્વાલિ વલ્અન્ફુસિ વસ્સમરાતિ.**

ઝરૂર ઝરૂર હમ તુમકો આઝમાએંગે. ઠોક બજાકર દેખેંગે. કભી ઉન પર ખૌફ કભી ભૂખ કભી માલકી કમી, કભી જાનકી કમી, કભી ફલોંકી કમી, ઔર આગે ફરમાતે હેં, **વબશિરિસ્સાબિરી નલ્લઝીન ઈઝા અસાબત્હુમ્ મુસીબતુન્ કાલૂ ઈન્ના લિલ્લાહિ વઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન.** સબર કરનેવાલોંકો, ઝેલનેવાલેકો ખૂશ ખબરી સુના દો કે જબ ઉન પર તકલીફ આતી હે વો કેહતે હેં. **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન.** અગર હમારા માલ લૂટા ગયા તો વો ભી અલ્લાહકી તરફ ચલા ગયા. અગર દુકાનકો આગ લગાઈ ગઈ તો વો ભી અલ્લાહકી તરફ ચલી ગઈ, ઔર અગર રિશ્તાદારોંકો માર ડાલા તો વો ભી અલ્લાહકી તરફ ચલે ગએ, ઔર મુઝે ભી અલ્લાહકી તરફ જાના હે ઔર અલ્લાહ હી ઉસ્કા બદલા દેગા, અલ્લાહ પાક ઉન ચીઝોંકા કયા અંજામ ફરમાતે હેં. **ઉલાઈક અલૈહિમ સલવાતુમ્**

મિર્રબ્બિહિમ્ વરહ્મહ. વ **ઉલાઈક હુમુલ્ મુફ્લિહૂન.** ઉન પર અલ્લાહકી ખુસૂસી રહમતેં નાઝિલ હોંગી. ઔર વોહી લોગ કામિયાબ હૈં.

મુસલમાનોંકી તકલીફોં પર બેદીનીકા ફૈલના

ઈસ લિયે મેરે મોહતરમ દોસ્તો! તકલીફ તો ઈસ મુસલમાનકો ઉઠાની હૈ, તકલીફેં સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને ભી ઉઠાઈ, ઔર તકલીફેં આજ ભી ઉમ્મત ઉઠા રહી હૈ. લેકિન આજ ઉમ્મતકી પરેશાનિયાં બળ્હ રહી હૈં. ઔર બે-દીની ફૈલ રહી હૈ. ઔર સહાબા (રદિ.) કી તકલીફેં ઉઠાને પર અલ્લાહકી રહમતેં નાઝિલ હુઈ. ઔર ઈમાન દુનિયાકે અંદર ફૈલા. ઔર ઈતના ફૈલા કે ઉસ વકત તો રિશ્તેદાર ભી માનનેકો તેયાર ન થે, લેકિન ઉન તકલીફોંકા યે નતીજા નિકલા કે લાખોંકી તા'દાદમેં યહાં પર બૈઠે હૈં. ઔર કરોડોંકી તા'દાદમેં પૂરે આલમકે અંદર ફૈલે હુએ હૈં. ઔર ઉત્બા, શૈબા જો રિશ્તેદારોંમેંસે ભી હૈં વો તો મુકાબલા કર રહે હૈં. ઔર શુક્ર હૈ અલ્લાહ તઆલાકા ઔર હમારી સઆદતમંદી ઔર ખૂશનસીબી હૈ અલ્લાહ જલ્લ જલાલુહૂકી તરફસે કે બાવજૂદ ઉસ્કે કે હમ નબી (સ.અ.વ.) સે હઝારોં મીલ દૂર ૧૪૦૦ સાલકે ફાસલે પર હૈં, લેકિન જબ હમારી આંખ ખુલતી હૈ હમારી ઝબાન પર **અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વ અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ.** જારી હો જાતા હૈ. યે નતીજા હૈ ઉન તકલીફોંકા.

આજ ઉમ્મત જો તકલીફેં ઉઠા રહી હે ઉન તકલીફોંકી વજહસે દહરિયત ફૈલ રહી હે, બલાએં ઝિયાદહ બઢ રહી હૈં. યે બાત ગૌરસે સમઝ લો કે આજકી તકલીફેં તો અલ્લાહકે અહકામ તોડનેકી વજહસે આ રહી હૈં. પૂરે આલમકે અંદરસે દીનદારી નિકલ ગઈ હે જિસ્કે બારેમેં હુઝૂર (સ.અ.વ.) યે ફરમાતે હૈં.

જબ તુમહારી તિજારતેં ગલત હો જાએં. ઔર જબ તુમ બૈલોંકી દુમોંકો પકડને લગો. ઔર જબ તુમ ખેતિયોં પર રાઝી હો જાઓ. ઔર જબ તુમ અલ્લાહકે દીનકે લિયે જદ્દો જહદ છોળ બૈઠો તો તુમહારે ઉપર અલ્લાહ તઆલા ઝિલ્લત મુસલ્લત કર દેગા. ઔર વો ઝિલ્લત ઉસ વકત તક નહી હટેગી જબ તક તુમ અપને દીન પર ન આ જાઓ, યા'ની દીનકી મેહનત પર ન આ જાઓ.

મુસલમાનોંકી ફતહે મક્કાકે લિયે રવાનગી

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! સહાબએ કિરામને દા'વતકા કામ કિયા. ઔર ઉસ્કે લિયે તરહ તરહકી તકલીફેં ઉઠાકર અલ્લાહસે દુઆએં માંગી. અલ્લાહને વો દિન દિખાયા કે રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) દસ હઝારકા મજમા' લેકર મક્કાકી તરફ રવાના હુએ, કયૂંકે સુલહે હુદેબિયાકા જો મુઆહિદા થા વો મુશ્રિકીનને તોડ દિયા થા. મક્કાકે જિતને કાફિર ઔર બેઈમાન મુશ્રિક થે વો ખૂબ ડરે. ઉનહોંને સોચા, ૧૩ સાલ મક્કા મુકર્રમાકે ઔર ૮ સાલ મદીનાકે. ૨૧ સાલકી ભડાસ

મુસલમાન આજ નિકલેંગે ઔર હમેં ખૂબ કતલ કરેંગે ઔર હમારી બોટિયાં નોચેંગે.

મુશ્રિકીનકી તરફસે અબૂ સુફયાનને દો ઔર આદમી અપને સાથ લિયે ઔર જાસૂસીકે લિયે નિકલે. હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) ને અબૂ સુફયાનકો પકડ લિયા. એક ખૈમામેં ઉનકા ઝહન બનાયા ઔર ઈસ્લામ પર તૈયાર કરકે હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં લાએ. રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે અય સુફયાન અભી તક તેરી સમઝમેં યે બાત નહીં આઈ કે સિવાએ ખુદાકે કોઈ મા'બૂદ નહીં. તબ અબૂ સુફયાનને યૂં કહા કે અગર સિવાએ ખુદાકે કોઈ ઔર મા'બૂદ હોતા તો બદર ઔર દૂસરે મઅરકોંમેં હમારી મદદ કરતા. અબ તો હમેં હાલાતને યે બતા દિયા કે સિવાએ ખુદાકે કોઈ મા'બૂદ નહીં હૈ. ઈતની બાત તો હમારી સમઝમેં આ ગઈ. ફિર આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે અય અબૂ સુફયાન! અભી તક તેરી સમઝમેં નહીં આયા કે મૈં ખુદાકા સચ્ચા રસૂલ હૂં. તો અબૂ સુફયાનને કહા કે યે બાત અભી તક દિલમેં નહીં ઉતર રહી. ક્યૂંકે શુરૂ'સે યે લોગ રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) પર મુખ્તલિફ કિસમકી બાતેં કરતે આએ. મસલન તુમહારે જો દાદાઓંકે દાદા હૈં લુવા તુમ જો કેહતે હો કે મરનેકે બા'દ વો ઝિંદા હોગા. તો મરનેકે બા'દ કૈસે ઝિંદા હોગા? તુમ ઉનહેં ઝિંદા કરકે દિખાઓ. વો ઝિંદા હોકર તુમહારી નબુવ્વતકી ગવાહી દે દેં તો ફિર હમ માન લેંગે.

ઈન્સાન મરનેકે બા'દ કૈસે ઝિંદા હોગા?

મરેનેકે બા'દ ઝિંદા હોના ઔર ઉસ્કો મૈંને બીચમેં

છોળ દિયા કે સવા પાંચ ફુટકા ઈન્સાન માં કે પેટમેંસે આયા તો સવા બાલિશ્તકા થા. ઔર માં કે પેટમેં ચંદ ઉન્ગલકા. ઔર ઉસ્સે પેહલે મનીકે કતરેમેં ઔર ઉસ્સે પેહલે યે ઈન્સાન ગિઝાકે અંદર ફૈલા હુવા થા, કયૂંકે ગિઝાસે મની બન જાતી હૈ. ઔર ગિઝાસે પેહલે યે હવાકે લેહરોંમેં, સૂરજકી કિરનોંમેં, બારિશકે કતરોંમેં, ચાંદકી રોશનીમેં, સિતારોંકી તાસીરમેં, ઝમીનકે ઝર્રાતમેં, ખાદકી ગંદગીમેં બિખરા હુવા થા. ઉસ બિખરે હુએ ઈન્સાનકો અલ્લાહને સમેટા, અનાજકી શકલ દે દી, મર્દ ઔર ઔરતને ખાયા તો મનીકી શકલ દે દી. દોનૂં મિલે તો ઈન્સાનકી શકલ દે દી. હાલાંકે સૂરજ કરોડોં મીલ દૂર ઔર ચાંદ લાખોં મીલ દૂર. જબ ઈન્સાન મરા ઔર તીન બાય સાત ૩×૭ ફુટકી કબરકે અંદર ઉસ્કે ઝર્રાત મેહદૂદ હો ગએ તો જો અલ્લાહ કરોડોં ઔર લાખોં મીલસે ઝર્રાત જમા' કરકે ઈન્સાન બના સકતા હૈ, કયા વો અલ્લાહ ઉસ્કે ઝર્રાત મિલાકર દો બારહ ઉસે કિયામતમેં ઝિંદા નહીં કર સકેગા? ઝરૂર કરેગા ઔર પૂરા હિસાબ લેગા. ઔર આગે જન્નત ઔર જહન્નમકે મંઝર આએંગે. યે બાત રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) ફરમાતે તો વો કેહતે થે કે અપને દાદાકો ઝિંદા કરકે દિખાઓ, વો આપ (સ.અ.વ.) કી રિસાલતકો કહાં માન સકતે હૈં. ઈસ કદર શિદ્દતકે સાથ મુખાલિફત કી, લેકિન જબ ફતિહાના દાખિલ હુએ તો અબૂ સુફયાન યહાં પર આકર અટક ગયા કે આપકો અલ્લાહકા રસૂલ માનનેકે લિયે મેરા દિલ અભી તક નહીં માના.



અબૂ સુફયાનકા ઈસ્લામ

હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) અબૂ સુફયાનકો ફિર તન્હાઈમેં લે ગએ ઔર કહા કે જબ તક તૂ હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કો અલ્લાહકા રસૂલ નહીં માનેગા ઉસ વકત તક તૂ મુસલમાન નહીં હો સકતા ઔર તેરી નજાત નહીં હો સકતી. ચુનાંચે ઉસને ઉસે ભી માન લિયા. હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) ને હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે કાનમેં યૂં કહા કે અલ્લાહકે નબી યે ચૌધરી હૈં. ઔર ચૌધરી ઈકરામ ચાહા કરતે હૈં. આપ ઉસ્કા ઝરા ઈકરામ કર દીજિયે. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને અબૂ સુફયાનસે યૂં કહા કે અબૂ સુફયાન! જો આદમી તેરે ઘરમેં દાખિલ હો જાએ ઉસે અમન હૈં અબૂ સુફયાન ભી ચૌધરી આદમી થા. ઔર અબ તો અબૂ સુફયાન (રદિ.) સહાબી થે. ઉનહોંને કહા કે હઝરત આપ (સ.અ.વ.) તો બળે આદમી હૈં ઔર અમન ઈતના છોટા, મેરા ઘર તો છોટાસા હે. આપ થોળે આદમિયોંકો અમન દે રહે હૈં. હુઝૂરે પાક (સ.અ.વ.) ને યૂં ફરમાયા કે જો આદમી મસ્જિદે હરામમેં દાખિલ હો ઉસે ભી અમન હે. અબૂ સુફયાન (રદિ.) ને કહા અબ ભી કમ લોગોંકો આપ અમન દે રહે હૈં. આપ (સ.અ.વ.) કી શાન તો બહોત બળી હે. હુઝૂરે પાક (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, **મન અગ્લક બાબહૂ ફહુવ આમિન.** જો અપને ઘરકા દરવાઝા અંદરસે બંદ કર લે ઉસે ભી અમન હે. તો અબૂ સુફયાન (રદિ.) ને કહા વાહ વાહ, વાહ વાહ! યે આપકી શાનકે મુનાસિબ અમન હે, અબ તો બહોતસોંકો અમન મિલ ગયા. ફિર અબૂ સુફયાન (રદિ.) મક્કામેં દાખિલ હુએ ઔર નૌજવાનોંકો

જમા' કિયા ઔર કહા કે દેખો રાતકે અંધેરેમેં જિનકો નિકાલા થા. અબ દિનકે ઉજાલેમેં દસ હઝારકે સાથ આ રહે હૈં. લેકિન ઈતને અખ્લાકવાલે હૈં કે ઉનસે જો અમન માંગતા હે અમન દે દેતે હૈં. તો તુમ સારે જાકર અમન લે લો.

અબૂ સુફ્યાનકી બીવીકી મુખાલિફ્ત

અબૂ સુફ્યાનકી બીવી મુસલમાનોંકે બહોત સખ્ત ખિલાફ્ થી. બા'દમેં મુસલમાન હો ગઈ. ઉસ દિન તો ખિલાફ્ હી થી. હિન્દાને ઉન નૌજવાનોંસે યૂં કહા કે ઈસ અબૂ સુફ્યાનકી બાત મત માનો, બલ્કે ઉસ્કો કતલ કર દો. ભલા ઉનસે હમ કૈસે અમન માંગ સકતે હૈં જિનકે સાથ ૨૧ સાલ તક હમારી લડાઈ રહી હો? હમ બિલકુલ અમન નહીં માંગતે. અબૂ સુફ્યાન (રદિ.) ને કહા, દેખો! ઉસ ઔરતકી બાતમેં બિલકુલ મત આઈયો. યે ઔરત સબકો મરવા દેગી. યેહી વો હિન્દા હે જિસને હઝરત હમઝા (રદિ.) કે બદન મુબારકકો ચીરા, નાક કાન કાટા, ગલેકા હાર બનાયા. ઔર પેટકો ચીરકર અંદરસે કલેજા નિકાલા.

હઝરત હમઝાકી શહાદત ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ગમ

ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને જબ બદરકે શહીદોં પર નઝર ડાલી ઔર દેખા કે મદીના મુનવ્વરાકે ઘર ઘરમેં શહીદોંકે લિયે રોનેકી આવાઝ આ રહી હે. કયૂંકે વહાં પર કિસીકા ભાઈ શહીદ હે ઔર કિસી દૂસરેકા બેટા શહીદ

હૈ આપ મુઆઈના ફરમાતે હુએ હઝરત હમઝા (રદિ.) કી લાશકે પાસ પહોંચે. ઔર જબ નાક ઔર કાન કટે હુએ ઔર પેટ કટા હુવા ઔર કલેજા નિકાલા હુવા દેખા તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા દિલ ભર આયા, સીના ભર આયા. આપ (સ.અ.વ.) કી ઝબાનસે એક જુમલા નિકલા, **વ હમઝતુ લા બવાકિય લહૂ.** યે જિતને શુહદાઅ યહાં પળે હુએ હૈં ઉનકે લિયે મદીના મુનવ્વરામેં રોને વાલિયાં મૌજૂદ હૈં, ઔર મેરા હમઝા પરદેસકે અંદર ઈસ હાલતમેં પળા હુવા હૈ કે ઉસ્કે લિયે કોઈ રોનેવાલા નહીં હૈ. મદીના મુનવ્વરાકી ઔરતોં તક જબ યે બાત પહોંચી તો વો ઘરોંસે નિકલ આઈ ઔર હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં યે બાત અર્ઝ કી કે અય અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.)! હઝરત હમઝા (રદિ.) કે લિયે રોને વાલિયાં મદીના મુનવ્વરહકી સારી અન્સાર ઔરતેં હૈં. (નૌહા ઉસ વકત તક હરામ નહીં હુવા થા.) હમ સારીકી સારિયાં હઝરત હમઝા (રદિ.) કે લિયે રોને વાલિયાં હૈં. યે મંઝર સારા હિંદાકી વજહસે હુવા થા. યે હિંદા આજ ભી બહોત સખ્ત, લેકિન એક દિન ગુઝરા હિન્દા દૌળી હુઈ જા રહી થી, પૂછા કહાં જા રહી હો? યે હિંદા ઉત્બાકી બેટી, હઝરત મુઆવિયા (રદિ.) કી વાલિદહ, અબૂ સુફયાનકી બીવી ઔર યઝીદકી દાદી ઔર રબીઆકી પોતી યે સારે ઈસી સિલસિલેમેં હૈં. ઉસને કહા કે હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં જા રહી હૂં. ઔર વહાં જાકર મુસલમાન હુંગી, ઔર બયઅત હો જાઉંગી. પૂછા ગયા, કલ તક તો ઈતની સખ્ત થી, આજ કૈસે ઈતની નરમ હો ગઈ.

અખલાક ઔર ઈબાદતસે કટ્ટર દુશ્મન મોમ

ઉસને કહા ઉનકી ઈબાદત ઔર અખલાકને મુઝે મુતઅસ્સિર કિયા. દા'વતને ઈતને ઉંચે અખલાક તક પહોંચા દિયા કે જિસ મક્કા મુકર્રમામેં ઈતને ઝુલ્મ હુએ ઉસ મક્કામેં જબ ફાતિહાના દાખિલ હુએ તો અંદરકા જઝબા બદલા લેનેકા નહીં થા, બલ્કે અંદરકા જઝબા યે થા કે કિસી સૂરતસે ઉનકો હિદાયત મિલ જાએ, ઔર જહન્નમવાલે રાસ્તેસે હટ જાએં, ઔર જન્નતમેં ચલે જાએં, કોઈ બદલા હમકો નહીં લેના, હઝરત ખાલિદ ઉમ્રતુલ કઝાઅમેં ઉસ્સે મુતઅસ્સિર હુએ કે સારા મંઝર મૈંને ઉહદવાલા કાઈમ કિયા થા, ઔર આજ હુઝૂર (સ.અ.વ.) જબ યે કેહ રહે હૈં કે ખાલિદ ઈતના સમઝદાર ઉસે અબ તક સમઝમેં નહીં આયા, જબ યે બાત હઝરત ખાલિદકે કાનમેં પળી તો ઉનકા દિલ ભી નરમ હુવા ઔર મદીના મુનવ્વરા પહોંચે. જાકર ઈસ્લામ કબૂલ કિયા ઔર સારે મદીનાવાલોંને ઉનકા ઈસ્તિકબાલ કિયા. હિન્દાને કહા કે મેરા દિલ તો યે કેહતા થા કે ખૂબ ગાને હોંગે. કયૂંકે મક્કા ફતહ હુવા હૈ ઔર બાજે બજાએ જાએંગે ઔર મરદોંકો કતલ કિયા જાએગા. મક્કા મુકર્રમાકે અંદર ખૂનમેં લાશેં તળપ રહી હોંગી, ઔર ઔરતોંકી ઈઝ્ઝતેં લૂટી જા રહી હોંગી. આજ તો મક્કામેં સબ કુછ હોગા, ઔર મુસલમાન ૨૧ સાલકી ભડાસ નિકાલેંગે, કયૂંકે જો ઝુલ્મ મુસલમાનોં પર કિયે ગએ થે વો ઉસે ભૂલ નહીં સકતે થે. મઝલૂમ ભી ઉસે

ભૂલ નહીં સકતા ઔર ઝાલિમ ભી ઉસે ભૂલ નહીં સકતા.

મક્કામેં મુસલમાનોં પર મઝાલિમ

હઝરત અબૂબકર અકબર સિદ્દીક (રદિ.) કા દરજા સુપ્રિમ કોર્ટકે જજકા થા, વો હરમે કા'બામેં બૈઠકર ફૈસલે સુનાયા કરતે થે. લેકિન જબ વો મુસલમાન હુએ ઔર દા'વતકે લિયે ખળે હુએ તો હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) કો જૂતે સર પર ઔર ચેહરે પર મારે ગએ. યેહી વો મક્કા થા જહાં પર આં હઝરત (સ.અ.વ.) પર થૂકા કરતે થે. ઔર આપકી પીઠ પર ઓજડી, મિટ્ટી ડાલા કરતે થે. યેહી વો મક્કા મુકર્રમા હૈ જહાં પર આપકી દોનૂં સાહબઝાદિયોંકો તલાક હુઈ, ઔર યહીં પર હઝરત ઝૈનબ (રદિ.) હુઝૂરકી બળી સાહબઝાદી જબ હિજરતકે લિયે મદીના રવાના હુઈ તો આપકો હમલકી હાલતમેં બરછા મારા ગયા ઔર ઝખ્મી હો ગઈ, ઉસી હાલતમેં મદીના મુનવ્વરા પહોંચી ઔર ઈન્તિકાલ હો ગયા, હુઝૂર (સ.અ.વ.) દફ્નકે લિયે કબર પર તશરીફ લે ગએ. આપકે ચેહરે પર ગમ થા, જબ દફ્ન કરકે બાહિર તશરીફ લાએ તો ખૂશ થે. લોગોંકે પૂછને પર આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે મુઝે ડર થા કે કહીં મેરી બેટીકો કબરકા અઝાબ ન હો જાએ. તો મૈંને અલ્લાહસે દુઆ માંગી, અલ્લાહકી તરફસે યે ઈત્તિલાઅ દી ગઈ કે આપકી બેટીકો અઝાબ નહીં હોગા. અઝાબકે ડરકી વજહસે જો ગમ થા, જબ મુઝે મા'લૂમ હુવા કે અઝાબ નહીં હોગા તો મેરે ચેહરે પર ખૂશી આઈ. તો હિંદા યે કેહ રહી કે સારે મંઝર હમારે સામને થે, ઈસ

બિના પર આજ હમારી ચોટિયાં નોચ લી જાએંગી. લેકિન કલ આધી રાત તકમેં ઈન્તિઝાર કરતી રહી. જબ મૈંને દરવાઝા ખોલા તો પૂરે મક્કામેં અંધેરા થા, મૈં હૈરતમેં પળ ગઈ કે યા અલ્લાહ! યે કૈસી ફતહ ઉન મુસલમાનોંકી કે કોઈ ખૂશી નહીં મક્કા ફતહ કરનેકી ઉન મુસલમાનોંકે દિલોંમેં. મૈંને ચારોં તરફ દેખા દસ હઝારકા મજમા' કિધર ગયા. ચારોં તરફ તલાશ કિયા, નહીં મિલે તો ફિર મૈં મસ્જિદે હરામમેં ગઈ તો મૈંને દેખા કે યે સારાકા સારા દસ હઝારકા મજમા' હરમ શરીફકે અંદર અલ્લાહકી ઈબાદતમેં લગા હુવા હૈ, ઔર અલ્લાહકે સામને દુઆએં માંગનેમેં લગા હુવા હૈ ઔર યે હમારી કુરૈશકી હિદાયત માંગનેમેં લગા હુવા હૈ. અરે હમ તો ઉનકો મૌતકે ઘાટ ઉતારનેકે પીછે પળે હુએ થે. ઔર યે હમકો જન્નતમેં પહોંચાનેકે પીછે પળા હુવા હૈ. મેરા દિલ પસીજ ગયા ઔર આજ રાત જિતની ઈબાદત મસ્જિદે હરામમેં હુઈ હૈ ઈતની ઈબાદત મૈંને કભી નહીં દેખી.

હિન્દાકા કબૂલે ઈસ્લામ

અબ મૈં હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં બયઅત હોનેકે લિયે જા રહી હૂં ઔર જાકર બયઅત કી. બયઅત હોનેકે બા'દ હિંદાને હુઝૂર (સ.અ.વ.) સે યૂં કહા કે કલ યેહી વકત થા. મક્કાકે બાહિર આપકા દસ હઝારકા મજમા' બૈઠા હુવા થા. સબકે ખૈમે લગે હુએ થે ઔર સબકે બીચમેં આપકા ખૈમા થા. ઔર સબસે ઝિયાદહ મબગૂઝ મુઝે આપકા ખૈમા દિખાઈ દે રહા થા. ઔર આજ મૈં દેખ રહી હૂં કે મક્કા

મુકર્રમામેં સબકે બીચ આપકા ખૈમા હૈ. ઔર મેરે દિલમેં સબસે મેહબૂબ ખૈમા આપકા હૈ. મેરી નિગાહ બદલ ગઈ મેરા દિલ બદલ ગયા.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! ઈસ દા'વતને ઉસ ઉચે અખલાક તક પહોંચાયા. દા'વતવાલી ઝમીન હો, ઈમાનિયાતવાલી જડ હો, ઔર ઉસ્કે સાથમેં ઈબાદતકા તના હો, ઔર ઉસ્કે સાથ દીનકા દરખ્ત હો, ઔર અખલાકકા ફ્લ હો, ઔર ઈખ્લાસકા રસ હો, તો પૂરે આલમકે અંદર અલ્લાહકા દીન ફૈલ સકતા હૈ. લેકિન ઈબ્તિદા દા'વતસે હોગી ઔર ઈન્તિહા અખલાક ઔર ઈખ્લાસ પર હોગી. યે ઈબ્તિદા હમેં ઉસ ઈન્તિહા તક પહોંચા દે.

આમ મઆફીકા એ'લાન

હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) જબ દસ હઝારકે મજમા'કો લેકર મક્કા મુકર્રમામેં દાખિલ હુએ તો પેહલે આપ બૈતુલ્લાહમેં દાખિલ હુએ, સારા મજમા' બાહિર થા ઔર કુફ્ફાર ભી બાહિર થે. બહોત દેર તક આપ (સ.અ.વ.) ને ખુદાકી ઈબાદત કી, રાઝો નિયાઝ કી. જો બાતેં કરના થી વો કી. ફિર આપ (સ.અ.વ.) બાહિર તશરીફ લાએ. સારે મુશ્રિકીન ડરે હુએ થે કે એક ઈશારા પર હમારે ગલે કટ જાએંગે. આપ (સ.અ.વ.) ને પૂછા, બતાઓ મેરે બારેમેં તુમહારા કયા ખ્યાલ હૈ? ઉનહોંને કહા કે આપ (સ.અ.વ.) કરીમ હૈં ઔર કરીમસે કરમકી ઉમ્મીદ હૈ, તો હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને જવાબ દિયા કે કરીમ ઈબ્ને કરીમ ઈબ્ને કરીમ ઈબ્ને કરીમ યૂસુફ બિન યાકૂબ બિન ઈસ્હાક બિન ઈબ્રાહીમ ઉનહોંને અપને

ભાઈયોંસે જો બાત કહી થી. **લા તષ્રીબ અલૈકુમુલ્ યૌમ.** મેરી તરફ્સે તુમ્હેં કોઈ લા'નત મલામત નહી. અરે મેરે સાથ તુમને જો કુછ ભી કિયા હો. **અન્તુમુત્તુલકાઉ** મેરી તરફ્સે તુમ આઝાદ હો. કિસીકો દો મહીને, કિસીકો તીન મહીનેકા અમન દે દિયા ગયા. ઉસ્કે બા'દ ફિર આપ (સ.અ.વ.) તશરીફ લાએ ઔર હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) સે કહા કે અબૂ લહબકે દો બેટે કહાં ગએ? મેરે ચચાઝાદ ભાઈ કહાં ગએ? હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) ને કહા કે ભાગ ગએ હોંગે. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, ઉનહેં લેકર આઓ. હઝરત અબ્બાસ ઉનહેં ઢૂંઢકર લાએ. એક ઉત્બા ઔર એક મઅતબ ઔર એકકો કિસી જાનવરને સફરમેં ખા લિયા થા. અબ યે દો હી બાકી રેહ ગએ થે. હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઉન દોનૂંકો દા'વત દી. ઉનકે દિલ પસીજ ગએ (નરમ હો ગએ) દોનૂંકે દોનૂં મુસલમાન હો ગએ. ફિર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ઉન દોનૂં ભાઈયોંકો લેકર બૈતુલ્લાહ તશરીફ લે ગએ. ઔર વહાં પર જાકર બહોત દુઆ માંગી. ઔર ઉસ્કે બા'દ બાહિર તશરીફ લાએ. હઝરત અબ્બાસ (રદિ.) ને આપકા ચેહરએ અનવર દેખા ઔર પૂછા કે હઝરત આપકા ચેહરા બહોત ખૂશ હૈ કયા બાત હૈ? યૂં ફરમાયા, મૈંને અપને ચચાકે દો બેટે ખુદાસે માંગે થે અલ્લાહને મુઝે વો દે દિયે. ઉસ્કી ખૂશીસે મેરા ચેહરા ચમક રહા હૈ.

મૈં યે સારે વાકિઆત સુનાકર યે નતીજા નિકાલતા હૂં કે મેરે મોહતરમ દોસ્તો! હુઝૂર (સ.અ.વ.) કે સહાબાને દા'વતકે લિયે ઈતની તકલીફેં ઉઠાકર યે જો અખલાક બરતે, ઉસ અખલાકને ઈતને કટ્ટર ઔર દુશ્મનોંકે દિલોંકો પલટા

ખિલા દિયા, ઔર આજ હમેં ભી દા'વતકે અંદર ફિરના હૈ, જો તકલીફેં આએંગી ઉનહેં બરદાશ્ત કરના હૈ, જો રાહતેં મિલેં ઉસે અલ્લાહકી નેઅમત સમઝના હૈ. યે સિર્ફ ચાર મહીને યા દો સાલકી બાત નહીં, બલ્કે હમ ઈસ દુનિયામેં દીનકે કામકે લિયે હી આએ હૈં. હમ ખાને ઔર કમાનેકે લિયે નહીં આએ હૈં, ખાના ઔર કમાના ઝરૂરતકી ચીઝ હે, ઉસે મુખ્તસર કરકે હમેં ઝરૂરતકી મિકદાર ઉસમેં લગના હૈ. ઔર અલ્લાહકે દીનકી મેહનત ઔર દા'વતમેં અપના પૂરા માલ ઔર પૂરી જાન લગા દેના હૈ. જિસકે હાથોં જિતને ઈન્સાનોંકો હિદાયત મિલતી ચલી જાએગી ઉસપર ઉનહેં જિતની જન્નત મિલેગી ઉન સબકે બરાબર ઉસ અકેલેકો મિલેગી. અલ્લાહકે દીનકા કામ કરતે કરતે અગર જાન દે દી તો જિતને આદમી દીન પર આએંગે ઉન સબકા સવાબ ઉસે કબરમેં ભી મિલતા રહેગા. આદમી લાખ ફર્ઝ નમાઝોંકા સવાબ ભી કબરમેં જાકર લેગા જિસ કબરમેં જાકર ઉસે એક ફર્ઝ નમાઝકા સવાબ ભી નહીં મિલ સકતા. ઈસ બિના પર આપ હઝરાત આજકી તારીખમેં યે તય કરેં કે તકલીફેં તો યૂં ભી ઉઠા રહે હૈં જિસ પર દુનિયામેં બે ચેની ફૈલ રહી હૈ ઔર સૈલાબ આ રહે હૈં. લેકિન મેરે મોહતરમ દોસ્તો! કઈ સાલ હો ગએ અલ્લાહને મદદ ફરમાઈ ઔર સૈલાબોંસે હિફાઝત હોને લગી. યે ખુદાકી નેઅમતેં હૈં. ઉન નેઅમતોંકી કદર કરના ચાહિયે. ઔર ઈસ નેઅમતકો પૂરે આલમમેં પહોંચાના ચાહિયે.



એક મરાકશીકી બેચેની

ઈસ નેઅમતકો લેકર જબ હમ મરાકશ ગએ તો એક મરાકશીને મેરા દામન પકડા ઔર ચીખેં મારકર રોયા ઔર યૂં કહા કે અય એશિયાકે મુસલમાનો! તુમ કિયામતકે દિન ખુદાકો કયા જવાબ દોગે? તુમહારા દામન હોગા ઔર હમારા હાથ હોગા, હમ ખુદાસે શિકાયત કરેંગે કે ચાલીસ સાલસે દીનકા કામ ઉનકે પાસ પહોંચા લેકિન યે હમારે પાસ લેકર નહીં આએ. હમારે બાપ દાદા જો બે દીનીકી હાલતમેં મર ગએ, અરે ઉનકા કયા હાલ હોગા. કિસ કદર બેહાલ હોકર વો ચીખેં માર મારકર રોતા થા.

મેરે મોહતરમ દોસ્તો! આજ કિસ કદર તા'દાદમેં લોગ બગૈર ઈમાનકે મર મરકે કબરોંમેં જા રહે હૈં. અરે ઉનકે મરનેસે પેહલે પેહલે યે મજમા' પૂરે આલમમેં ફૈલ જાએ ઔર જાકર ઉનકી ખૂશામદેં કરકે દા'વતકી ફિઝાકો કાઈમ કરે, તાકે લોગ મરનેસે પેહલે તૌબા કરકે ઈમાનવાલી ઝિંદગી પર આ જાએં.

તમ્મત બિલ્ખૈર



વ કા-લ રબ્બુકુમુદ્‌ઊની અસ્તજિબ લકુમ.

કૌન મુસલમાન હૈ જો ખુદાસે લેના ન ચાહે,
ખુદાસે લેનેકા તરીકા દુઆ હૈ.

દુઆઓંકા અનમોલ ખઝાના

યા'ની

હિસ્ને હસીન મુતરજમ

અરબીકે સાથ

ગુજરાતી લિપીમેં

સોકર ઉઠનેકે વકતસે લેકર સોતે વકત તક કે તમામ ઝિન્દગીકે મા'મૂલાત ઔર પૈદા હોનેકે પેહલેસે લેકર મરનેકે બા'દ તક કે તમામ હાલાતસે મુતઅલ્લિક રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) સે નકલ કી ગઈ દુઆએં, અઝકાર ઔર હિદાયાતોંકા બેહતરીન મજમૂઆ.

પ્રકાશક
નુરાની કુતુબખાના
મુ.પો. છાપી (બનાસકાંઠા)
પીન - ૩૮૫૨૧૦

હમારી બેહતરીન નામી
ઈસ્લામી કીતાબેં ગુજરાતીમેં

ગુજ. શયતાનકી સવાનેહ ઉમરી ગુજ. ઈસ્લામી નામોનો સંગ્રહ

ગુજ. મરનેસે પેહલે મૌતકી તૈયારી કીજીયે ગુજ. તિબ્બે નબવી (સ.)

ગુજ. ગુલદસ્તએ અતફાલ ગુજ. મિટ્ટીકા ઘર ગુજ. આઇનએ નમાઝ

ઉર્દૂ. તોહફએ ખ્વાતીન (યા'ની સસુરાલ જાનેવાલી બેટીકો નસીહત)

ગુજ. મુન્તખબાતે ઈસ્લાહી ખુત્બાત ગુજ. ઔરતોંકી નમાઝ

ગુજ. ગુજરાતી અરબી ઝરૂરૂલ મુસ્લિમીન કંથરીયા ટાઇપ

ગુજ. મીશ્કાત શરીફ ગુજ. હમારી દુઆ કયૂં કબૂલ નહીં હોતી

ગુજ. મુસલમાન પતિ-પત્ની (મોટી) ગુજ. જવાનીકા અનમોલ ખઝાના

ગુજ. આદાબે ઝિંદગી ગુજ. રૂહાની કહાનિયાં ગુજ. બહેનોની મેહફિલ

ગુજ. માં-બાપના હક્કો ગુજ. ફઝાઈલે સદકાત ભાગ ૧-૨ અરબી સાથે

ગુજ. છ ગુનેહગાર ઔરતેં ગુજ. હઝરતજી (રહ.) કી તકરીરેં

ગુજ. ઝિકરૂલ્લાહ ઔર ઈત્મીનાને કલ્બ ગુજ. કયામત કયારે આવશે

ગુજ. જઝાઉલ આ'માલ યા'ની આ'માલકા બદલા ઉર્દૂ. ગુલદસતએ અતફાલ

ગુજ. મો'મિનકી સુબ્હો શામ (મૌ. શમશુલહક સા. ચાંગવી)

નુરાની કુતુબખાના

રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મુ.પો. છાપી,
જી. બનાસકાંઠા, (ઉ.ગુજ.) પીન - ૩૮૫૨૧૦
(૦૨૭૩૯) (ઓ) ૭૦૧૧૨, (ઘર) ૭૦૧૭૬